

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

Dinsdag
21-03-2017
Namiddag

Mardi
21-03-2017
Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
	(witte kaft)		(couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be	www.lachambre.be
e-mail : publicaties@dekamer.be	e-mail : publications@lachambre.be

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- de heer Benoît Friart aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de gedetacheerde werknemers" (nr. 14566)	1
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recordaantal gedetacheerde werknemers" (nr. 17316)	1
<i>Spreekers: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel</i>	
Samengevoegde vragen van	3
- de heer Egbert Lachaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "loonvorming en anciënniteit" (nr. 14730)	3
- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de anciënniteitsverloning" (nr. 14803)	3
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de aanval op de automatische anciënniteitsverhoging van de lonen" (nr. 17310)	4
- de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de koppeling tussen loon en anciënniteit" (nr. 17362)	4
<i>Spreekers: Egbert Lachaert, Raoul Hedebouw, Vincent Van Quickenborne, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel</i>	
Samengevoegde vragen van	11
- de heer Stéphane Crusnière aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de gewijzigde voorwaarden voor het recht op een werkloosheidsuitkering voor personen die in het buitenland hebben gewerkt" (nr. 15037)	11
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "het recht op een werkloosheidsuitkering voor coöperanten" (nr. 15038)	11
- mevrouw Evita Willaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse	11

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- M. Benoît Friart au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les travailleurs détachés" (n° 14566)	1
- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le nombre record de travailleurs détachés" (n° 17316)	1
<i>Orateurs: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur</i>	
Questions jointes de	4
- M. Egbert Lachaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la formation des salaires et l'ancienneté" (n° 14730)	4
- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la rémunération en fonction de l'ancienneté" (n° 14803)	4
- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'attaque contre l'augmentation salariale automatique pour ancienneté" (n° 17310)	4
- M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la liaison entre salaire et ancienneté" (n° 17362)	4
<i>Orateurs: Egbert Lachaert, Raoul Hedebouw, Vincent Van Quickenborne, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur</i>	
Questions jointes de	11
- M. Stéphane Crusnière au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "les modifications des conditions d'accès au chômage après expatriation" (n° 15037)	11
- Mme Gwenaëlle Grovonius au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "le droit aux allocations de chômage des coopérants" (n° 15038)	11
- Mme Evita Willaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur,	11

- Handel, over "de werkloosheidsuitkeringen na buitenlandse tewerkstelling" (nr. 15842)
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recht op een werkloosheidsuitkering voor coöperanten" (nr. 16028)
- mevrouw Catherine Fonck aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het nieuwe koninklijk besluit inzake werkloosheid" (nr. 16744)
- Sprekers: Gwenaëlle Grovonius, Catherine Fonck*, voorzitter van de cdH-fractie, **Kris Peeters**, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- sur "les allocations de chômage après avoir travaillé à l'étranger" (n° 15842)
- Mme Gwenaëlle Grovonius au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le droit aux allocations de chômage des coopérants" (n° 16028)
- Mme Catherine Fonck au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le nouvel arrêté royal en matière de chômage" (n° 16744)
- Orateurs: Gwenaëlle Grovonius, Catherine Fonck*, présidente du groupe cdH, **Kris Peeters**, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Jan Spooren aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 over het re-integratieplan voor arbeidsongeschikte werknemers" (nr. 15300)
- Sprekers: Jan Spooren, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Jan Spooren au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'arrêté royal du 28 octobre 2016 relatif au plan de réintégration des travailleurs en incapacité de travail" (n° 15300)
- Orateurs: Jan Spooren, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van mevrouw Anne Dedry aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende mantelzorg" (nr. 15495)
- Sprekers: Anne Dedry, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de Mme Anne Dedry au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la résolution du Parlement flamand concernant les soins de proximité" (n° 15495)
- Orateurs: Anne Dedry, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Jan Spooren aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de werkgeversgroeperingen" (nr. 15502)
- Sprekers: Jan Spooren, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Jan Spooren au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les groupements d'employeurs" (n° 15502)
- Orateurs: Jan Spooren, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Wouter Raskin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het statuut van het ambassadepersoneel in België" (nr. 15505)
- Sprekers: Wouter Raskin, Kris Peeters*, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel
- Question de M. Wouter Raskin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le statut du personnel d'ambassade en Belgique" (n° 15505)
- Orateurs: Wouter Raskin, Kris Peeters*, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur
- Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie
- Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et

en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het loonbeleid van de banken en het verloningsysteem in het plan Visie 2020 van BNP Paribas Fortis" (nr. 15669)

Sprekers: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les pratiques parasalariales des banques et le système de rémunération prévu dans le plan Vision 2020 de BNP Paribas Fortis" (n° 15669)

Orateurs: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Samengevoegde vragen van	26	Questions jointes de	26
- de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de werkzoekenden met een verminderde arbeidsgeschiktheid of met een medische of psychiatrische problematiek die hun inschakelingsuitkering verloren hebben of dreigen te verliezen" (nr. 15715)	26	- M. Peter Vanvelthoven au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les demandeurs d'emploi présentant une aptitude au travail réduite, un problème médical ou psychiatrique et qui ont perdu ou qui risquent de perdre leurs allocations d'insertion" (n° 15715)	26
- de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recht op een inschakelingsuitkering voor uitkeringsgerechtigden met een erkende blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33 %" (nr. 15926)	26	- M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le droit aux allocations d'insertion pour les allocataires reconnus comme ayant une incapacité permanente de minimum 33 %" (n° 15926)	26
- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de inschakelingsuitkering in geval van arbeidsongeschiktheid" (nr. 16441)	26	- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'allocation d'insertion en cas d'incapacité de travail" (n° 16441)	26
- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de afschaffing van de inschakelingsuitkeringen voor personen met een handicap" (nr. 16548)	26	- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la suppression des allocations d'insertion des personnes porteuses d'un handicap" (n° 16548)	26
Sprekers: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		Orateurs: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Vraag van de heer Richard Miller aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van de Commissie Kunstenaars" (nr. 15836)	29	Question de M. Richard Miller au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de la commission Artistes" (n° 15836)	29
Sprekers: Richard Miller, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel		Orateurs: Richard Miller, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur	
Samengevoegde vragen van	31	Questions jointes de	32
- de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het verdere verloop in het dossier betreffende de wet-Major" (nr. 15848)	32	- M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le suivi du dossier de la loi Major" (n° 15848)	32
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het verdere verloop van de klachten	32	- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la suite des plaintes contre la loi Major"	32

tegen de wet-Major" (nr. 17311)

Sprekers: Johan Klaps, Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

(n° 17311)

Orateurs: Johan Klaps, Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Samengevoegde vragen van 36
- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zaak-Royal Boch" (nr. 15971) 36

- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zaak-Royal Boch" (nr. 17315) 36

Sprekers: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de 35
- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'affaire Royal Boch" (n° 15971) 35

- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'affaire Royal Boch" (n° 17315) 35

Orateurs: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de opname van het ouderschapsverlof" (nr. 16155) 38

Sprekers: Nahima Lanjri, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la prise du congé parental" (n° 16155) 38

Orateurs: Nahima Lanjri, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Samengevoegde vragen van 40
- de heer Raf Terwingen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de sluiting van JLG te Maasmechelen" (nr. 16438) 40

- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de ontslagen bij Blokker" (nr. 16713) 40

- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de sluiting van filialen van Blokker" (nr. 16714) 40

- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de herstructurering bij Blokker en het misbruik van stagecontracten voor jongeren" (nr. 17309) 40

Sprekers: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de 40
- M. Raf Terwingen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la fermeture de JLG à Maasmechelen" (n° 16438) 40

- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les licenciements chez Blokker" (n° 16713) 40

- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la fermeture de magasins chez Blokker" (n° 16714) 40

- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la restructuration chez Blokker et l'abus des contrats de stage pour les jeunes" (n° 17309) 40

Orateurs: Raoul Hedebouw, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de gevolgen van de verwerping door de directie van Caterpillar van het alternatieve plan van een aantal kaderleden" 42

Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les conséquences du rejet par la direction de Caterpillar du plan alternatif élaboré par des cadres" (n° 16475) 42

(nr. 16475)

Sprekers: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Orateurs: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Samengevoegde vragen van 44
 - de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het chippen van werknemers" (nr. 16476) 44
 - mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het chippen van personen" (nr. 16545) 44

Sprekers: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de 44
 - M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la pose d'une puce sous la peau de travailleurs" (n° 16476) 44
 - Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la mise en place d'une puce électronique sous la peau" (n° 16545) 44

Orateurs: Georges Gilkinet, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Samengevoegde vragen van 47
 - de heer Frédéric Daerden aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de uitbreiding van het systeem van de flexi-jobs tot de gepensioneerden" (nr. 16543) 47
 - de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de mogelijke uitbreiding van de flexi-jobs naar gepensioneerden of andere sectoren" (nr. 17308) 47
 - de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de uitbreiding van de flexi-jobs naar gepensioneerden" (nr. 17364) 47

Sprekers: Raoul Hedebouw, Vincent Van Quickenborne, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Questions jointes de 46
 - M. Frédéric Daerden au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'extension des flexi-jobs aux pensionnés" (n° 16543) 46
 - M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la possible extension des flexi-jobs aux pensionnés ou autres secteurs" (n° 17308) 47
 - M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'extension des flexi-jobs aux pensionnés" (n° 17364) 47

Orateurs: Raoul Hedebouw, Vincent Van Quickenborne, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

Vraag van mevrouw Nawal Ben Hamou aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de RVA-lokalen op de Charleroisesteenweg te Brussel" (nr. 16547) 53

Sprekers: Nawal Ben Hamou, Kris Peeters, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel

Question de Mme Nawal Ben Hamou au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les locaux de l'ONEM Chaussée de Charleroi à Bruxelles" (n° 16547) 53

Orateurs: Nawal Ben Hamou, Kris Peeters, vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKENCOMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

van

du

DINSDAG 21 MAART 2017

MARDI 21 MARS 2017

Namiddag

Après-midi

De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door de heer Vincent Van Quickenborne.

La réunion publique de commission est ouverte à 14.21 heures et présidée par M. Vincent Van Quickenborne.

De **voorzitter**: Collega's, op de agenda van deze namiddag staan de vragen aan minister Peeters.

Een aantal vragen zijn omgezet in schriftelijke vragen, namelijk vraag nr. 12858 van de heer Kir, nr. 13901 van de heer Kir en de samengevoegde vragen nr. 14277 van mevrouw Cassart-Mailleux, nr. 14662 van de heer Daerden, nr. 15310 van de heer Friart en nr. 17312 van de heer Hedeboom.

01 Questions jointes de

- M. Benoît Friart au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les travailleurs détachés" (n° 14566)

- M. Raoul Hedeboom au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le nombre record de travailleurs détachés" (n° 17316)

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Benoît Friart aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de gedetacheerde werknemers" (nr. 14566)

- de heer Raoul Hedeboom aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recordaantal gedetacheerde werknemers" (nr. 17316)

01.01 Raoul Hedeboom (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, Belgische bedrijven hebben vorig jaar 662 000 keer een buitenlandse werknemer via detachering ingeschakeld. In 109 000 gevallen lieten zij een zelfstandige overkomen. Het gaat om het hoogste aantal ooit en zelfs om een verdubbeling op vijf jaar tijd.

Werknemers die via detachering aan de slag gaan, zijn veel goedkoper dan werknemers uit eigen land. Immers, hoewel zij onder Belgische arbeidsomstandigheden werken, betalen zij de sociale-zekerheidsbijdragen in hun thuisland.

Het probleem is niet dat buitenlandse werknemers bij ons komen werken. Het probleem is dat de rechten van die werknemers massaal worden omzeild en fors met voeten worden getreden. De uitbuiting is enorm. De wettelijk bepaalde lonen worden niet betaald, laat staan dat de overuren en de sociale bijdragen worden betaald. De buitenlandse werknemers moeten ongebreideld overuren kloppen en leven in mensonwaardige omstandigheden.

Het massaal misbruik is u evenzeer bekend als ons. Werkelijk op alle

01.01 Raoul Hedeboom (PTB-GO!): En 2016, des sociétés belges ont engagé pas moins de 662 000 fois un travailleur étranger détaché. Dans 109 000 cas, elles ont même eu recours à un travailleur indépendant. Il s'agit d'un record absolu et d'un doublement en cinq ans. Ce personnel coûte nettement moins cher que nos propres travailleurs étant donné que les cotisations de sécurité sociale sont payées dans le pays d'origine. Le problème est que les droits de ces travailleurs sont bafoués et qu'ils sont gravement exploités. Il est frappant de constater le manque total de contrôle et le démantèlement des services d'inspection.

vlakken loopt het fout, en het meest frappant zijn het totaal gebrek aan controle en de afbouw van de inspectiediensten.

Ter illustratie, vorige week nog ontving ik een mail over de inbreng van de ConstruBadge in de bouwsector. De verplichte registratie op de werven wordt zo goed als nergens correct opgevolgd. De badges worden niet zichtbaar gedragen. Kortom, heel wat getuigenissen wijzen erop dat er weinig controle is. Vorige vrijdag nog kreeg ik een van de meest frappante getuigenissen binnen van een arbeider, naar aanleiding van de opgezette staking bij Holcim Beton. Het ging over een buitenlandse interimvrachtwagenchauffeur, die een maand zijn rijbewijs had en al drie dagen zo goed als continu met beton aan het rondrijden was tijdens een hittegolf. De man zag er niet meer uit, kon niet meer op zijn benen staan en beschikte over geen enkel vereist attest. Hij was vanzelfsprekend ook niet correct geregistreerd of wat dan ook. Ik krijg heel wat dergelijke verhalen binnen.

Mijnheer de minister, komende vrijdag voert de vakbond ABVV aan het Europees Parlement actie tegen de sociale dumping. De eisen zijn de volgende. Ten eerste, een verscherpte wetgeving en versterkte inspectiediensten. Ten tweede, voor iedereen dezelfde en degelijke loonvoorwaarden en sociale bescherming. Ten derde, gelijke behandeling van alle Europese werknemers. Ten vierde, dat van de strijd tegen sociale dumping een absolute prioriteit wordt gemaakt.

Mijnheer de minister, hoe reageert u op die acties en eisen van de vakbond? Zult u zelf naar de actie komen? Dat mag immers. U bent welkom.

Welke maatregelen zult u nemen, om de sociale rechten van werknemers beter te beschermen?

De **voorzitter**: De heer Friart is niet aanwezig.

Mijnheer de minister, ik geef u dus het woord.

01.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer Hedebouw, ik heb de vakbondsdelegatie ontvangen. Ik kom daarop straks terug, maar ik doe dus meer dan u denkt.

Ik kan u meedelen dat Europees commissaris Thyssen inderdaad heeft aangekondigd dat de Commissie haar voorstel tot herziening van de detacheringsrichtlijn zal aanhouden, ondanks de gelekaartprocedure die werd ingesteld door een aantal, voornamelijk Oost-Europese, lidstaten. De besprekingen over dat voorstel zijn momenteel lopend op Europees niveau. In dat kader verdedigen wij de Belgische belangen en zullen wij het streven naar gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde plaats blijven ondersteunen, wat toch zeer belangrijk is, mijnheer Hedebouw.

Het Maltese voorzitterschap werkt momenteel op constructieve wijze aan een compromisvoorstel en heeft de ambitie om tegen de zomer van dit jaar tot een algemene oriëntatie te komen. Daarnaast werden ook de besprekingen over de verordening 883/2004 met betrekking tot de sociale zekerheid opgestart. Dat neemt niet weg dat wij op Belgisch niveau maatregelen kunnen en zullen blijven nemen in de belangrijke strijd tegen sociale dumping. In dat kader kan ik bijvoorbeeld verwijzen naar de verdere uitvoeringsbepalingen van de

Vendredi prochain, la FGTB mènera une action au Parlement européen contre le dumping social. Le syndicat exige un durcissement de la législation et un renforcement des services d'inspection, des conditions salariales décentes, une protection sociale pour chacun et un traitement identique pour l'ensemble des travailleurs européens. La FGTB exige que la lutte contre le dumping social soit érigée en priorité absolue.

Comment le ministre réagit-il à ces actions et aux revendications syndicales? Rencontrera-t-il personnellement les syndicats à l'occasion de cette action? Quelles mesures entend-il prendre pour assurer une meilleure protection des droits sociaux des travailleurs?

01.02 **Kris Peeters**, ministre: La Commission européenne maintiendra sa proposition de révision de la directive relative au détachement des travailleurs, en dépit de la procédure de "carton jaune" déclenchée par plusieurs États membres, principalement d'Europe orientale. Les négociations sur ladite proposition sont actuellement en cours. Notre objectif dans ce cadre restera "salaire égal à travail égal".

La présidence maltaise travaille pour l'heure à une proposition de compromis qu'elle devrait présenter d'ici à l'été. Parallèlement, les discussions concernant le Règlement 883/2004 relatif à la sécurité sociale ont également débuté. Cela n'empêche toutefois pas la

wet van 11 december 2016, houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers.

In de Nationale Arbeidsraad ligt momenteel ter advies een KB voor dat bijkomende gegevens vaststelt die de buitenlandse werkgever in de LIMOSA-aangifte moet opnemen, bijvoorbeeld de gegevens van de verbindingspersoon die aangeduid moet worden.

Voor het overige kan ik u verwijzen, mijnheer Hedebouw, naar het actieplan 2016 inzake de strijd tegen de sociale fraude en sociale dumping van deze regering, evenals naar de verschillende vragen die in dat kader reeds door de staatssecretaris bevoegd voor de bestrijding van de sociale fraude en door mijzelf in deze commissie beantwoord werden en waarin onder de meer de dagelijkse inspanningen van de inspectiediensten in de strijd tegen sociale dumping uitvoerig toegelicht werden. Daaruit blijkt, zoals expliciet werd opgenomen in het regeerakkoord, dat de strijd tegen sociale dumping een prioriteit is van de regering.

Dat is dan ook de boodschap die ik meegegeven heb aan de ABVV-delegatie, die ik samen met minister Borsus op 7 maart heb ontvangen.

Belgique de continuer à prendre des mesures pour lutter contre le dumping social. Je renvoie à cet égard aux modalités d'exécution de la loi du 11 décembre 2016 relative au détachement de travailleurs. Un arrêté royal qui fixe les données supplémentaires que l'employeur étranger devra mentionner dans la déclaration Limosa est actuellement soumis au Conseil National du Travail.

Pour le reste, je peux renvoyer au plan d'action 2016 relatif à la lutte contre la fraude sociale et aux efforts quotidiens déployés par les services d'inspection pour lutter contre le dumping social. Cela démontre que cette lutte constitue une priorité de l'actuel gouvernement. C'est la teneur du message que j'ai transmis à la délégation de la FGTB que j'ai reçue le 7 mars dernier avec mon collègue M. Borsus.

01.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, ik heb twee bedenkingen.

Ten eerste, het gaat veelal over regels, maar uit veel getuigenissen blijkt dat de regels niet toegepast worden op het terrein. Dat is een van de grote problemen van dat type dossiers, op veel werven, maar niet alleen op werven, en in veel sectoren. Ter zake moeten er meer spijkers met koppen geslagen worden.

Ten tweede, ik vind dat België veel meer druk moet uitoefenen op Europees vlak. Op dit moment, in elk geval volgens informatie in de pers, worden de maatregelen niet echt strenger. Het lijkt meer op een veralgemening van de liberalisering van de sector. Daarbij wordt er nog altijd met twee stelsels gewerkt, onder andere op het vlak van sociale bijdragen. Zolang die competitie niet evenwichtig is, zullen wij blijvend dumping meemaken. Daarom hoop ik dat Europees commissaris Thyssen een krachtsverhouding kan opbouwen. Vanuit de in het oosten gelegen landen bestaat er helemaal geen politiek akkoord omtrent die maatregelen. Ik hoop daarom dat uw optimisme goedgeplaatst is en dat wij in de maand juni of juli effectief een positieve boodschap krijgen van de Europese Commissie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

01.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Une multitude de témoignages montrent que les règles ne sont tout simplement pas appliquées sur le terrain. C'est l'un des problèmes majeurs. La Belgique doit par ailleurs accroître nettement la pression à l'échelon européen. J'espère recevoir, en juin ou en juillet, un message positif de la Commission européenne.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Egbert Lachaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "loonvorming en anciënniteit" (nr. 14730)
- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de anciënniteitsverloning" (nr. 14803)
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en

Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de aanval op de automatische anciënniteitsverhoging van de lonen" (nr. 17310)

- de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de koppeling tussen loon en anciënniteit" (nr. 17362)

02 Questions jointes de

- M. Egbert Lachaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la formation des salaires et l'ancienneté" (n° 14730)

- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la rémunération en fonction de l'ancienneté" (n° 14803)

- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'attaque contre l'augmentation salariale automatique pour ancienneté" (n° 17310)

- M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la liaison entre salaire et ancienneté" (n° 17362)

02.01 **Egbert Lachaert** (Open Vld): Mijnheer de minister, in het regeerakkoord staat een passage over een evaluatie van de loonevolutie en de anciënniteit, waaraan men in ons land nog veel belang hecht. In tal van sectorale cao's is het loon inderdaad aan de anciënniteit gekoppeld. Ook de overheid is een heel slecht voorbeeld en baseert zich vaak alleen op de anciënniteit. Enige tijd geleden werd gezegd dat er werk zou worden gemaakt van aangepaste regels. Ik besef dat dat een gevoelig punt is, omdat het gaat over de essentie van het sociaal overleg, met name loononderhandelingen.

Mijnheer de minister, valt er de komende tijd nog iets te verwachten zoals een aanpassing van het wetgevend kader of andere afspraken met de sociale partners als het gaat over het afstemmen van loon op de anciënniteit?

02.01 **Egbert Lachaert** (Open Vld): L'accord de gouvernement comporte un passage relatif à l'évolution salariale et au rôle de l'ancienneté à cet égard. Dans notre pays, l'ancienneté constitue toujours un élément de poids et dans la fonction publique, il s'agit parfois de la seule possibilité d'accorder des augmentations salariales. Le gouvernement voulait modifier les règles en la matière bien qu'il s'agisse d'un domaine sensible.

Doit-on s'attendre à bref délai à une modification du cadre législatif en la matière ou à un nouvel ensemble d'accords avec les partenaires sociaux?

De **voorzitter**: De heer Vercamer is niet aanwezig.

02.02 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mijnheer de minister, ik heb dezelfde vraag als de heer Lachaert, maar dan vanuit een andere invalshoek. Heeft de regering nog plannen met betrekking tot de anciënniteit?

De trapsgewijze loopbaan met anciënniteit is in veel sectoren heel belangrijk. In sommige distributieketens begint men met een brutoloon van 1 800 euro. Dat is 2 650 euro bruto twintig jaar later. Dat maakt echt deel uit van de loopbaan.

Als men daarop terugkomt, kijk naar de cijfers van de productiviteit, zal men conflicten tussen de generaties wekken, waarbij de jongeren harder zullen kunnen werken en de oudere werknemers aan de kant zullen worden geschoven. Ik denk dat dat geen goede benadering is. De oudere werknemers hebben bovendien veel ervaring.

Ik denk dat het individualiseren van het loon, alleen gelinkt aan

02.02 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): La carrière par paliers et ancienneté est très importante dans de nombreux secteurs, des augmentations salariales importantes étant accordées sur la base de l'ancienneté. En modifiant ce système, l'on risque de créer des tensions entre les générations puisque les aînés seront mis de côté pour laisser la place à de jeunes ambitieux. Une individualisation des salaires en prenant la productivité comme principal facteur déterminant ne sera pas favorable au climat de l'entreprise. N'oublions pas que la Belgique a

productie, meer concurrentie in het bedrijf zal genereren, wat heel slecht is voor de sfeer in het bedrijf. Bovendien straft men de oudere werknemers.

Ik denk dat dat van een van de meest productieve economieën van de wereld zoals België een heel slecht signaal zou zijn.

Mijnheer de minister, komt er de komende weken nog iets van het project en dient u een voorstel in of houdt u dat in de koelkast? Dan denk ik dat u die koelkast goed gesloten moet houden.

02.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb een gelijkaardige vraag ingediend. U hebt intussen een belangrijk deel van het regeerakkoord uitgevoerd met de wet omtrent werkbaar en wendbaar werk. Een ander element in dezelfde passage van het regeerakkoord verwijst uitdrukkelijk naar de koppeling van loon en anciënniteit, waarbij in het nieuw model werknemers een loon zullen ontvangen dat meer overeenstemt met hun competenties en productiviteit, in plaats van dat het loon lineair toeneemt naar gelang van de leeftijd en de anciënniteit.

Die passage staat in het regeerakkoord, omdat wij er niet in slagen om onze werkgelegenheidsgraad significant te verhogen. Wij zitten nu op 67,7 %. De jongste tien jaar is dat percentage met 0,5 % gestegen, terwijl Europa ons voorhoudt om dat op 72 % te brengen. De belangrijkste reden voor die beperkte stijging is terug te vinden bij de groep van plus-55-jarigen, waar wij diep onder het Europees gemiddelde blijven steken. De redenen daarvoor zijn veelzijdig. Het heeft te maken met veel te gemakkelijke uitstapsystemen, waartegen nu al opgetreden wordt door onder andere de verstrenging van het SWT, maar het heeft ook te maken met de lineaire koppeling tussen loon en anciënniteit.

In mei vorig jaar hebt u aangekondigd dat u daar werk van wilde maken, maar intussen zijn we bijna een jaar verder. De tijd loopt; we zijn meer dan halfweg deze legislatuur.

Mijnheer de minister, kunt u ons de stand van zaken meedelen? Is er daarover al gesproken met de sociale partners? Wanneer zult u daaromtrent voorstellen voorleggen?

02.04 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, ten eerste, ik ken het regeerakkoord, wat volgens mij een goede zaak is.

Mijnheer de voorzitter, ten tweede, wij hebben inderdaad al heel veel maatregelen in verband met mijn bevoegdheden uitgevoerd. Nog niet zo lang geleden zijn er twee wetten goedgekeurd en de wet inzake werkbaar en wendbaar werk is op 15 maart in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. Eigenlijk vraagt u mij om heel het regeerakkoord uit te voeren, terwijl de heer Hedebeuw mij net vraagt om het regeerakkoord niet helemaal uit te voeren.

Er zijn alvast goede redenen om terdege rekening te houden met de expertise van de sociale partners en de inzichten van recent onderzoek bij de eventuele hervorming van de loonopbouw in de sectoren en ondernemingen. Voor bediendelonen wordt momenteel, naast de functie-inhoud, het niveau en het arbeidsregime, ook

déjà l'une des économies les plus productives du monde.

Ce projet sera-t-il encore mis à exécution ou le gouvernement le rangera-t-il – à juste titre – au placard?

02.03 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): L'accord de gouvernement affiche l'ambition de lier davantage le salaire aux compétences et à la productivité plutôt qu'à l'ancienneté. Cette ambition découle du fait qu'en raison principalement d'un taux d'emploi trop bas dans la catégorie des plus de 55 ans, nous ne réussissons pas à porter notre taux d'emploi au niveau souhaité. Cette évolution est le résultat de régimes de départ trop souples, mais aussi d'un couplage linéaire entre salaire et ancienneté.

Quel est l'état d'avancement de ce projet gouvernemental?

02.04 Kris Peeters, ministre: L'essentiel de l'accord de gouvernement a déjà été exécuté. Les uns me demandent de l'exécuter intégralement, les autres de ne surtout pas le faire.

Il y a de bonnes raisons de tenir compte de l'expertise des partenaires sociaux et des résultats de l'étude récente sur la formation des salaires.

Pour les employés, l'ancienneté de service intervient dans la fixation des minima salariaux, ce qui accroît indubitablement le coût des

rekening gehouden met de dienstanciënniteit voor het bepalen van de minimumlonen in de sectoren. Dat heeft ontegensprekelijk een kostenverhogend effect op de tewerkstelling van oudere bedienden.

Voor de andere helft van de werknemers, die wij vroeger werklieden of arbeiders noemden, geldt de anciënniteitsopbouw niet. De vervroegde uittreding uit de arbeidsmarkt is bij hen nochtans hoger.

Het advies van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid uit 2014, waarnaar u beiden verwijst in de schriftelijke neerslag van de vraag, was erg genuanceerd zowel wat de impact op de werkgelegenheidskansen als de relatie met de productiviteit betreft. Het advies gaf aan dat die loonstijging niet de voornaamste oorzaak is van de geringe arbeidsparticipatie van oudere werknemers. Mogelijkheden tot vervroegde uittreding, het gebrek aan voortgezette beroepsopleiding en de geringe functiemobiliteit zijn belangrijkere factoren volgens de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid.

Het aangehaalde onderzoek van het Steunpunt Werk en Sociale Economie uit 2013 komt tot analoge bevindingen, namelijk dat de looneisen van oudere werknemers slechts voor 9 % de lagere kans verklaren om opnieuw aan het werk te geraken.

Recent doctoraatsonderzoek dat aan de Universiteit van Antwerpen gebeurde, in samenwerking met SD Worx, waarschuwt tegen het zomaar terzijde schuiven van de anciënniteitsgekoppelde lonen. Een dergelijk loonbeleid draagt immers ook bij aan een grotere leeftijdsdiversiteit in de ondernemingen en die leidt op haar beurt tot een productiviteit die gemiddeld 2 % hoger ligt, dankzij een betere overdracht van kennis en ervaring.

Prestatielonen bieden slechts in bepaalde omstandigheden een valabel alternatief, met name voor de kortetermijn motivering van werknemers in pure productiebedrijven. In organisaties zoals het leeuwenaandeel van de dienstensectoren, waar de prestaties nauwelijks of niet kunnen worden gemeten, werken prestatielonen zelfs contraproductief, zo concludeert men.

Een laatste serie onderzoeken, die ik wil aanhalen, zijn de recente analyses van de OESO, het IMF en de International Labour Organisation of IAO, die allemaal concluderen dat de grote dekkinggraad van de werknemersbevolking door cao-bepalingen inzake bezoldigingen en minimumlonen en het feit dat die cao's door de overheid algemeen bindend worden verklaard, tot een samenleving met minder ongelijkheid leiden.

Een paritair comité kan elk gebruik van anciënniteit uit de loonbarema's en bijhorende premies en vergoedingen bannen, waardoor de nadruk op de toelatingsvoorwaarden tot elke categorie en op de kwaliteit van de uitoefening ervan komt te liggen.

Een voorbeeld daarvan is paritair comité 209 voor de bedienden der metaalfabrikatennijverheid. Tot nu toe heeft dat precedent op sectoraal vlak evenwel nog maar weinig navolging gekregen. Resultaatgebonden bezoldigingssystemen kunnen daarom aanvullend in eerste instantie op ondernemingsvlak worden uitgewerkt. De ondernemingen die de minimumlonen die de sector heeft vastgelegd, naleven, kunnen nu reeds aanvullende prestatiegebonden financiële

employés plus âgés. Les travailleurs salariés que nous aurions autrefois appelés "ouvriers" ne connaissent pas cette constitution d'ancienneté. Pourtant, ils quittent le marché du travail plus précocement que les employés.

En 2014, le Conseil supérieur de l'emploi avait rendu un avis extrêmement nuancé, tant en ce qui concerne l'incidence des perspectives d'emploi que le lien avec la productivité. On y indiquait que l'augmentation de la rémunération n'était pas la cause principale du faible taux d'emploi des travailleurs plus âgés.

L'enquête du *Steunpunt Werk en Sociale Economie* réalisée en 2013 parvient à des conclusions analogues, à savoir que les exigences salariales supérieures des travailleurs plus âgés n'entrent en considération que pour 9 % dans les occasions moins nombreuses de retrouver un travail.

Une récente étude réalisée dans le cadre d'une thèse de doctorat met en garde contre l'abandon des rémunérations liées à l'ancienneté. Ce système contribue en effet à une plus forte diversification en matière d'âge dans les entreprises et à une productivité de 2 % supérieure en moyenne grâce à une meilleure transmission des connaissances et de l'expérience. Les rémunérations liées aux prestations fonctionnent bien pour la motivation à court terme des travailleurs en poste dans des entreprises de production pure. Dans les secteurs de services, où il est quasiment impossible de mesurer le niveau des prestations, les rémunérations liées aux prestations ont même un effet contre-productif.

Les récentes analyses réalisées par l'OCDE, le FMI et l'OIT mènent toutes à la conclusion que le taux élevé de couverture des travailleurs par des dispositions de CCT

prikkels toevoegen. De bonusplannen die met uitvoering van cao nr. 90 steeds vaker worden toegekend, vormen ter zake een geschikt middel.

Ik ga ervan uit dat alle genoemde elementen, die de vraagstellers natuurlijk kennen – ik heb immers niets nieuws gezegd –, de voorzichtige formulering van het thema in het regeerakkoord en in mijn beleidsverklaring rechtvaardigen. Het onderwerp behoort bij uitstek tot het domein van de sociale partners.

Een bijkomend argument daarvoor is dat de experimentele mogelijkheid die sinds het Generatiepact in 2005 bestaat om specifiek afwijkende loonbarema's toe te passen voor nieuwe intreders in de onderneming, namelijk loonbarema's die kunnen afwijken van de cao-lonen, niet één keer is toegepast.

Ik voer het regeerakkoord echter uit. De vraagstellers hebben dus terecht gevraagd hoe ver het dossier staat. Alle onderzoek noopt echter tot enige voorzichtigheid ter zake, zeker wanneer boutes uitspraken worden gedaan die onvoldoende genuanceerd zijn, wat ik betreurt. Ik zal de sociale partners, meer bepaald de voorzitter van de sectoren, uitnodigen en per sector een overzicht van de loonspanning bezorgen. Voorts zal ik ook vragen om tijdens de sectorale onderhandelingen specifieke aandacht voor het dossier te hebben.

Dat is een eerste, zeer pragmatische actie.

Ten tweede zal ik een wetgevend initiatief stimuleren, natuurlijk na het advies van de sociale partners, zoals in het regeerakkoord staat. Ik wil de kwestie dus stapsgewijs aanpakken. De vergadering met de voorzitters van de sectoren is gepland op 28 maart. Ik wil daar dus echt wel werk van maken.

Wij hopen dat het werk van de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid en het doctoraatsonderzoek ter zake, waarvoor wij een toelichting van de professor-auteur hebben gevraagd, een bijdrage kunnen leveren tot het debat dat daarover mogelijk op een bepaald moment in de commissie gevoerd zal worden.

en matière de rémunération et de salaires minimums et le fait que le gouvernement rende obligatoires ces CCT permettent de réduire les inégalités dans la société.

Une commission paritaire peut bannir tout recours à l'ancienneté dans les barèmes salariaux et indemnités et primes annexes. La commission paritaire 209 pour employés des fabrications métalliques a fait appel à cette possibilité, mais n'a guère été suivie par d'autres. Les entreprises qui respectent les salaires minimums fixés peuvent cependant y ajouter des incitants financiers liés aux prestations. Les plans bonus de plus en plus souvent attribués en exécution de la CCT 90 constituent un moyen adéquat.

Tous ces éléments justifient la formulation prudente de cette thématique dans l'accord de gouvernement et dans mon exposé d'orientation politique. Il s'agit par excellence d'un sujet que les partenaires sociaux doivent s'approprier. À ces aspects s'ajoute la circonstance que la possibilité expérimentale, instituée en 2005 par le pacte de solidarité entre les générations, d'appliquer des barèmes de rémunération spécifiques dérogatoires pour les nouveaux arrivants dans une entreprise, n'a pas été utilisée à une seule reprise.

Je n'aborde dès lors pas le sujet sans une certaine prudence. J'ai l'intention d'inviter les partenaires sociaux pour leur remettre un aperçu de la tension salariale par secteur. Je leur demanderai également d'accorder toute l'attention requise à ce dossier.

J'encouragerai également une initiative législative, après avoir recueilli bien entendu l'avis des partenaires sociaux. La réunion avec les présidents des secteurs est prévue pour le 28 mars.

Nous espérons que le travail du

Conseil supérieur de l'emploi et la thèse de doctorat alimenteront le débat qui s'ouvrira à un moment donné en commission.

02.05 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord. Dat het verhaal van de loonanciënniteit verschillende nuances heeft, daarin zal ik hem zeker bijtreden. Trouwens, het feit dat de anciënniteit tot in zekere mate gehonoreerd wordt, leidt ook tot enige stabiliteit, zoals collega Hedebouw meegaf.

Alleen, op een bepaald moment wordt een en ander wel problematisch. Dat blijkt ook uit verschillende studies. Als de anciënniteit eenvoudigweg lineair doorgetrokken wordt, kan er nog maar moeilijk met andere parameters rekening gehouden worden. Ook dat leidt tot spanningen op de werkvloer, namelijk tussen jongere en oudere werknemers. Wie al tien jaar goed werkt, verwacht daarvoor een bepaald loon. Van wie dat werk al twintig jaar langer uitvoert, wordt dan eigenlijk verwacht dat hij twee keer zo goed presteert, aangezien hij twee keer zo duur is. Dat leidt tot spanningen op de werkvloer; ook de jongeren zijn daar niet altijd gelukkig mee.

De vraag is dus niet om het systeem van de dienstanciënniteit gewoon overboord te gooien. Dat is overigens ook niet de geest van het regeerakkoord. Dat zou onverstandig zijn. De vraag is wel dat ook andere criteria een rechtvaardige plaats in de loopbaanopbouw en in de loonopbouw in ons model zouden krijgen.

Dat debat wordt nu niet voor de eerste keer gevoerd. Ik merk zelf ook dat communicatie daaromtrent zeer gevoelig ligt.

Het zit ook een beetje in onze cultuur ingebakken dat men er soms van uitgaat dat hoe ouder men wordt, hoe meer men gaat verdienen, terwijl dat nefast is voor de tewerkstellingscreatie van ouderen. Als wij ouderen kansen willen geven op de arbeidsmarkt, zullen we moeten leren begrijpen dat men niet kan verwachten dat de bomen tot in de hemel blijven groeien. Op een gegeven moment is anciënniteit geen relevante factor meer en stopt de opbouw op basis van anciënniteit en moeten er andere criteria zijn.

Dit is een dossier dat inderdaad reeds een tijd aansleept. Ik ben blij dat u nu een aantal overlegmomenten hebt om daaromtrent eventueel iets te doen. Ik ben vrij pessimistisch als het gaat over de vraag of daar de komende tijd nog iets concreets gaat uitkomen, maar als u dat toch kunt doen, zou ik dat ten zeerste toejuichen. Sowieso hebben wij het over een toekomstig loopbaanmodel. Ik wil het nog eens benadrukken, men moet er geen heksenjacht in zien alsof wij aan de huidige lonen gaan raken. Het gaat over een toekomstig loopbaanmodel voor nieuwe werknemers. Wij zullen voor hen toch echt andere criteria moeten inbouwen, anders gaan wij er niet in slagen om ouderen langer aan de slag te houden.

Naast u aan te porren op het vlak van de private sector wil ik u ook nog meegeven dat u met uw collega van Ambtenarenzaken moet overleggen. Die opbouw met anciënniteit en leeftijd bij de overheid is eigenlijk het slechtste voorbeeld van allemaal, want ongeveer alle lonen bij de overheid, of het nu federale overheid, Vlaamse overheid

02.05 Egbert Lachaert (Open Vld): La question de l'ancienneté pécuniaire présente de multiples facettes et il est probablement exact qu'elle assure la stabilité. Ce système est néanmoins source de tensions, précisément parce que les prestations des travailleurs plus âgés ne sont pas toujours meilleures que ne le laisserait supposer leur salaire. Il ne faut certes pas jeter le bébé avec l'eau du bain, mais nous pouvons néanmoins ajouter des critères pour la fixation du salaire. Le thème est en tout cas sensible.

Le système de rémunérations ne peut pas être trop néfaste pour les opportunités d'emploi des travailleurs âgés. À un moment donné, la structure de la rémunération ne peut plus reposer sur l'ancienneté et d'autres critères doivent s'appliquer. Je serais particulièrement heureux si le ministre pouvait encore enregistrer des résultats concrets dans ce dossier. Ce nouveau modèle de carrière ne s'appliquerait évidemment qu'aux travailleurs nouvellement engagés. Il n'est pas question de toucher aux rémunérations des travailleurs âgés.

Le ministre devrait d'ailleurs se concerter avec le ministre de la Fonction publique, puisque l'administration donne le pire exemple en la matière: quasi tous les traitements reposent uniquement sur l'ancienneté.

of lokale overheid is, zijn enkel en alleen gebaseerd op anciënniteit. Beste collega's, wij geven dus echt zelf het slechte voorbeeld. Als wij een eerste stap willen zetten om de private sector te motiveren, moeten wij misschien ook dringend iets doen aan het loopbaanmodel van onze ambtenaren in de toekomst.

02.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als er een debat moet plaatsvinden over hoe de lonen van de jongeren moeten opgetrokken worden, ben ik natuurlijk bereid om een werkgroep op te starten, zodat wij die lonen kunnen verhogen. Er zijn verschillende manieren, zoals een beginnersloon voor jongeren. Er zijn heel veel pistes. Ik ben echt te vinden voor een veralgemening van het optrekken van de lonen voor jongeren. Ik vind dat ook effectief een probleem. Ik zou niet willen dat er in bedrijven bepaalde nervositeit zou ontstaan omdat jongeren niet genoeg verdienen. Laten wij de jongeren meer laten verdienen en laten wij daaraan werken.

Ten tweede, ik ben het met u eens. Vele studies tonen aan dat het geen goed idee is om de lonen te koppelen aan de productiviteit en concurrentie. Ik volg u in die redeneringen. Ik vind het een goede en wijze beslissing van de regering om daarmee nu niet te beginnen.

Die koppeling zou ons een stap achteruit laten maken. De productiviteitsbinding met de lonen zou echt een achteruitgang betekenen. Men gaat dan eigenlijk terug naar een zekere vorm van stukloon: hoe meer men produceert en werkt, hoe meer loon men krijgt. Dat heeft niets met modernisering van de arbeidsmarkt te maken, maar is eigenlijk meer een redenering van achteruitgang. Men kan nog altijd teruggaan naar de jaren waarin men een aantal kilo's maakte in de mijnen, en dan werd men betaald per kilo. Lonen die gelinkt worden met productiviteit, hebben eigenlijk niets met modernisering te maken, maar zijn vooral een stap achterwaarts tegenover alle cao's die er juist voor zorgen dat men zijn leven kan plannen, dat men weet dat men meer gaat verdienen omdat men meer ervaring heeft, omdat men ook verschillende noden heeft in de jaren die volgen. Ik vind het dus positief dat de regering niet vol doorramt, mijnheer de minister. Dat is wijs.

02.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, uw voorganger, mevrouw De Coninck, die bij mijn weten nog altijd lid is van de socialistische partij, heeft in de vorige legislatuur zelf duidelijk gemaakt dat zij voorstander is van het ombuigen van de salariscurve. Zij heeft dat toen gedaan met de steun van mijn partij en met die van Groen, van de heer Calvo. Daar zijn artikelen over terug te vinden.

De ambitie moet zijn om op langere termijn het systeem te hervormen zodat jonge mensen iets meer kunnen verdienen, want op jonge leeftijd wordt men geconfronteerd met de meeste kosten – dat is de realiteit – en dat mensen op oudere leeftijd wat minder gaan verdienen. Zo wordt de verdeling eerlijker en ook correcter. Met andere woorden, het is inderdaad een debat dat nuance behoeft, maar het is niet iets waar maar één bepaalde fractie voorstander van zou zijn en dat u bij andere partijen geen steun zou vinden.

U zegt dat het debat zal starten op 28 maart. Als u het regeerakkoord echter goed leest, dan was het eigenlijk de bedoeling om de

02.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Je suis certainement disposé à débattre de l'augmentation des salaires des jeunes.

Il ressort de nombreuses études qu'il n'est pas judicieux de lier les salaires à la productivité et à la concurrence. Le gouvernement fait preuve de bon sens et de sagesse en décidant de ne pas se lancer dans cette aventure maintenant.

La liaison des salaires à la productivité constitue une régression plutôt qu'une modernisation. Je me réjouis dès lors de la prudence affichée par le gouvernement dans la gestion de ce dossier.

02.07 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mme De Coninck, ministre de l'Emploi du précédent gouvernement, s'était déclarée favorable à une inversion de la courbe des salaires. Elle avait obtenu le soutien de mon parti et de Groen. Il faut réformer à long terme, de sorte à permettre aux jeunes travailleurs, confrontés aux dépenses les plus élevées, de gagner plus et réduire quelque peu le salaire des travailleurs plus âgés.

L'accord de gouvernement indiquait que le débat relatif à l'ancienneté serait mené dans le cadre du nouveau modèle de

anciënniteitsdiscussie onder te brengen in het kader van het nieuwe loopbaanmodel, de fameuze wet over wendbaar/werkbaar werk. Dat is niet gebeurd. Dat is door de sociale partners afgewezen, als ik het goed heb begrepen. U begint nu dus het debat daarover. Uiteraard moet er aan de sociale partners advies worden gevraagd – dat is evident – maar het regeerakkoord is wel duidelijk: er moet op een genuanceerde manier in worden opgetreden.

U hebt heel veel argumenten opgesomd om het niet te doen of om daar zeer genuanceerd naar te kijken. Ik had ook gehoopt van u te kunnen horen waarom het wel een goed idee zou zijn. Maar goed, dat zullen we waarschijnlijk horen tijdens de debatten hier in onze commissie.

02.08 Minister **Kris Peeters**: Voorzitter, ik wil nog even iets zeggen. U hebt misschien niet de nuances begrepen die collega Lachaert duidelijk wel begrepen heeft.

Ik heb niet gezegd dat ik het niet zal doen. Ik heb gewoon meegegeven dat wij met de studies die u ook kent voorzichtig en behoedzaam moeten opereren. Dat zal ik ook doen.

Trouwens, in het regeerakkoord, dat ik net als u goed ken, staat een uitdrukkelijke verwijzing naar de sociale partners. Het gaat hier over loonvorming en loonnegotiatie, uitdrukkelijk de bevoegdheid van de sociale partners.

Ik heb de tekst bij de hand. Ik zal hem u voorlezen: “Na advies van de sociale partners wordt een nieuw loopbaanmodel ingevoerd dat bedrijven... enz”. U merkt dat deze paragraaf begint met “na advies van de sociale partners.” Laat mij daar hard aan werken. Ik hoop dat u mij niet verkeerd begrepen hebt. Laten wij ons voor misverstanden behoeden. Ik zal daar verder werk van maken, maar op een genuanceerde manier. Het regeerakkoord zegt uitdrukkelijk: “na advies van de sociale partners.”

02.09 **Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): Dat zeg ik ook: na advies. Ik stel alleen vast dat er tot nu toe niets gebeurd is op dat terrein. Het was eigenlijk de bedoeling dit te bespreken in de context van het nieuwe loopbaanmodel. Zo staat het in het regeerakkoord. Dus: in de context van de wet op werkbaar en wendbaar werk. Dat is niet gebeurd.

Nu moeten wij daar wel mee starten. Ik ben ook zeer genuanceerd, maar er moet wel iets gebeuren. Ik heb de indruk, en ik volg het allemaal, dat het zal eindigen zoals de heer Hedebouw voorspelt: in de koelkast, en later in de diepvries. Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. Wat in het regeerakkoord staat, moet worden uitgevoerd.

Maar u zult dat doen, u hebt mij gerustgesteld. Dank u.

carrière et de la loi sur le travail faisable. Les partenaires sociaux ont rejeté cette option et le débat ne débutera dès lors que le 28 mars. Il est logique de recueillir l'avis des partenaires sociaux, mais les termes de l'accord de gouvernement sont également très clairs.

Le ministre avance de nombreux arguments pour appeler à adopter un regard très nuancé sur la situation. J'attends le débat avec impatience.

02.08 **Kris Peeters**, ministre: Je n'ai pas dit que je n'entreprendrai rien, j'ai dit qu'il fallait agir avec prudence et circonspection. L'accord de gouvernement renvoie aussi explicitement aux partenaires sociaux. La formation des salaires est une compétence des partenaires sociaux. Je m'y attellerai certainement, mais l'accord de gouvernement stipule explicitement que cela se fera après avoir pris l'avis des partenaires sociaux.

02.09 **Vincent Van Quickenborne** (Open Vld): C'est également ce que j'ai dit mais rien n'a encore été fait jusqu'ici. L'accord de gouvernement stipule que ce point serait abordé dans le cadre du nouveau modèle de carrière, mais cela n'a pas été le cas. S'il convient de procéder subtilement, ne rien faire n'est pas une option pour autant. Il ne s'agit pas de reporter sans cesse ce projet aux calendes grecques.

Les points de l'accord de gouvernement doivent être mis à exécution. En affirmant que ce sera le cas, le ministre tient toutefois des propos rassurants.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Questions jointes de

- M. Stéphane Crusnière au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "les modifications des conditions d'accès au chômage après expatriation" (n° 15037)
- Mme Gwenaëlle Grovonius au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "le droit aux allocations de chômage des coopérants" (n° 15038)
- Mme Evita Willaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les allocations de chômage après avoir travaillé à l'étranger" (n° 15842)
- Mme Gwenaëlle Grovonius au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le droit aux allocations de chômage des coopérants" (n° 16028)
- Mme Catherine Fonck au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le nouvel arrêté royal en matière de chômage" (n° 16744)

03 Samengevoegde vragen van

- de heer Stéphane Crusnière aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de gewijzigde voorwaarden voor het recht op een werkloosheidsuitkering voor personen die in het buitenland hebben gewerkt" (nr. 15037)
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "het recht op een werkloosheidsuitkering voor coöperanten" (nr. 15038)
- mevrouw Evita Willaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de werkloosheidsuitkeringen na buitenlandse tewerkstelling" (nr. 15842)
- mevrouw Gwenaëlle Grovonius aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recht op een werkloosheidsuitkering voor coöperanten" (nr. 16028)
- mevrouw Catherine Fonck aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het nieuwe koninklijk besluit inzake werkloosheid" (nr. 16744)

03.01 Gwenaëlle Grovonius (PS): Monsieur le président, mon collègue Stéphane Crusnière est en commission des Relations extérieures. Je vais donc synthétiser nos deux questions.

Monsieur le ministre, depuis le 1er octobre 2016, les prestations réalisées à l'étranger, y compris pour le compte de l'Agence belge de développement, ne sont prises en compte pour l'octroi de l'assurance chômage qu'à deux conditions: d'une part, il faut que ces journées de travail soient prestées dans les limites des conventions bilatérales et internationales et, d'autre part, le travailleur doit, une fois de retour au pays, travailler au moins trois mois comme salarié. Ces modifications ont des effets dramatiques pour les expatriés belges qui n'ont pas assez travaillé en Belgique, car ils sont exclus de l'assurance chômage, et nuisent certainement au secteur de la coopération belge au développement.

Monsieur le ministre, j'ai eu l'occasion de vous interroger à ce propos le 23 novembre 2016, en particulier sur la suppression des allocations de chômage pour les coopérants. Vous m'avez alors confirmé que les jeunes qui partent à l'étranger dans un organisme belge directement après leurs études, sans avoir travaillé en Belgique auparavant,

03.01 Gwenaëlle Grovonius (PS): Sinds 1 oktober 2016 worden de in het buitenland verrichte diensten, met inbegrip van die voor het Belgisch Ontwikkelingsagentschap, enkel op twee voorwaarden voor de werkloosheidsverzekering in aanmerking genomen. Ze moeten in het kader van bilaterale of internationale overeenkomsten gepresteerd zijn en de dienstverstrekker moet na zijn terugkeer in België ten minste drie maanden als werknemer werken. Op 23 november heeft u bevestigd dat jongeren die onmiddellijk na hun studie naar het buitenland vertrekken in dienst van een Belgische organisatie geen recht zouden hebben op een werkloosheidsuitkering.

n'auraient plus droit au chômage à leur retour en Belgique étant donné les conditions que je viens de citer.

Vous avez également déclaré que "l'objectif de cette nouvelle mesure gouvernementale est clairement de lutter contre la fraude dans la mesure où il a été constaté que de nombreuses personnes ont été admises au chômage sur la base de prestations à l'étranger dont la véracité n'a pu être vérifiée". Vous avez cependant ouvert une porte et ajouté que vous étiez en train de chercher une solution avec Mme De Block concernant les personnes qui travaillent spécifiquement dans la coopération au développement.

Monsieur le ministre, avez-vous trouvé des solutions avec Mme De Block pour répondre aux attentes des travailleurs de la coopération au développement?

Vous avez justifié cette mesure comme étant une mesure de lutte contre la fraude. Comment justifiez-vous le fait qu'on ne puisse pas vérifier la véracité de l'information lorsqu'il s'agit de jeunes qui s'investissent dans la coopération dans un organisme public ou financé par la DGD? En la matière, selon toute vraisemblance, des contrats de travail et des échanges sont tout à fait connus. On peut donc vérifier la véracité des informations.

De **voorzitter**: Mevrouw Willaert had een vraag over hetzelfde onderwerp maar zij is afwezig wegens ziekte.

03.02 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, il y a effectivement des effets sur nos expatriés. L'exemple des jeunes qui participent à des projets de coopération belge est particulièrement interpellant.

Je souhaiterais vous interroger sur l'arrêté royal que vous avez pris, et en particulier sur la conformité de celui-ci avec le droit européen. En la matière, vous avez prévu, dans le premier arrêté royal, qu'à dater du 1er octobre 2016, le travail effectué à l'étranger ou assimilé serait pris en considération uniquement s'il répondait à l'exigence de constituer un travail de salarié d'au moins trois mois, selon la réglementation belge.

Cependant, la réglementation européenne en la matière me semble très claire. Il s'agit de la réglementation 883/2004 sur la coordination des systèmes de sécurité sociale. Je m'interroge véritablement sur la conformité de votre arrêté royal du 11 septembre 2016 avec ce règlement européen. Je m'interroge d'autant plus que j'ai pu constater, à la date du 27 janvier 2017, que vous aviez corrigé cet arrêté royal d'une manière particulière. Dans le fond, vous ne l'avez pas supprimé, vous ne l'avez pas modifié pour le mettre en phase avec la réglementation européenne ou avec le droit européen, mais vous en avez reporté l'entrée en vigueur au 1er janvier 2019. Jusqu'à cette date, il convient d'appliquer l'ancienne disposition. Il n'y a donc pas de nouvelle règle, et la condition d'avoir travaillé pendant au moins trois mois comme salarié ne doit pas être remplie pour pouvoir obtenir les allocations.

Monsieur le ministre, je m'interroge à plusieurs titres: d'abord, sur le fond, par rapport à la spécificité de nos jeunes et des personnes qui travaillent pour des projets de coopération belges. Ensuite, je

Ter rechtvaardiging van die maatregel verwijst u naar de fraudebestrijding, aangezien er veel jongeren tot de werkloosheidsuitkeringen werden toegelaten op basis van prestaties in het buitenland waarvan de juistheid niet geverifieerd kon worden. Hoe komt het dat men de prestaties bij een openbare instelling voor ontwikkelingssamenwerking of een dergelijke door de DGD gefinancierde instelling niet kan controleren? U heeft verklaard dat u samen met minister De Block naar een oplossing zou zoeken. Hoe ver staat het daarmee?

03.02 Catherine Fonck (cdH): U hebt in het eerste koninklijk besluit bepaald dat de in het buitenland verrichte of de daarmee gelijkgestelde arbeid enkel in aanmerking genomen wordt als men nadien nog minstens drie maanden in België als loontrekende heeft gewerkt overeenkomstig de Belgische regelgeving. Ik vraag me af of dat koninklijk besluit strookt met de Europese verordening in dat verband. Op 27 januari hebt u het koninklijk besluit verbeterd zonder het te wijzigen, meer bepaald door de inwerkingtreding uit te stellen tot 1 januari 2019. Tot dan zijn de oude bepalingen van toepassing en geldt de voorwaarde dat men nog drie maanden als loontrekende moet hebben gewerkt om aanspraak te kunnen maken op een werkloosheidsuitkering, niet.

Hoe zit het met degenen die in het kader van Belgische ontwikkelingssamenwerkingsprojecten tewerkgesteld zijn? Waarom hebben u en de FOD Werkgelegenheid de Europese regelgeving niet

m'interroge politiquement sur la manière avec laquelle vous avez voulu, avec l'ensemble du gouvernement probablement, expressément ne pas respecter la législation européenne lorsque vous avez pris votre arrêté royal du 11 septembre 2016.

Vous l'avez corrigé depuis. Je ne sais pas si c'est en raison d'un avis du Conseil d'État. Il serait d'ailleurs intéressant d'avoir son avis sur cet arrêté royal de 2016. À moins, bien sûr, que vous ne l'ayez demandé en urgence, auquel cas le Conseil d'État se limite à vérifier la base juridique, mais ne procède à aucun examen sur le fond et à moins qu'il n'y ait eu entre-temps des procédures de recours en annulation. Quoi qu'il en soit, je trouve étonnant de votre part et de la part des services du SPF Emploi d'avoir pris des dispositions contraires au droit européen, à moins qu'il ne s'agisse de dispositions purement idéologiques.

03.03 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je vous confirme que la réglementation du chômage a été modifiée au 1er octobre 2016 en exécution d'une mesure décidée par le gouvernement dans le cadre des mesures anti-fraude prises lors du conclave budgétaire de 2016.

03.03 Minister Kris Peeters: De werkloosheidsreglementering werd op 1 oktober 2016 aangepast in uitvoering van een van de antifraudemaatregelen van de regering.

De arbeidsprestaties in het buitenland komen vanaf nu in aanmerking om toegelaten te worden tot het stelsel van werkloosheidsuitkeringen voor prestaties uitgevoerd in een land waarmee België verbonden is via een internationale conventie en indien – tweede punt – na de in het buitenland uitgevoerde arbeid de werknemer arbeidsprestaties heeft verricht als loontrekkende in België en dit voor een periode van minimum drie maanden.

Les prestations de travail effectuées à l'étranger seront désormais prises en compte pour l'obtention d'allocations de chômage s'il s'agit d'un pays auquel la Belgique est liée par une convention internationale et si le travailleur a, par la suite, travaillé trois mois au minimum en Belgique en tant que salarié.

L'objectif de ces nouvelles mesures décidées par le gouvernement est clairement de lutter contre la fraude dans la mesure où, par le passé, il a été constaté que de nombreuses personnes ont été admises au chômage sur base de prestations faites à l'étranger et dont la véracité n'a pu être vérifiée.

Bedoeling is fraude te bestrijden. In het verleden werden immers veel personen toegelaten tot het recht op werkloosheidsuitkeringen op grond van buitenlandse prestaties waarvan niet kon worden aangetoond dat ze effectief hadden plaatsgevonden.

Deze maatregelen hebben inderdaad een invloed op geëxpatrieerde werknemers die geen enkele voorafgaande arbeidsprestatie hebben verricht in België en, overeenkomstig de socialezekerheidsregulering, geen werkloosheidsrechten hebben kunnen opbouwen via buitenlandse werkprestaties voor bijvoorbeeld een Belgische ontwikkelingsorganisatie. Dit nieuwe stelsel wijzigt de regels niet die een werknemer toelaten om zijn rechten op een werkloosheidsuitkering te behouden als hij voorafgaand voldoende werkdagen heeft gepresteerd in België.

Ces mesures auront effectivement une influence sur les travailleurs expatriés qui n'ont pas travaillé précédemment en Belgique et qui n'ont pas pu se constituer des droits au chômage en raison de prestations de travail à l'étranger. Ce nouveau régime ne modifie pas les règles en vertu desquelles un travailleur conserve ses droits aux allocations de chômage s'il a effectué antérieurement suffisamment de jours de travail en Belgique.

En effet, la période de référence peut être prolongée de quinze ans au maximum et la période de trois ans de dispense de stage peut être prolongée de douze ans au maximum. Le travailleur expatrié qui démontre des prestations entièrement suffisantes en Belgique ou dans un pays lié par une convention peut invoquer ces deux dispositions et être admis sur la base de ses prestations antérieures.

De referteperiode kan met 15 jaar worden verlengd en de onderbreking waarna men geen nieuwe wachttijd hoeft te vervullen met 12 jaar. Expats die voldoende arbeidsdagen kunnen bewijzen in België of in een land waarmee een overeenkomst werd gesloten, kunnen zich op die bepalingen beroepen en tot het recht op werkloosheidsuitkeringen worden toegelaten op grond van hun vroegere arbeidsprestaties.

Er rees echter een specifiek probleem voor de mensen die door een Belgische instelling voor ontwikkelingssamenwerking werden uitgestuurd. Daar werd vorige keer ook reeds naar verwezen. Voor deze specifieke groep hebben wij een overgangsmaatregel uitgewerkt, waardoor zij, net zoals tot 30 september 2016 het geval was, hun rechten op werkloosheidsuitkering openen na één dag tewerkstelling in België, en dit voor zover zij hun uitkeringsaanvraag indienen voor 1 januari 2019.

Les personnes envoyées à l'étranger par une organisation belge de coopération au développement se heurtaient à un problème. Nous avons prévu une mesure transitoire pour cette catégorie de travailleurs, en vertu de laquelle ils peuvent ouvrir leurs droits à l'allocation de chômage après une journée de travail en Belgique, pour autant qu'ils introduisent leur demande d'allocation avant le 1er janvier 2019.

Un élargissement à l'assurance chômage du régime facultatif en matière de sécurité sociale d'outre-mer auprès de l'Office national de Sécurité sociale, et donc une solution structurelle, pourrait être envisagé pour ce groupe de travailleurs. Cet élargissement relève de la compétence du ministre des Affaires sociales et requiert une adaptation de la législation. Il ne peut donc pas être instauré immédiatement. Je peux toutefois vous assurer y être favorable. Avec la ministre des Affaires sociales, je cherche une solution structurelle rapide.

Voor die groep van werknemers kan worden gedacht aan een verruiming tot de werkloosheidsverzekering van het facultatieve stelsel van de overzeese sociale zekerheid bij de RSZ, waarmee een structurele oplossing zou worden geboden. Ik ben daarvoor gewonnen, maar die aanpassing valt onder de bevoegdheid van de minister van Sociale Zaken en vergt een wetswijziging.

L'arrêté royal du 11 septembre 2016 est conforme au règlement (CE) n° 883 sur la coordination des systèmes de sécurité sociale. La prise en compte des périodes d'assurance ou de l'emploi accompli dans un autre État membre est régie par les dispositions particulières de l'article 61 du règlement. Or, le paragraphe 2 de cet article prévoit expressément que les prestations de travail accomplies dans un autre État membre de l'Union européenne ne peuvent être prises en compte pour l'admission au bénéfice des allocations belges que si elles ont été suivies d'une période de travail en Belgique.

Het koninklijk besluit van 11 september 2016 is conform verordening (EG) nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, waarvan artikel 61, lid 2, bepaalt dat de arbeidsprestaties in een andere land slechts in aanmerking worden genomen voor de toelating tot het recht op Belgische uitkeringen voor zover ze gevolgd worden door arbeidsprestaties in ons land. Er werd bij de Raad van State overigens geen enkel beroep tot vernietiging van het koninklijk besluit ingediend. De Europese regel werd ook bevestigd door het

La Cour de justice a récemment rappelé cette règle dans un arrêt du 7 avril 2016. Aucun recours en annulation n'a d'ailleurs été introduit auprès du Conseil d'État sur la base d'une éventuelle non-conformité de l'arrêté royal du 11 septembre 2016 au règlement (CE) n° 883.

En outre, le 13 décembre 2016, la Commission européenne a elle-même proposé, dans le cadre d'une révision de la réglementation de l'Union européenne relative à la coordination de la sécurité sociale, qu'une période minimale d'assurance de trois mois dans l'État membre de la dernière activité soit exigée pour l'ouverture d'un droit à

la totalité des prestations. Madame Fonck, je peux vous donner les coordonnées exactes de cette décision.

arrest van 7 april 2016 van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Op 13 december 2016 heeft de Europese Commissie zelf voorgesteld dat een lidstaat kan eisen dat iemand ten minste drie maanden op zijn grondgebied moet hebben gewerkt vooraleer hij een beroep kan doen op eerdere ervaring in een andere lidstaat om werkloosheidsuitkeringen aan te vragen.

03.04 Gwenaëlle Grovonius (PS): Monsieur le ministre, objectivement, la prochaine fois, épargnez-vous le mal de relire la réponse que vous m'avez déjà formulée quelques semaines ou quelques mois auparavant! Faites-y juste référence, ce sera plus simple! C'était vraiment la lecture mot pour mot de la réponse qui a été formulée le 23 novembre.

03.04 Gwenaëlle Grovonius (PS): U hebt uw antwoord van 23 november opnieuw voorgelezen! Ik begrijp dat u samen met minister De Block een oplossing zoekt.

Je veux quand même être positive. J'entends néanmoins que le débat est en cours et que vous cherchez une solution avec Mme De Block. J'ai envie de vous faire confiance. En tout cas, j'espère que ces discussions vont aller bon train et qu'une solution pourra être trouvée rapidement. Comptez sur moi pour revenir auprès de vous prochainement afin de connaître l'état d'avancement de ces discussions.

03.05 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le ministre, ma réplique a deux volets. Pour ce qui concerne notamment les projets, les coopérants, etc., l'arrêté royal que vous avez pris le 27 janvier 2017 et qui corrige ou qui renvoie à la décision après le 1er janvier 2019, permet-il de prendre en compte la réalité des coopérants? Le cas échéant, vous avez un peu de temps devant vous, c'est-à-dire jusqu'au 1er janvier 2019, pour trouver une solution structurelle.

03.05 Catherine Fonck (cdH): Wordt er met het koninklijk besluit dat u op 27 januari 2017 hebt uitgevaardigd en dat de beslissing uitstelt tot na 1 januari 2019, rekening gehouden met de realiteit van de coöperanten? Als dat zo is, hebt u nog even de tijd om een structurele oplossing te vinden.

Sur le plan du volet européen, j'entends ce que vous me dites. J'ai effectivement connaissance de cette proposition de la Commission européenne de modifier les règlements de coordination et qui prévoit ce principe d'une certaine prestation de travail. En même temps, selon moi, c'est une proposition de la Commission européenne qui n'est pas encore d'application. En l'état, la modification éventuellement à venir de la Commission européenne ne modifie pas encore la manière dont la législation belge doit être prise en accord avec le droit européen d'application aujourd'hui.

Het voorstel van de Europese Commissie om de coördinatieverordeningen te wijzigen is nog niet van toepassing. De Belgische wet moet in overeenstemming zijn het vigerende Europese recht!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Jan Spooren aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 over het re-integratieplan voor arbeidsongeschikte werknemers" (nr. 15300)

04 Question de M. Jan Spooren au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'arrêté royal du 28 octobre 2016 relatif au plan de réintégration des travailleurs en incapacité de travail" (n° 15300)

04.01 Jan Spooren (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het recente koninklijk besluit dat u hebt uitgevaardigd

04.01 Jan Spooren (N-VA): Conformément au récent arrêté

betreffende de re-integratie van arbeidsongeschikte werknemers, stipuleert bij het in te voegen artikel 73/1 dat het re-integratietraject niet van toepassing is op wedertewerkstelling bij arbeidsongeval of beroepsziekte.

Ik heb de volgende vragen betreffende deze specifieke clausule. Waarom wordt er een onderscheid gemaakt op basis van de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid? Waarom wordt het instrument van het re-integratieplan niet gebruikt bij deze groepen? Voor hen is een re-integratie toch even belangrijk als voor andere arbeidsongeschikten.

Een tweede, veeleer technische vraag is of het arbeidsongeval of de beroepsziekte effectief moet erkend zijn door de arbeidsongevallenverzekering, het Fonds voor Arbeidsongevallen of het Fonds voor de Beroepsziekten alvorens de specifieke clausule in artikel 73/1 van toepassing is, of is dat al van toepassing vanaf het ogenblik van de aangifte van het arbeidsongeval of de beroepsziekte? Ik stel deze vraag omdat het bij arbeidsongevallen en beroepsziekten in een groot aantal gevallen relatief lang duurt, tot zelfs enkele maanden, alvorens er duidelijkheid is over aanvaarding of weigering. Bij beroepsziekten kan dit zelfs oplopen tot meer dan een jaar.

royal relatif à la réintégration des travailleurs en incapacité de travail, le trajet de réintégration ne s'applique pas à la remise au travail des victimes d'un accident du travail ou des personnes souffrant d'une maladie professionnelle.

Pourquoi? La réintégration est pourtant tout aussi importante pour ces travailleurs en incapacité de travail que pour les autres.

L'accident du travail ou la maladie professionnelle doivent-ils être effectivement reconnus par l'assurance contre les accidents du travail, par le Fonds des Accidents du Travail ou par le Fonds des maladies professionnelles? Cette décision peut en effet prendre plusieurs mois, parfois même plus d'un an.

04.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Spooren, ik weet dat u dit dossier in al zijn facetten van heel nabij volgt, en deze interessante vraag mocht u aldus niet overslaan.

In het koninklijk besluit van 28 mei 2003 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers zoals ingevoegd in het koninklijk besluit van 28 oktober 2016 is inderdaad bepaald dat het re-integratietraject niet van toepassing is op wedertewerkstelling bij arbeidsongeval of beroepsziekte.

Het is niet de bedoeling om werknemers die definitief ongeschikt zijn voor hun werk als gevolg van een arbeidsongeval of beroepsziekte uit te sluiten van het doorlopen van een re-integratietraject maar wel om een duidelijk onderscheid te maken tussen de nieuwe re-integratieprocedure in het KB gezondheidstoezicht, enerzijds, en de bestaande procedure inzake wedertewerkstelling bij tijdelijke gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid als gevolg van een arbeidsongeval of beroepsziekte, anderzijds.

Om de invoering van de nieuwe regels rond re-integratie voor arbeidsongeschiktheid niet langer te moeten uitstellen heb ik, samen met mijn collega, minister De Block, beslist om voorlopig niet te raken aan de bestaande wedertewerkstellingsprocedure bij arbeidsongeval of beroepsziekte. Daarbij zijn immers nog andere actoren betrokken zoals de arbeidsongevallenverzekeraar of -verzekeraars, Fedris enzovoort. Collega De Block en ikzelf zijn echter van plan om zo snel mogelijk werk te maken van het verder stroomlijnen van de regels inzake re-integratie in het KB gezondheidstoezicht en in de wetten inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten. U kunt ons uw inzichten ter zake meedelen aangezien u ook zeer actief bent in dat dossier.

Deze harmonisering zal een aantal van uw vragen beantwoorden. U weet dat wij de laatste dagen en het voorbije weekend zeer intensief

04.02 **Kris Peeters**, ministre: Nous souhaitons opérer une distinction claire entre la nouvelle procédure de réintégration prévue par l'arrêté royal relatif à la surveillance de la santé et la procédure actuelle en matière de remise au travail en cas d'incapacité temporaire partielle résultant d'un accident du travail ou d'une maladie professionnelle. Afin de ne pas devoir reporter l'entrée en vigueur des nouvelles règles de réintégration, j'ai décidé, en concertation avec la ministre De Block, de ne pas toucher, pour l'heure, à la procédure actuelle en matière de remise au travail en cas d'accident du travail ou de maladie professionnelle. Toutefois, nous entendons harmoniser ces règles au plus vite.

bezig zijn geweest met de re-integratie. Ik ga er dus vanuit dat dit een volgende stap is die mijn collega De Block en ik zelf zullen zetten.

04.03 Jan Spooren (N-VA): Mijnheer de minister, eerst en vooral, ik volg dit dossier inderdaad heel nauw op, soms iets te nauw en iets te snel, waarvoor mijn excuses.

Ik ben vooral blij te horen dat het effectief de bedoeling is om dit in een volgende fase ook aan te pakken en het re-integratieplan daarop van toepassing te maken. Ik meen — en ik neem aan net zoals uw collega De Block en uzelf — dat men vooral moet kijken naar de doelstelling, dus de re-integratie, veeleer dan naar de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid. Ik kan het alleen toejuichen dat u dat op korte termijn zult aanpakken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van mevrouw Anne Dedry aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende mantelzorg" (nr. 15495)

05 Question de Mme Anne Dedry au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la résolution du Parlement flamand concernant les soins de proximité" (n° 15495)

05.01 Anne Dedry (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, zoals de heer Spooren altijd terugkomt op zijn thema, zo kom ik ook altijd terug op mijn thema Mantelzorg.

In het Vlaams Parlement werd een resolutie door de meerderheid voorgesteld en goedgekeurd om de ondersteuning van mantelzorgers te verbeteren. Dit is een lovenswaardige aanzet. Het is alleen vreemd dat de resolutie komt na de aankondiging van de 110 actiepunten van minister Vandeuren. De vraag is dan waarom men de minister nog met een resolutie achter de veren moet zitten?

Ik las in de resolutie een aantal belangrijke aanbevelingen, waarbij een die ik al veelvuldig onder de federale aandacht bracht, met name om de goede praktijken voor een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid bij de overheid en de ondernemingen te inventariseren en ter beschikking te stellen van werkgevers zodat die via maatwerk hun werknemers kunnen ondersteunen om hun taak als mantelzorger te combineren met hun professionele activiteiten zonder dat de werking van de onderneming in het gedrang komt.

Er beweegt dus heel wat aan Vlaamse zijde, al vind ik wel dat het de laatste maanden op dit vlak federaal erg stil is gebleven. Vandaar mijn vragen aan u, mijnheer de minister. Ik heb ook andere aanbevelingen aan minister De Block voorgelegd. We kunnen elkaar maar bevruchten en van elkaar leren.

Er werd trouwens ook bij minister Vandeuren een motie ingediend door Elke Van den Brandt om in te zetten op de draagkracht van mantelzorgers.

Mijnheer de minister, welke garanties zult u federaal bieden opdat de mantelzorger werk en mantelzorg kan combineren? Bent u het met mij eens dat wanneer een mantelzorger daadwerkelijk als zodanig is

04.03 Jan Spooren (N-VA): Je me réjouis de la volonté de gérer cette question. La réflexion doit en effet être menée en fonction de l'objectif de réintégration et non de la cause de l'incapacité de travail.

05.01 Anne Dedry (Ecolo-Groen): Au sein du Parlement flamand, la majorité a proposé une résolution visant à améliorer le soutien aux aidants proches. Bien qu'il soit étrange de rédiger une résolution juste après le lancement du plan d'action en 110 points du ministre Vandeuren, cela montre clairement que les choses bougent beaucoup du côté flamand, alors qu'au niveau fédéral elles semblent être au point mort.

Quelles garanties M. le ministre offrira-t-il aux aidants proches afin qu'ils puissent combiner travail et soins? Est-il d'accord pour dire qu'un crédit-temps illimité doit être possible pour un aidant proche reconnu? Quand disposera-t-on de la police d'assurance annoncée pour les aidants proches?

Quand seront pris les arrêtés d'exécution relatifs au statut de l'aidant proche? Est-il vrai que le gouvernement ne parvient pas à se mettre d'accord sur la définition d'un patient fortement tributaire de soins? M. le ministre est-il sur la même ligne que Mme la ministre De Block en ce qui concerne les

erkend, ongelimiteerd tijdscrediet mogelijk moet zijn?

U hebt plannen met betrekking tot de verzekering voor mantelzorgers. U hebt mij gezegd dat dit bijna rond was. Hoe ver staat u daarmee? Zelf vind ik dit een vorm van juridisering, waarvan ik mij afvraag of dit wel past in het plan van minister De Block tot hervorming van KB 78, waarmee zij net een aantal zaken met betrekking tot de mantelzorg wil vereenvoudigen?

Op federaal niveau is er een statuut waarvoor nog uitvoeringsbesluiten nodig zijn. Ik begrijp dat men het in deze regering nog niet eens is over wat een “zwaar zorgbehoevende patiënt” is. Dit meen ik althans te begrijpen uit het antwoord van minister De Block in de commissie vorige week. Zijn jullie het al dan niet eens?

Staat u op dezelfde lijn als uw collega, minister De Block, in verband met de adempauze respijtmogelijkheden?

05.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, na twee jaar weet men waar parlementsleden sterk mee bezig zijn.

Ik weet, mevrouw Dedry, dat mantelzorg een dossier is dat u na aan het hart ligt. Ik heb daar veel respect voor trouwens. U hebt mij daarover al veel vragen gesteld en u zult er ongetwijfeld nog veel stellen. Ook daarvan ben ik overtuigd. Terecht trouwens, want dit is een heel belangrijke sector en activiteit.

Ik zal trachten op uw vragen te antwoorden. De eerste vraag met betrekking tot de voorgelegde problematiek inzake de combinatie tussen werk, gezin en mantelzorg. Op dat vlak zijn er meerdere verlostelsels die vandaag al heel wat mogelijkheden bieden om tijdelijk de arbeidsprestatie volledig of gedeeltelijk te onderbreken teneinde personen met bepaalde zorgnoden bij te staan.

Een eerste verlostelsel dat in dit verband van belang is, is het recht op gemotiveerd tijdscrediet dat de sociale partners hebben vastgelegd in cao nr. 103. In dat kader heeft een werknemer momenteel recht op een tijdscrediet van 36 maanden om voor zijn kind te zorgen tot de leeftijd van 8 jaar, voor het verlenen van palliatieve zorgen en voor het verlenen van bijstand of verzorging aan een zwaar ziek gezins- of familielid.

Voor de twee volgende motieven heeft de werknemer momenteel recht op een tijdscrediet van 48 maanden: om zorg te dragen voor een kind met een handicap tot de leeftijd van 21 jaar en voor het verlenen van bijstand of verzorging aan een minderjarig zwaar ziek kind of een minderjarig zwaar ziek kind dat gezinslid is.

Door de wetgeving inzake werkbaar werk en door een recente wijziging van cao nr. 103 zullen deze zorgkredieten binnenkort evenwel worden opgetrokken tot 51 maanden.

Naast het recht op gemotiveerd tijdscrediet dat wordt toegekend door cao nr. 103 kan een werknemer/mantelzorger zich bovendien desgevallend ook nog beroepen op twee thematische verlopen: enerzijds de regelgeving inzake medische bijstand die aan de werknemer het recht geeft om die prestaties gedurende twaalf maanden of vierentwintig maanden – het ene is volledig, het andere is

possibilités de soins de remplacement pour donner du répit à l'aide soignant?

05.02 **Kris Peeters**, ministre: Il existe actuellement déjà plusieurs régimes de congé offrant de nombreuses possibilités d'interruption des prestations professionnelles pour assister une personne. Il y a tout d'abord le droit au crédit-temps avec motif, un régime qui prévoit un congé de 36 mois pour prendre soin d'un enfant jusqu'à l'âge de 8 ans, pour dispenser des soins palliatifs et pour assister un membre du ménage ou de la famille gravement malade. Le congé s'étend à 48 mois pour l'octroi de soins prodigués à un enfant handicapé jusqu'à l'âge de 21 ans et pour l'assistance à un enfant mineur gravement malade. À la suite de la loi sur le travail faisable et de la modification de la CCT n° 103, ces crédits seront prochainement portés à 51 mois.

Il existe par ailleurs deux autres systèmes de congés: celui pour assistance médicale donne droit à une absence de douze mois à temps plein ou vingt-quatre mois à temps partiel pour assister un membre de la famille gravement malade et le congé pour soins palliatifs permet au travailleur d'obtenir deux mois de congé pour assister un malade au stade terminal. La loi relative au travail faisable/maniable prolonge d'un mois la durée du congé palliatif. L'arrêté royal y relatif entrera en vigueur le plus rapidement

gedeeltelijk – afwezig te zijn om medische bijstand te geven aan een zwaar ziek gezins- of familielid, anderzijds de regelgeving met betrekking tot het palliatief verlof, op basis waarvan de werknemer het recht heeft om gedurende twee maanden volledig of gedeeltelijk afwezig te zijn van het werk om bijstand te geven aan een terminaal zieke persoon.

Merk op dat er ook voor dat palliatief verlof in een uitbreiding wordt voorzien. De wet werkbaar en wendbaar werk breidt dit verlof inderdaad uit met één maand, met ingangsdatum 1 februari 2017. Ook hier zal het KB dat de uitkering regelt, zo snel mogelijk in werking treden.

Tot slot ook nog het volgende. De sociale partners zijn er in principe toe gehouden om jaarlijks een evaluatie op te maken van de regeling rond tijdskrediet, artikel 26 van de wet van 10 augustus 2001. De voorliggende problematiek zou desgevallend uiteraard mee aan bod kunnen komen bij een volgende evaluatie door de sociale partners.

Ik ben wat mantelzorgverzekering betreft ingegaan op een vraag vanuit het veld zelf. De sector kon geen verzekeraar vinden die een pakket verzekeringen aanbood dat voor hen adequaat was. Daarom ben ik als facilitator opgetreden tussen de verzekeraars en de mantelzorgverenigingen. Ik heb drie verzekeraars bereid gevonden een pakket op maat aan te bieden, maar ik ben natuurlijk zelf niet tussengekomen in het afsluiten van die verzekeringen. Die verzekeringen zijn er, daar hebben wij voor gezorgd, maar het afsluiten is een zaak van de verenigingen zelf, die met de verzekeraars rond de tafel moeten zitten om die verzekeringen of die polissen af te sluiten. Dat is bij mijn weten ook gebeurd. Wat mij betreft heb ik mijn werk gedaan. De drie verzekeraars zijn er met enige stimulansen toe aangezet om een verzekeringsproduct aan te bieden.

Over het mantelzorgstatuut is er nog geen akkoord binnen de regering, dat is juist. Daar moet verder aan worden gewerkt.

Ten slotte, het initiatief respijtzorgmogelijkheden kunnen wij alleen maar ondersteunen. Het is belangrijk dat mantelzorgers een beroep kunnen doen op respijverlof, zodat zij kunnen ontspannen of uitrusten en achteraf de mantelzorg kunnen voortzetten, met behoud van levenskwaliteit.

Ook mijn collega Maggie De Block is daar erg bezorgd over. Zij probeert op het vlak van mantelzorg vooruitgang te boeken.

Ik ben het met u eens dat er nog wel wat werk op de plank ligt en dat wij er nog verder aan moeten werken, samen ook met onze regionale collega's.

05.03 Anne Dedry (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, uit onderzoek dat door uw collega-minister Vandeurzen en de Studiedienst van de Vlaamse Regering is aangestuurd, blijkt dat de gemiddelde duur dat mensen mantelzorg combineren, acht jaar is.

Dat is de reden waarom ik, ondanks mijn pluim voor het geven van extra mogelijkheden om het ene of het andere zorgverlof met een maand, twee maanden, drie, vier of vijf maanden uit te breiden, toch

possible. Les partenaires sociaux doivent du reste réaliser chaque année une évaluation de la réglementation en matière de crédit-temps. La question des aidants proches pourra également en faire partie.

Comme il n'a pas été possible aux associations d'aidants proches de trouver elles-mêmes un assureur qui leur propose des conditions appropriées, je suis intervenu en tant que facilitateur. J'ai trouvé trois assureurs prêts à leur proposer une police sur mesure mais la souscription du contrat relève des associations elles-mêmes. À ma connaissance, elles s'y sont d'ailleurs employées.

Le gouvernement n'a effectivement toujours pas trouvé d'accord concernant le statut d'aidant proche.

Nous ne pouvons qu'appuyer l'initiative relative aux possibilités de prise en charge de répit. Il est important que les aidants proches puissent faire appel au congé de répit pour se reposer avant de poursuivre leur tâche d'aidant proche. Mme De Block tente également d'obtenir des avancées pour les aidants proches, mais il reste en effet encore beaucoup de travail à accomplir.

05.03 Anne Dedry (Ecolo-Groen): En moyenne, les personnes qui combinent une mission d'aidant proche et un travail poursuivent ce mode de fonctionnement pendant huit ans. Les initiatives d'allongement du congé pour une durée d'un mois sont dès

voor een verbetering pleit. Uit die cijfers blijkt immers dat de bestaande uitbreiding niet voldoende is en dat wanneer iemand het statuut van mantelzorger heeft en eenmaal daarin is erkend, ongelimiteerd tijdskrediet zou moeten kunnen krijgen.

Ik zal dan ook op het dossier terugkomen.

Tot slot, het is erg jammer dat de regering het niet eens geraakt over de manier waarop het mantelzorgstatuut moet worden ingevuld of over de definitie van zwaarzorgbehoevende. Immers, wanneer die knoop is doorgehakt, kunnen wij ook de andere zaken die ik vraag, op een gemakkelijke manier regelen. Zij vloeien dan immers voort uit de uitvoeringsbesluiten. In voorkomend geval zijn mijn vragen overbodig en zal ik u niet meer lastigvallen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Jan Spooren aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de werkgeversgroeperingen" (nr. 15502)

06 Question de M. Jan Spooren au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les groupements d'employeurs" (n° 15502)

06.01 Jan Spooren (N-VA): Mijnheer de minister, u kent deze materie veel beter dan ikzelf. U weet dus dat een werkgeversgroepering – een groep ondernemingen samen – personeel kan aanwerven, wat hun de mogelijkheid geeft administratieve taken en beheerstaken onderling te verdelen. De werknemers kunnen dan flexibel, naar behoefte, in de verschillende aangesloten ondernemingen ingezet worden. Vooral voor kmo's met beperkte financiële slagkracht verlagen deze werkgeversgroeperingen de drempel voor het in dienst nemen van personeel.

In de wet van 25 april 2014 en het bijbehorend koninklijk besluit van 8 juli 2014 werden het toepassingsgebied en de mogelijkheden voor werkgeversgroeperingen fors uitgebreid. Zo werd het toepassingsgebied uitgebreid van werknemers met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt naar elk type werknemer. Het werd voor werkgeversgroeperingen ook mogelijk gemaakt werknemers deeltijds te werk te stellen of te werk te stellen voor een bepaalde duur. Ook werd de mogelijkheid ingebouwd om naast het economisch samenwerkingsverband (ESV) ook de vorm van een vzw te gebruiken om een werkgeversgroepering op te richten.

Na iets meer dan twee jaar vragen wij ons echter af in welke mate de wijziging van de regelgeving al vruchten heeft afgeworpen. Heel concreet: zijn er sindsdien meer werkgeversgroeperingen opgericht?

Mijn tweede vraag vervalt, gelet op de discussies die wij gevoerd hebben in verband met de wet op werkbaar en wendbaar werk. Die vraag luidde als volgt. Zijn er nog verdere aanpassingen in de regelgeving gepland? Wij hebben dat gezien. Laten wij hopen dat zij vruchten zullen afwerpen. Ik meen dat zij dat zullen doen.

06.02 Minister Kris Peeters: U ziet, mijnheer Spooren, dat u op uw wenken wordt bediend.

Sinds de aanpassing van de wet op de werkgeversgroeperingen, op

lors peut-être louables, mais insuffisantes. Tout citoyen obtenant le statut d'aidant proche devrait pouvoir prendre un congé illimité. Il est dès lors regrettable que le gouvernement ne trouve pas de consensus pour la concrétisation de ce statut.

06.01 Jan Spooren (N-VA): Dans un groupement d'employeurs, un groupe d'entreprises, par exemple des PME aux capacités financières limitées, peut s'unir pour recruter du personnel, lequel peut ensuite être déployé de manière flexible dans les entreprises adhérant à ce groupement.

Le champ d'application de ces dispositions et les différentes options ont été considérablement étendus par la loi du 25 avril 2014 et l'arrêté royal annexe du 8 juillet 2014. Le champ d'application a été élargi à toutes les catégories de travailleurs; il est désormais possible de proposer des contrats à temps partiel et des contrats à durée déterminée et une ASBL peut également être assimilée à un groupement d'employeurs.

A-t-on observé depuis une réelle augmentation du nombre de groupements d'employeurs?

06.02 Kris Peeters, ministre: Depuis l'adaptation, le 1er février 2014, de la loi relative aux groupements d'employeurs, douze

1 februari 2014, werden 12 werkgeversgroeperingen opgericht aan wie de toelating werd verleend werknemers ter beschikking te stellen van hun leden. Met andere woorden: 12 goedgekeurde werkgeversgroeperingen werden opgericht over een periode van 3 jaar. Daarnaast is op dit ogenblik nog één aanvraag in behandeling. Er kan dus een duidelijke stijging van het aantal aanvragen worden vastgesteld ten opzichte van de periode voor de aanpassing van de wetgeving. Over de totale tijdsspanne van ruim 13 jaar werden slechts 13 werkgeversgroeperingen opgericht en erkend.

Kortom, in de 13 jaar voor 2014 werden er 13 werkgeversgroeperingen opgericht. Sinds 2014 is er een aantal bijgekomen. Zoals u echter terecht hebt aangehaald, hebben wij in de wet van 5 maart 2017 op werkbaar en wendbaar werk een aantal belangrijke wijzigingen aangebracht waarvan ik hoop dat heel wat kleine en middelgrote ondernemingen van werkgeversgroeperingen gebruik zullen kunnen maken, net als in Frankrijk waar zij een groot succes zijn.

Het geldt nu voor vijftig werknemers. De Koning kan die drempel evenwel verhogen. Nu de regelgeving zo soepel is geworden, hoop ik dat er verder heel wat initiatieven genomen zullen worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Wouter Raskin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het statuut van het ambassadepersoneel in België" (nr. 15505)

07 Question de M. Wouter Raskin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le statut du personnel d'ambassade en Belgique" (n° 15505)

07.01 Wouter Raskin (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag werd eind vorig jaar ingediend, maar het blijft de moeite om erop terug te komen.

Het gaat over het statuut van het ambassadepersoneel. De voorbije jaren zijn honderden dossiers geopend over sociale fraude bij de ambassades in ons land. Om de wantoestanden aldaar aan te pakken werd in 2013 de Commissie van Goede Diensten opgericht, waarin naast de vakbonden, ook vertegenwoordigers van de sociale administraties en van de FOD Buitenlandse Zaken aanwezig zijn.

Volgens de adviseur-generaal bij de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetten wordt deze commissie echter geconfronteerd met het probleem van het onduidelijk statuut van de ambassades en hun personeel. Deze onduidelijkheid heeft gevolgen op het terrein, zoals het ontbreken van loonbarema's, werkuren die niet geregeld zijn en soms zelfs personeelsleden die niet worden aangegeven bij de sociale zekerheid, enzovoort.

In mei 2015 sprak u uw steun uit voor de eis van het ambassadepersoneel voor een beter statuut. U engageerde zich ook om op zoek te gaan naar een oplossing. Mijn concrete vraag is wat de stand van zaken is van uw onderzoek naar een oplossing voor het juridisch onduidelijke statuut van het ambassadepersoneel in België. Hebt u al plannen voor concrete initiatieven?

groupements d'employeurs ont été créés et une demande est actuellement encore en cours de traitement. Au cours des treize années qui précèdent, à peine treize groupements d'employeurs ont été créés et agréés.

La loi du 5 mars 2017 sur le travail faisable et maniable a apporté des modifications substantielles à ce régime et j'espère que de nombreuses petites et moyennes entreprises recourront désormais à cet instrument. Le système vaut pour 50 travailleurs, mais le Roi est habilité à relever ce seuil.

07.01 Wouter Raskin (N-VA): Une Commission des Bons Offices a été créée en 2013 pour lutter contre les situations abusives en matière de fraude sociale auprès des ambassades. Le statut des ambassades et de leur personnel est confus et il arrive même que des membres de ce personnel ne soient pas déclarés auprès de la sécurité sociale. En 2015, déjà, le ministre soutenait le personnel d'ambassade lorsqu'il revendiquait un meilleur statut et il s'est engagé à rechercher une solution.

Où en est ce dossier?

07.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Raskin, wat betreft het juridisch statuut van het ambassadepersoneel in België, worden momenteel een aantal pistes verder onderzocht. Dit is dus een opvolgingsvraag.

De Commissie van Goede Diensten is van mening dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités een goede oplossing zou zijn. Hiervoor moet artikel 2, 3° van dezelfde wet met het ambassadepersoneel worden aangevuld.

Een andere piste kan het creëren van een statuut *sui generis* zijn, vergelijkbaar met dat van toepassing op het ambassadepersoneel gevestigd op Italiaans grondgebied. Dit laatste moet worden onderhandeld met de sociale partners en met mijn collega's bevoegd voor Buitenlandse Zaken, Sociale Zaken en Financiën.

Volgens mij is de beste oplossing de uitbreiding van de wet van 5 december 1968. Wij bereiden momenteel een wet houdende diverse bepalingen inzake werk voor en hebben de intentie om daarin een bepaling omtrent het ambassadepersoneel op te nemen. U zult kortelings in deze commissie verder van gedachten kunnen wisselen over een oplossing ter zake. De oplossing is dus nabij, althans al u het ermee eens zult zijn.

07.03 **Wouter Raskin** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik ken uw concrete oplossing nog niet, maar u hebt wel geantwoord op mijn vraag over de stappen, de timing en de richting die wij volgens u moeten uitgaan. U bent duidelijk. U geeft de voorkeur aan een aanpassing van de wet van 1978.

Ik noteer dat er al concrete stappen worden gezet.

07.04 Minister **Kris Peeters**: Het gaat om de wet van 1968, niet van 1978.

07.05 **Wouter Raskin** (N-VA): Inderdaad, het is de wet van 1968. U hebt al concrete stappen gezet, in die mate zelfs dat wij verheugd mogen zijn om daar kortelings meer informatie en duiding over te krijgen. Daar kijken wij met zijn allen naar uit.

07.02 **Kris Peeters**, ministre: Une série de possibilités sont examinées actuellement concernant le statut juridique du personnel d'ambassade en Belgique.

Selon la Commission des Bons Offices, l'élargissement du champ d'application de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires constitue une bonne solution. À cet effet, le personnel d'ambassade doit être mentionné à l'article 2, 3°. La création d'un statut *sui generis*, comparable à celui du personnel d'ambassade sur le sol italien, peut aussi constituer une option. Ce point doit être négocié avec les partenaires sociaux et les ministres des Affaires étrangères, des Affaires sociales et des Finances.

L'élargissement du champ d'application de la loi du 5 décembre 1968 constitue la meilleure solution, à mon estime. Nous élaborons actuellement une loi portant des dispositions diverses en matière d'Emploi. Nous y insérerons une disposition concernant le personnel d'ambassade. Notre commission pourra y consacrer un échange de vues plus approfondi.

07.05 **Wouter Raskin** (N-VA): J'attends avec impatience les informations complémentaires que vous nous annoncez pour bientôt.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: Les questions n°s 15536 et 15537 de M. Raoul Hedebouw sont transformées en questions écrites à sa demande.

De **voorzitter**: Vragen nrs. 15536 en 15537 van de heer Hedebouw worden omgezet in schriftelijke vragen op verzoek van hun indiener.

08 Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les pratiques parasalariales des banques et le système de rémunération prévu dans le plan Vision 2020 de BNP Paribas Fortis" (n° 15669)

08 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het loonbeleid van de banken en het verloningsysteem in het plan Visie 2020 van BNP Paribas Fortis" (nr. 15669)

08.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, dans le cadre de son plan "Vision 2020", la direction de la banque BNP Paribas Fortis envisage diverses modifications du système de rémunération. Parmi celles-ci, on peut découvrir, dans un document interne, la volonté de recourir davantage au système des UNITS. Il s'agit, dans le jargon interne de la banque, d'unités permettant "d'acquérir des biens matériels, des services, des formations ou une conversion en cash" au détriment d'une rémunération classique. Ainsi, la partie du salaire dépassant 4 700 euros par mois ou encore le treizième mois (qui serait mensualisé) seraient payés en UNITS. L'objectif étant, tout le monde l'aura compris, de ne pas payer de cotisations sociales sur les montants salariaux au-delà de 4 700 euros.

Une telle évolution, si elle se confirme, soulève des questions sur le plan de la légalité et quant à l'impact sur le financement de la sécurité sociale, dès lors que des montants de salaires bruts (avec paiement de cotisations sociales) seraient transformés en avantages nets (sans contribution à la sécurité sociale).

Ce n'est pas la première fois que le secteur bancaire en général et BNP Paribas Fortis en particulier recourent à ce type d'opération et à des pratiques parasalariales, sans réaction du gouvernement fédéral, malgré mes précédentes interpellations. Je pense notamment aux plans "cafétéria" mis en place dans plusieurs banques.

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'indiquer si la transformation de salaire en UNITS ou en d'autres unités de ce type, non soumis à la sécurité sociale, est bien légale? Ce type d'accord doit-il faire l'objet d'un *ruling* préalable du SPF Emploi? Sous quelle forme? BNP Paribas Fortis a-t-elle sollicité un tel accord? Quelle réponse lui a-t-elle été donnée?

L'impact de ce dispositif sur le financement de la sécurité sociale peut-il être évalué? Quel serait-il? Comptez-vous réagir de manière proactive vis-à-vis de la direction de BNP Paribas Fortis par rapport à ce volet de son plan "Vision 2020" pour l'informer de votre désaccord sur cette manière de faire?

De façon générale, disposez-vous d'une évaluation relative à ces pratiques parasalariales développées notamment dans le secteur bancaire? Entendez-vous mettre en place une stratégie pour les

08.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): De directie van de bank BNP Paribas Fortis wil wijzigingen aan het verloningssysteem doorvoeren in het kader van het plan *Vision 2020*. Ze wil meer gebruik maken van 'units', punten waarmee materiële goederen, diensten, enzovoort kunnen worden gekocht ten koste van het klassieke loon. Het deel boven het plafond van 4.700 euro of de dertiende maand, zou in units worden uitbetaald om geen sociale bijdragen te moeten betalen. Het brutoloon waarop sociale bijdragen moeten worden betaald, zou dus worden omgezet in nettovoordelen, zonder sociale-zekerheidsbijdragen.

Is de omzetting van loon in units, die niet onderworpen zijn aan de sociale zekerheid, wel legaal? Moet de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg instemmen met een dergelijke regeling? Heeft de bank die instemming gevraagd? Welk antwoord heeft de bank gekregen?

Op hoeveel werd de impact van die regeling op de sociale zekerheid geraamd? Zal u op eigen initiatief contact opnemen met de directie om haar bijvoorbeeld te laten weten dat u niet instemt met dit onderdeel van haar *Vision 2020*?

Beschikt u over een evaluatie van die loonpraktijken? Zal u een strategie invoeren om die te

prévenir? Ou allez-vous compter les points depuis votre poste d'observation ministériel?

08.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, monsieur Gilkinet, je vous présente mes excuses, car je ne dispose que du texte néerlandais de la réponse. J'ai demandé à ce que la version française vous soit transmise.

Ik heb hier het antwoord in het Nederlands, maar ik bezorg u zo dadelijk een antwoord in het Frans. Mijn excuses hiervoor.

De loonbeschermingswet is zeer restrictief inzake betaling in natura. Het loon wordt in principe betaald in geld en slechts in enkele gevallen mag het in natura, bijvoorbeeld in verband met woonst of maaltijden. Ik wil ook opmerken dat er een verschil is dus flexibel verlonen en loonoptimalisatie.

Het uitgangspunt van een flexibel verloningsplan is eenvoudig. Per werknemer wordt een overzicht opgemaakt van het totale loonpakket en het budget dat daarmee overeenstemt. Op basis daarvan kunnen bepaalde looncomponenten, alleen wat wettelijk kan, ingewisseld worden voor andere voordelen uit een keuzemenu. De keuzeoptimalisatie staat hierbij centraal, wat leidt tot een grotere tevredenheid van de werknemer.

Loon en loonkostenoptimalisatie daarentegen gaan erover aan de werknemer de specifieke looncomponenten aan te bieden die een maximaal rendement geven aan de werknemer met minimale kosten voor de werkgever. De overheid heeft verschillende looncomponenten een apart sociaal en fiscaal statuut toegedicht, om de werknemers en de werkgeversbijdragen te verlichten. Die voordelen zijn wettelijk verankerd. Dat is de algemene toelichting, die u terugvindt in de wet van 12 april 1965.

Alle afwijkingen op de loonbeschermingswet op het terrein zijn het gevolg van de ruime interpretatie in de socialezekerheidswetgeving en in de fiscale wetgeving. Op die domeinen heeft men reeds meer aanvaard dan in het arbeidsrecht.

Voor de specifieke vraag met betrekking tot de behandeling van die units en hun omzetting naar voordelen of geld, verwijs ik naar de minister van Sociale Zaken. Ik zal met collega De Block samen bekijken welke innovatieve ontwijkings- en optimalisatietechnieken vandaag worden ontwikkeld door werkgevers in het kader van de harmonisering van het loonbegrip.

Het is zeker nodig om dat van nabij te bekijken en te onderzoeken. Wat het aangehaalde geval betreft, onderstreep ik met klem dat mijn administratie nooit een voorafgaand akkoord heeft verleend. Het enige wat mijn administratie kon terugvinden, was een gelijkaardige vraag gesteld door een advocatenbureau in naam van een andere bank dan BNP Paribas Fortis.

Het antwoord was duidelijk. De FOD WASO is niet bevoegd om bij wijze van ruling uitspraken te doen over individuele dossiers. Mijn administratie verleent slechts algemene informatie en een niet-

voorkomen?

08.02 Minister Kris Peeters: Ik zie dat ik enkel over het antwoord in het Nederlands beschik, waarvoor mijn excuses. U zult het antwoord in het Frans later ontvangen.

La loi concernant la protection de la rémunération des travailleurs est extrêmement restrictive en matière de rémunération en nature. Celle-ci n'est autorisée que dans de rares cas, par exemple pour le logement ou les repas.

Il y a cependant une différence entre rémunération flexible et optimisation salariale. Dans le cas de la rémunération flexible, les travailleurs peuvent choisir librement dans un "paquet" d'avantages. En cas d'optimisation salariale, les éléments de la rémunération proposés doivent avoir un rendement maximal pour le travailleur et un coût minimal pour l'employeur.

Toutes les dérogations à la loi concernant la protection de la rémunération des travailleurs résultent d'une interprétation large de la législation en matière de sécurité sociale et de la législation fiscale.

Pour ce qui concerne le traitement des "unités" et leur conversion en avantages ou en argent, je vous renvoie à la ministre des Affaires sociales. J'examinerai avec elle les techniques d'optimisation aujourd'hui utilisées par les employeurs dans le cadre de l'harmonisation de la notion de rémunération. Mon administration n'a jamais accordé aucune autorisation dans ce cadre. En cas de litige, il appartiendra au tribunal de trancher.

Mon administration recommande toutefois que l'introduction d'un plan cafétéria aille de pair avec le respect scrupuleux de toutes les

bindend advies. In geval van betwisting zal alleen de bevoegde rechter definitief uitsluitsel kunnen geven. Het is het vaste standpunt van mijn administratie dat bij de invoering en toepassing van een zogenaamd cafetariaplan in een onderneming alle hogere rechtsnormen moeten worden nageleefd, waaronder de bepalingen in de artikelen 3, 4 en 6 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, alsook de bepalingen van alle algemeen verbindend verklaarde cao's die op die materie betrekking hebben.

Wanneer er geen expliciete mogelijkheid is om loon op een andere wijze uit te betalen, moet het in geld worden uitbetaald. Ik heb er daarom ernstige twijfels over of de uitbetaling in units wel conform de loonbeschermingswet is en zal daarom ook mijn inspectiediensten verder onderzoek laten verrichten.

Ik heb alle begrip voor de wens van de ondernemingen om hun loonkosten te optimaliseren. De regering levert daarvoor ernstige inspanningen, via lastenverlagingen en andere competitiviteitsmaatregelen. Alle andere manieren om de loonkosten te beperken, moeten conform de geest en de letter van de wetgeving blijven. Voor de specifieke vraag naar de onderwerping aan de sociale bijdragen en fiscaliteit verwijs ik nogmaals door naar de minister van Sociale Zaken en de minister van Financiën.

Ondertussen zit de Franse vertaling van mijn antwoord al in uw mailbox, mijnheer Gilkinet. U hebt het sneller dan ik. Ik hoop dat mijn antwoord duidelijk is geweest.

08.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Je note surtout que vous avez, tout comme moi, de sérieux doutes sur la légalité de ce dispositif et que vous avez saisi les services d'inspection du SPF Emploi à ce sujet. Monsieur le ministre, ma question a été déposée au mois de janvier et je constate que depuis le mois de janvier, vous n'avez pas pu faire traduire la réponse. Mais j'espère au moins, et c'est ce qui importe, que quelque chose s'est mis en mouvement et que le doute que vous avez se transformera en action.

Je vous encourage à solliciter le plus rapidement possible votre collègue, la ministre des Affaires sociales. Je l'interrogerai évidemment aussi. Mais si vous laissez faire, il s'agira d'un précédent particulièrement grave et potentiellement coûteux pour la sécurité sociale. Vous ne pouvez pas laisser un employeur décider de ne plus payer de cotisations sociales sur les salaires au-delà, en l'occurrence, de 4 700 euros. C'est très grave. Cela pourrait déséquilibrer totalement notre système de sécurité sociale; ce dernier pourrait être encore plus déséquilibré qu'il ne l'est.

Quand demain, on constatera qu'il y a un déficit dans la sécurité sociale, on nous dira à nouveau qu'il faut faire des économies sur les dépenses de ce secteur, plutôt que de vérifier que les cotisations soient bien payées. On ne peut pas considérer que le secteur bancaire soit un secteur particulièrement nécessaire. BNP Paribas Fortis vient de publier ses derniers résultats. Très régulièrement, c'est une banque qui réalise des bénéfices au-delà du milliard d'euros, parfois deux milliards d'euros. Elle les renvoie à son actionnaire principal en France, à Paris. Je n'accepte pas que cela ait lieu sur le dos de la sécurité sociale et sans réaction du gouvernement.

normes juridiques, telles que la loi du 12 avril 1965 concernant la protection des rémunérations des travailleurs, et des CCT.

Si aucune autre disposition n'est expressément prévue pour le paiement des salaires, celui-ci doit être payé en espèces. J'ai dès lors de sérieux doutes à propos de la légalité du paiement en unités et je demanderai à mes services d'inspection d'approfondir l'enquête à ce sujet.

Je comprends parfaitement le souhait des employeurs d'optimiser leurs coûts salariaux et le gouvernement fait des efforts dans ce sens, mais il convient d'agir dans le respect de la législation.

08.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): U heeft twijfels over de wettelijkheid van die regeling. U heeft derhalve een beroep gedaan op de inspectiedienst van de FOD Werkgelegenheid.

Ik roep u ertoe op in te grijpen en de minister van Sociale Zaken te raadplegen. Het betreft een ernstig precedent dat mogelijk veel geld kan kosten. Een werkgever kan niet beslissen geen bijdragen meer te betalen. Dat zou ons socialezekerheidsstelsel volledig uit evenwicht kunnen brengen.

Men kan ons niet vragen op de uitgaven in de sociale zekerheid te besparen terwijl er sommige bijdragen niet betaald werden. De banksector verkeert niet in geldnood. Sommige banken maken miljarden euro's winst. Dat mag niet gebeuren over de rug van onze sociale zekerheid en zonder dat de regering daartegen reageert!

J'ai pris note du fait que vous aviez demandé à vos services d'inspection de mener l'enquête sur le sujet. Je reviendrai très rapidement sur la question et j'interrogerai de la même façon Mme la ministre De Block.

Ik wacht op de resultaten van het onderzoek van de inspectie-diensten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Peter Vanvelthoven aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de werkzoekenden met een verminderde arbeidsgeschiktheid of met een medische of psychiatrische problematiek die hun inschakelingsuitkering verloren hebben of dreigen te verliezen" (nr. 15715)
- de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het recht op een inschakelingsuitkering voor uitkeringsgerechtigden met een erkende blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33 %" (nr. 15926)
- de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de inschakelingsuitkering in geval van arbeidsongeschiktheid" (nr. 16441)
- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de afschaffing van de inschakelingsuitkeringen voor personen met een handicap" (nr. 16548)

09 Questions jointes de

- M. Peter Vanvelthoven au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les demandeurs d'emploi présentant une aptitude au travail réduite, un problème médical ou psychiatrique et qui ont perdu ou qui risquent de perdre leurs allocations d'insertion" (n° 15715)
- M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le droit aux allocations d'insertion pour les allocataires reconnus comme ayant une inaptitude permanente de minimum 33 %" (n° 15926)
- M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'allocation d'insertion en cas d'incapacité de travail" (n° 16441)
- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la suppression des allocations d'insertion des personnes porteuses d'un handicap" (n° 16548)

09.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, un citoyen souffrant d'une inaptitude permanente au travail a interpellé l'ONEM concernant la prolongation du droit de percevoir les allocations d'insertion. Il lui a été indiqué que "l'arrêté royal prolongeant d'une année supplémentaire le droit aux allocations d'insertion pour tous les allocataires d'insertion reconnus comme ayant une inaptitude permanente au travail de 33 % au moins ou qui présentent des problèmes de type MMPP et qui bénéficient sur cette base d'un élargissement de leur droit aux allocations d'insertion, n'a pas encore été publié au *Moniteur belge*".

Il apparaît que, dans l'attente de cette publication, vous avez demandé à l'ONEM de "prendre, sans attendre la publication au *Moniteur belge*, toutes les mesures nécessaires pour que cette prolongation puisse être octroyée sans retard, ceci afin d'éviter une interruption de l'indemnisation des chômeurs concernés". Le correspondant du citoyen en question a clairement indiqué que cette prolongation était octroyée automatiquement et ne nécessitait dès lors aucune démarche particulière de l'intéressé. Néanmoins, l'absence d'arrêté royal prolongeant ce droit est particulièrement inquiétante en

09.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Een persoon met een blijvende arbeidsongeschiktheid heeft de RVA een vraag gesteld in verband met de verlenging van zijn recht op een inschakelingsuitkering. Er werd hem meegedeeld dat het koninklijk besluit waarbij dat recht met nog een jaar wordt verlengd voor alle begunstigden met een blijvende arbeidsongeschiktheid van minstens 33% of met ernstige medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen (MMPP's), nog niet in het *Belgisch Staatsblad* werd gepubliceerd.

In afwachting van de publicatie zou u de RVA gevraagd hebben

termes de sécurité juridique pour toutes les personnes concernées.

Monsieur le ministre, pour quelles raisons cet arrêté royal n'était-il pas encore publié au moment où je déposais ma question? Quelles sont les conséquences de cette non-publication pour les citoyens concernés?

Confirmez-vous que l'ONEM a bien reçu la consigne de transmettre l'information quant à la prolongation de fait du droit sans base légale aux citoyens et citoyennes concernées et d'appliquer cette règle malgré tout, c'est-à-dire d'appliquer la poursuite des allocations d'insertion pour les personnes handicapées ou inaptes? Comment les bénéficiaires sont-ils ou ont-ils été informés?

Quelle conduite le gouvernement va-t-il adopter pour les années suivantes? Comptez-vous mettre en place des solutions structurelles pour éviter ces inquiétudes parmi des allocataires particulièrement fragiles en l'occurrence? Pourquoi cet arrêté est-il prolongé d'année en année et non à durée indéterminée?

om alle nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat die verlenging tijdig wordt toegekend en te voorkomen dat de uitbetaling van de uitkering wordt onderbroken.

Die verlenging wordt automatisch toegekend. De betrokkene hoeft daarvoor niets te doen. Het uitblijven van het koninklijk besluit is evenwel zorgwekkend, omdat de rechtszekerheid daardoor in het gedrang komt.

Waarom was dat koninklijk besluit nog niet gepubliceerd toen ik mijn vraag indiende? Wat zijn de gevolgen daarvan? Bevestigt u dat de RVA de opdracht heeft gekregen om te antwoorden dat het recht de facto wordt verlengd, zonder dat er daarvoor een rechtsgrond bestaat?

Hoe werden de betrokken begunstigten geïnformeerd? Hoe zal de regering de volgende jaren te werk gaan? Zal ze structurele oplossingen aanreiken om te voorkomen dat uiterst kwetsbare uitkeringstrekkers zich ongerust maken?

Waarom wordt dat koninklijk besluit elk jaar opnieuw verlengd en niet voor onbepaalde tijd?

09.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, monsieur Gilkinet, inzake de problematiek van werkzoekenden met een blijvende arbeidsongeschiktheid van 33 % of behorende tot de MMPP, besliste de regering het recht op een inschakelingsuitkering voor die personen met één jaar te verlengen, in afwachting van een structurele oplossing. Het koninklijk besluit is gepubliceerd op 1 februari 2017, met uitwerking vanaf 1 januari 2017, zodat er geen onderbreking in de uitbetaling van de uitkeringen was.

09.02 **Kris Peeters**, ministre: Pour les demandeurs d'emploi atteints d'une incapacité de travail de 33 % ou souffrant d'une problématique médicale, mentale, psychique et/ou psychiatrique (MMPP), en attendant une solution structurelle, le gouvernement a décidé de proroger d'un an le droit à une allocation d'insertion. L'arrêté royal est entré en vigueur le 1er janvier 2017 et le paiement des allocations n'a donc pas été interrompu.

Une proposition de loi visant à remédier aux problèmes des personnes atteintes d'un handicap ou d'une incapacité de travail d'au moins 33 %, en supprimant la limitation dans le temps des allocations d'insertion pour tous leurs bénéficiaires, ne me semble pas constituer une bonne piste.

Het lijkt me geen goed idee de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen op te heffen, ook niet om een antwoord te bieden op de problemen van

L'objectif initial de cette mesure de limitation des allocations d'insertion à trente-six mois était d'inciter les jeunes à chercher encore plus activement un emploi. S'ils savent dès le début de la période d'indemnisation que leur droit expire à un certain moment, on peut supposer que cela entraînera un effet positif dans leur recherche d'emploi. Cette responsabilisation leur rappelle aussi que les allocations d'insertion sont octroyées sur la base des études, et non sur celle du travail, et que le bénéfice de telles allocations sans avoir contribué soi-même au financement de la sécurité sociale ne peut pas s'éterniser.

Dit wil niet zeggen dat wij deze personen niet moeten helpen om een passende job te vinden. De bevoegde bemiddelingsdiensten hebben hun inspanningen aanzienlijk verhoogd om werkloze jongeren bij te staan, dit onder andere in het kader van het Europese Jeugdgarantieplan.

In het jaarverslag van de RVA over 2015 en 2016 vinden wij indicaties over de uitstroom naar tewerkstelling voor de werkloze wiens inschakelingsuitkeringen einde recht zijn. In 2015 hebben 50 % van hen binnen de daaropvolgende zes maanden gewerkt. Voor 2016 ging het over 53,5 %. Aan het einde van die zes maanden was respectievelijk nog 35 % in 2015 en 40,3 % in 2016 aan het werk.

Ik meen dat het inderdaad onaanvaardbaar is dat personen met MMPP, of 33 % arbeidsongeschiktheid, én die geneigd zijn te werken, geen enkel recht meer hebben op een inkomen na afloop van hun krediet van inschakelingsuitkeringen. In veel gevallen komen zij niet in aanmerking voor een vervangingsinkomen van de FOD Sociale Zekerheid.

Je veux trouver, pour ce groupe spécifique, une solution structurelle dans les limites de la sécurité sociale large et ouvrir, de ce fait, un débat sur le sixième pilier. Ce ne sera pas la première fois qu'un tel débat sera mené.

Deze keer hoop ik echter, in overleg met alle betrokken federale en regionale ministers, tot een duurzame en afdoende oplossing te komen, waarbij een waardig vervangingsinkomen gekoppeld wordt aan een maximale ondersteuning voor de integratie op de arbeidsmarkt.

personen met een handicap of arbeidsongeschiktheid van ten minste 33%.

De onderliggende bedoeling van de beperking van het recht tot 36 maanden was immers om jongeren ertoe aan te zetten actiever naar werk te zoeken. Door ze op die manier te responsabiliseren, zien ze ook in dat inschakelingsuitkeringen op basis van de studies en niet van arbeid worden toegekend en dat men er niet blijvend recht op kan hebben zonder zelf tot de financiering van de sociale zekerheid bij te dragen.

Les services compétents ont redoublé d'efforts pour accompagner ces jeunes sans emploi, notamment dans le cadre du plan européen de la Garantie pour la jeunesse.

Les rapports annuels 2015 et 2016 de l'ONEM nous apprennent que respectivement 50 % et 53,5 % des bénéficiaires d'allocations d'insertion dont le droit aux allocations était échu, ont travaillé dans les six mois qui ont suivi. À la fin des six mois, 35 % des intéressés travaillaient toujours, en 2015, et 40,3 % en 2016.

Il est effectivement inacceptable, selon moi, que des personnes souffrant de problèmes médicaux graves, mentaux, psychiques ou psychiatriques (MMPP) ou présentant une inaptitude de 33 % et qui sont disposées à travailler, n'aient plus droit à un revenu ni parfois même à un revenu de remplacement après avoir épuisé leur crédit d'allocations d'insertion.

Voor die groep wil ik een structurele oplossing vinden en een debat over de zesde pijler aanzwengelen.

À présent, j'espère cependant aboutir à une solution adéquate en concertation avec l'ensemble des ministres des niveaux fédéral et régionaux, en vue de permettre

aux intéressés de bénéficier à la fois d'un revenu de remplacement digne et d'une aide maximale à l'insertion sur le marché du travail.

En ce qui concerne votre question sur l'étude de la KUL, je puis vous informer que je viens d'en recevoir les conclusions provisoires. Elles sont, en ce moment, examinées par mes services. J'ai appris que la KUL publierait le rapport le vendredi 24 mars prochain.

Mijn diensten bestuderen de voorlopige conclusies van de studie van de KUL. De KUL zal het rapport op 24 maart publiceren.

09.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, il y a deux débats. Le premier est d'ordre général et porte sur la limitation dans le temps des allocations d'insertion pour les jeunes, que vous présentez comme une mesure qui doit les encourager à chercher du travail. Mais assumez, avec le gouvernement, qu'il s'agit uniquement d'une mesure d'économie prise au détriment d'une population fragile. Il suffit, au demeurant, de consulter les statistiques d'exclusion pour s'apercevoir que certaines régions se trouvent dans une situation de non-emploi. On peut chercher tant qu'on veut un emploi qui n'existe pas, on ne le trouvera pas. Comme en témoignent les dernières statistiques, publiées tout récemment, il en résulte que des dizaines de milliers de jeunes ont été exclus du bénéfice des allocations d'insertion. Cela vous permet de déclarer ensuite que le taux de chômage s'améliore. Or il s'améliore, non parce que des emplois sont créés, mais en raison des exclusions. Il n'y a donc pas de quoi se réjouir!

09.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): U stelt de beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen voor als een aansporing om werk te zoeken: geef toch toe dat het niet meer is dan een besparingsmaatregel over de rug van een kwetsbare groep! De cijfers over uitsluiting tonen aan dat er in bepaalde subregio's gewoon geen werk is. Niet doordat er jobs zijn bijgekomen, maar doordat tienduizenden jongeren uitgesloten worden van het recht op een inschakelingsuitkering kunt u verkondigen dat de werkloosheidsgraad verbetert! Er is geen reden tot euforie.

S'agissant des allocations d'insertion qui devraient être garanties de façon indéterminée aux personnes qui se trouvent dans l'incapacité de travailler pour cause de handicap ou qui subissent une incapacité structurelle au travail, il n'est pas acceptable que leur situation soit remise en cause annuellement et que les arrêtés royaux établissant une base légale soient publiés tardivement et prennent effet de façon rétroactive, installant de la sorte de l'insécurité. Comme vous l'avez dit, il faut trouver une solution structurelle pour ce public. J'espère que nous ne devrons pas revoir, au début 2018, la même situation que celle qui est vécue en ce moment. De même, j'espère que je pourrai compter sur votre engagement et celui de la ministre des Affaires sociales pour élaborer un cadre permanent au bénéfice de ce public trop éloigné du marché de l'emploi qui peut, dès lors, légitimement bénéficier d'un système de protection *ad hoc*. Je vous remercie de votre attention.

Het is onaanvaardbaar dat de situatie van de arbeidsongeschikten elk jaar ter discussie wordt gesteld en dat de koninklijke besluiten laattijdig met terugwerking worden gepubliceerd. Dat zorgt voor onzekerheid. Er moet een structurele oplossing gevonden worden voor deze bevolkingsgroep die te ver van de arbeidsmarkt verwijderd is. Ik hoop dat die oplossing er volgend jaar komt.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de M. Richard Miller au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'évaluation de la commission Artistes" (n° 15836)

10 Vraag van de heer Richard Miller aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de evaluatie van de Commissie Kunstenaars" (nr. 15836)

10.01 Richard Miller (MR): Monsieur le ministre, la réglementation relative au statut d'artiste a été revue en profondeur et est d'application depuis le 1er avril 2014. Elle avait pour but de réformer et de renforcer le statut social de cette catégorie spéciale de travailleurs. Par ailleurs, cette réforme a permis la création d'une Commission

10.01 Richard Miller (MR): De regelgeving betreffende het kunstenaarsstatuut werd grondig herzien en is sinds 2014 van toepassing. Het was de bedoeling

Artistes depuis le 1er juin 2015 au sein du SPF Sécurité sociale, dont la mission principale relève de l'information des droits et obligations des artistes, mais aussi de la délivrance de documents comme le visa artiste, la carte artiste ou la déclaration d'indépendant.

J'aurais aimé savoir, monsieur le ministre, si on a procédé à une évaluation du travail réalisé par cette commission. La Commission Artistes remplit-elle sa mission? Donne-t-elle satisfaction aux artistes qui s'adressent à elle? Dans le cas contraire, est-il prévu de procéder à une évaluation de cette structure?

Existe-t-il, à votre connaissance, des points qui pourraient être améliorés? Depuis sa mise en place, pourriez-vous m'indiquer le nombre d'artistes qui se sont adressés à cette commission afin d'obtenir la reconnaissance de leur statut et le nombre de demandes ayant reçu une réponse favorable, ainsi que le nombre de refus?

Dernier point, les artistes sont considérés comme des travailleurs à part entière mais bénéficient toutefois d'une réglementation plus souple en matière de droits au chômage. Il me revient que nombre d'entre eux, en fonction de droits perçus a posteriori, se voient réclamer le remboursement total ou partiel des indemnités de chômage a posteriori de la prestation artistique réalisée et déclarée. Cela amène, vous vous en doutez, monsieur le ministre, un certain nombre de problèmes de remboursement, de non-versement d'allocations, etc. C'est un domaine un peu difficile.

Pourriez-vous me communiquer le nombre de dossiers ayant fait l'objet d'une mesure rétroactive durant les deux dernières années? Quel est le montant moyen de la créance à récupérer par l'ONEM? Pensez-vous qu'il soit possible d'améliorer encore le système, tout en garantissant bien entendu la philosophie première du système d'allocations de chômage? Est-il possible d'apporter des améliorations afin de soutenir au maximum la créativité? Si oui, comment?

Je vous remercie, monsieur le ministre, pour les réponses que vous voudrez bien m'apporter.

het sociaal statuut van die categorie van werknemers te hervormen. Naar aanleiding daarvan werd er bij de FOD Sociale Zekerheid een Commissie Kunstenaars opgericht, die als belangrijkste taak heeft de kunstenaars over hun rechten te informeren en hun verschillende documenten te bezorgen.

Werd het werk van die commissie geëvalueerd? Zo niet, staat er een evaluatie op de planning? Zijn de kunstenaars tevreden over de diensten van die commissie? Zijn er punten die voor verbetering vatbaar zijn?

Hoeveel kunstenaars hebben er zich tot die commissie gewend voor de erkenning van hun statuut? Hoeveel aanvragen werden er goedgekeurd en hoeveel werden er geweigerd?

Kunstenaars worden als volwaardige werknemers beschouwd, maar ze genieten een soepelere werkloosheidsreglementering. Naar verluidt zouden er velen onder hen, wanneer ze na het uitvoeren van een opdracht rechten ontvangen, hun werkloosheidsvergoeding – soms integraal! – moeten terugbetalen. Dat leidt tot ingewikkelde problemen inzake de terugbetaling of de betaling van uitkeringen.

Kunt u meedelen op hoeveel dossiers er de jongste twee jaar een retroactieve maatregel werd toegepast? Wat is het gemiddelde bedrag van de schuld die de RVA moet invorderen? Kan dat systeem worden verbeterd?

10.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, d'abord il convient de préciser que les questions relatives au fonctionnement de la Commission Artistes et à son évaluation sont de la compétence de ma collègue, la ministre des Affaires sociales, Mme De Block.

En ce qui concerne la réglementation du chômage, il faut préciser qu'en cas de revenus sans cotisations ONSS, en vertu de la réglementation chômage, les artistes peuvent cumuler l'exercice d'une activité artistique avec les allocations de chômage et ce, sans

10.02 Minister Kris Peeters: De vragen over de Commissie Kunstenaars vallen onder de bevoegdheid van de minister van Sociale Zaken.

Wat de werkloosheidsreglementering betreft, kan men in geval van inkomsten zonder RSZ-bijdragen de uitoefening van de

limitation dans le temps. Ce cumul est toutefois soumis à une limite de revenus en ce sens que les revenus nets imposables provenant de l'activité artistique dépassant 4 274,40 euros - limite annuelle -, sont déduits du montant des allocations de chômage. Ce calcul s'effectue annuellement sur la base de l'avertissement-extrait de rôle. Mais, pour éviter les récupérations, le montant des allocations de chômage est provisoirement adapté sur la base des revenus présumés déclarés par l'artiste. Celui-ci peut à tout moment produire une nouvelle déclaration de ses revenus afin d'adapter le montant des allocations et, ainsi, éviter les récupérations. L'ONEM ne dispose pas de chiffres séparés en fonction du type d'activités, artistiques ou non, entraînant l'application de cette disposition.

En cas de salaire normal avec cotisations ONSS ou de salaire en tant que statutaire, la période de travail n'est pas indemnisable.

Il y a une troisième situation: l'artiste reçoit une rémunération à la tâche, sur laquelle les cotisations ONSS ont été prélevées. Une autre disposition est appliquée, vu que cette rémunération ne couvre pas seulement la journée de prestation, mais également le travail de préparation, les répétitions, etc. La règle de conversion détermine la période qui est considérée comme couverte par la rémunération à la tâche. Cette période est déterminée en divisant la rémunération à la tâche par un salaire de référence. Les jours que l'artiste a déjà mentionnés sur sa carte de contrôle comme étant des jours de travail sont déduits de ce résultat. Le résultat final du calcul détermine une période couverte par la rémunération, située dans le futur, qui ne peut être cumulée avec les allocations de chômage. Si l'artiste mentionne sur sa carte de contrôle le nombre de jours auxquels correspond sa rémunération à la tâche, il évite qu'en application de la règle de conversion, une période future soit déclarée comme non indemnisable.

artistieke activiteit voor onbepaalde duur maar met een beperking van de inkomsten met werkloosheidsuitkeringen cumuleren. De jaarlijkse belastbare netto-inkomsten uit de artistieke activiteit van meer dan 4.274,40 euro worden van het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen afgetrokken. Het bedrag van de uitkeringen wordt voorlopig aangepast op basis van de veronderstelde door de kunstenaar aangegeven inkomsten. Die kan een nieuwe aangifte indienen om de terugvorderingen te voorkomen.

In geval van een loon met RSZ-bijdragen kan de gewerkte periode niet vergoed worden.

Wanneer een taakloon wordt betaald waarop RSZ-bijdragen worden geheven, wordt een andere bepaling toegepast, aangezien dat loon ook het voorbereidende werk dekt. De periode die geacht wordt door het taakloon gedekt te zijn, wordt in dat geval berekend door het taakloon door een referentieloon te delen. De op de controlekaart vermelde arbeidsdagen worden afgetrokken van het resultaat. Op grond van het eindresultaat wordt een periode in de toekomst bepaald waarvoor er geen recht op uitkeringen is.

10.03 Richard Miller (MR): Monsieur le ministre, merci pour ces précisions. Vous ne pouviez répondre à une partie de ma question puisqu'elle dépend de votre collègue Mme De Block. Je réintroduirai ma question à ce sujet.

Un aspect n'a peut-être pas été traité, mais je relirai l'ensemble de votre réponse, qui est extrêmement précise. Il s'agit des droits ultérieurs dont a bénéficié l'artiste pour un travail qu'il a presté à un certain moment. L'exemple-type est celui d'un comédien qui joue un rôle dans un film, voire dans une publicité. Le produit est bien vendu et, longtemps après, il reçoit des droits issus de ce travail-là. Je pense que cela pose un problème au niveau de la récupération des allocations. Je reviendrai sur cet aspect après avoir lu attentivement votre réponse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Samengevoegde vragen van

- de heer Johan Klaps aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten,

10.03 Richard Miller (MR): U bent niet ingegaan op de situatie van personen die lang na een prestatie nog inkomsten ontvangen, wat bijvoorbeeld het geval is voor acteurs in een film of een reclamevideo. Ik zal daarop terugkomen.

belast met Buitenlandse Handel, over "het verdere verloop in het dossier betreffende de wet-Major" (nr. 15848)

- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het verdere verloop van de klachten tegen de wet-Major" (nr. 17311)

11 Questions jointes de

- M. Johan Klaps au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le suivi du dossier de la loi Major" (n° 15848)

- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la suite des plaintes contre la loi Major" (n° 17311)

11.01 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik kom nog eens terug op een dossiertje dat u uiteraard ook al van binnen en van buiten kent, de wet-Major. Wij hebben daar al stappen in gezet maar dit is een opvolgvraag. Wat is de stand van zaken? Commissaris Bulc heeft u schriftelijk laten weten dat de Europese Commissie haar ingebrekestelling met betrekking tot de wet-Major zou stoppen. Zo zou er na lange tijd toch schot in deze zaak komen.

Er was nog een tiental klachten lopende van enkele havenbedrijven tegen de aanpassingen van de wet-Major die werden doorgevoerd. Deze bedrijven zouden als eersten nog mogen reageren op het standpunt van de Europese Commissie. Als we dit conflict kunnen uitklaren is er – zoals we al de hele tijd gezegd hebben – nog altijd geen concrete oplossing voor de logistiek en de e-commerce in de haven.

Dit is dus eigenlijk opnieuw een opvolgvraag naar de stand van zaken. Kunnen we een kopie inkijken van de brief die u van Commissaris Bulc gekregen hebt?

In welke mate hebben de lopende klachten van de havenbedrijven invloed op de lopende procedure?

Hebt u een zicht op de volgende concrete stappen in dit dossier, de timing en het verdere verloop? Wat is het plan om de resterende problematiek van de logistieke sector en de e-commerce aan te pakken?

11.02 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, ik volg dit dossier ook en ik vond het belangrijk om met de heer Klaps een medeopvolging te doen van dit dossier. Hij lijkt mij echt wel belangrijk. In november heb ik u in de commissie voor de Sociale Zaken nog bevraagd over de klacht van de Europese Commissie tegen de wet-Major.

Ik ben blij dat er goed nieuws is gekomen voor de havenarbeid. Het is zeker een stap in de goede richting dat Commissaris Bulc zich eigenlijk schriftelijk engageert om de klacht te laten vallen.

Nu zullen we zien wat 2017 brengt. We zien in heel Europa diverse aanvallen op de rechten van de dokwerkers. De tegenstanders van de wet-Major zullen een andere tactiek moeten gebruiken, maar ze zullen de strijd niet opgeven. Zo zijn er nog een tiental klachten lopende van enkele havenbedrijven tegen de aangepaste wet-Major. Deze bedrijven zouden ook nog reageren op het standpunt van de Europese Commissie.

11.01 Johan Klaps (N-VA): La commissaire Bulc a fait savoir que la Commission allait mettre fin à sa procédure de mise en demeure relative à la loi Major. Il subsistait encore une dizaine de plaintes émanant de quelques entreprises portuaires opposées à l'adaptation de la loi Major. Il semble que ces sociétés peuvent encore réagir à la position développée par la Commission.

Pourrions-nous recevoir une copie du courrier envoyé par la commissaire Bulc? Dans quelle mesure les doléances de ces entreprises portuaires influent-elles sur la procédure en cours? Le ministre peut-il préciser les prochaines étapes de ce dossier et le calendrier prévu? Comment envisage-t-il d'aborder le problème de la logistique et du commerce électronique dans le domaine portuaire?

11.02 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): La promesse écrite de la commissaire Bulc d'abandonner la plainte constitue sans aucun doute un pas dans la bonne direction.

Les droits des dockers sont attaqués de toutes parts en Europe. Les opposants à la loi Major ne céderont pas. On recense par exemple une dizaine de plaintes introduites par des entreprises portuaires contre la version révisée de la loi précitée. En Espagne, en réponse à la condamnation prononcée par la Cour de justice de l'Union européenne, le gouvernement a

Ondertussen rijst de vraag of tegenwoordig Spanje en België aan elkaar gekoppeld worden door de Europese Commissie. Zoals u weet, is er in Spanje heibel omdat er een vergaande liberalisering wordt voorgesteld door de regering als antwoord op de veroordeling door het Europees Hof van Justitie. Er lopen uiteindelijk al boetes. Het laatste wapenfeit is nu dat het Spaans Parlement het voorstel van de regering heeft verworpen. Dat is zeer opmerkelijk.

Wij lezen in de pers dat de vakbond BTB van het kabinet Peeters ook de verzekering kreeg dat de Europese Transportcommissaris, Violeta Bulc, ik citeer: "... op geen enkele manier het Belgische dossier aan dat van Spanje wenst te koppelen."

Kan de minister bevestigen dat de Europese Commissie de klacht tegen de wet-Major definitief heeft begraven?

Denkt de minister dat de lopende klachten van verschillende havenbedrijven zoals Katoennatie nog invloed zullen hebben op de lopende procedure?

Hoe ziet de minister het verdere verloop van dit dossier?

Kan de minister bevestigen dat het Spaanse en Belgische dossier niet aan elkaar gekoppeld zullen worden?

11.03 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, collega Hedebouw en collega Klaps, u volgt dit dossier uitermate op, wat zeer goed is gezien het een belangrijk dossier is, en u bekijkt zelfs de Spaanse situatie van nabij. Wij doen dat ook trouwens. Ik hoop dat het in Spanje tot een goed einde wordt gebracht, maar, zoals u daarjuist hebt gezegd, mijnheer Hedebouw, heeft het parlement het daar verworpen. Men zit daar met een groter probleem dan hier.

Wat is de situatie van het dossier over de wet-Major hier in België? Zoals u zelf hebt aangegeven, mijnheer Klaps, heeft commissaris Bulc in december vorig jaar een brief aan de klagers gestuurd, waarin wordt gezegd dat de commissaris de intentie heeft om de procedure af te sluiten en waarop zij nog mochten reageren. Zo gaat dat in Europa.

Ik heb ook vernomen dat de klagers ruim de tijd hebben genomen om hierop te antwoorden, maar dat dat intussen toch gebeurd is. De commissaris moet nu, conform de procedure, antwoorden, de antwoorden analyseren en het volledige dossier voorleggen aan het College van commissarissen, dat de finale beslissing neemt, mogelijks tegen eind april.

Kortom, nadat de commissaris gezegd had het dossier te zullen sluiten, heeft zij de klagers conform de procedure de mogelijkheid geboden te reageren, wat zij op het einde van de periode hebben gedaan met de indiening van uitgebreide teksten. Die teksten zijn nu geanalyseerd. Wij zitten nu aan de vooravond van de afsluiting van het dossier met een finale beslissing. Ik houd hout vast; dat zou eind april kunnen gebeuren.

Er is mij al meegegeven dat bij de afsluiting van het dossier zoals gebruikelijk wordt meegedeeld dat de procedure heropend kan worden, indien de hervormingen niet zoals afgesproken worden

proposé une libéralisation poussée. La proposition du gouvernement a cependant été rejetée par le parlement espagnol.

Le ministre peut-il confirmer l'enterrement définitif par la Commission européenne de la plainte contre la loi Major? Pense-t-il que les plaintes introduites par des entreprises portuaires telles que *Katoennatie* influenceront sur la procédure en cours? Comment envisage-t-il l'évolution ultérieure de ce dossier? Peut-il confirmer que les dossiers espagnol et belge ne seront pas liés?

11.03 **Kris Peeters**, ministre: En décembre dernier, la commissaire européenne Mme Bulc a informé les plaignants qu'elle avait l'intention de clore la procédure et ils ont encore eu l'occasion de réagir à cette notification.

Et c'est ce qu'ils ont fait. Le commissaire doit à présent analyser ces réponses et soumettre le dossier au Collège des commissaires. La décision finale devrait être prise à la fin avril. La procédure pourra alors encore être réenclenchée si les réformes ne sont pas mises en oeuvre comme convenu. Nous entendons exécuter loyalement l'accord et c'est également l'intention des partenaires sociaux.

Quelques entreprises ont en effet introduit un recours auprès du Conseil d'État mais ce recours n'est pas suspensif. Sur le terrain, nous sommes donc d'ores et déjà en train de mettre en oeuvre la réglementation adaptée. Il va de soi que la Commission décide de manière autonome de la mise en demeure.

uitgevoerd. Het is uiteraard onze vaste wil en ook die van de sociale partners om het akkoord loyaal uit te voeren. Er is niemand van de sociale partners die er niet van overtuigd is. Wij zitten dus in de laatste rechte lijn.

Enkele bedrijven hebben inderdaad een beroep bij de Raad van State ingediend. De procedure werkt niet schorsend. Op het terrein is men reeds bezig met de implementatie van de gewijzigde regelgeving. Zo dienen onder andere de logistieke werknemers alleen nog een veiligheidscertificaat te verkrijgen en worden vragen tot afwijking op ploegensamenstelling sneller afgehandeld.

Uiteraard beslist de Europese Commissie autonoom over de ingebrekestelling.

Wat de logistieke sector en de e-commerce betreft, neemt de regering volop maatregelen om de competitiviteit en de eerlijke concurrentie te versterken in die en andere sectoren. Naast de algemene maatregelen om de loonkostenontwikkeling te matigen, werken wij op Europees niveau ook aan strengere regels inzake detachering en coördinatie van de sociale zekerheid met een bijzondere aandacht voor de transportsector.

Ook op nationaal niveau is daarvoor aandacht, met recent een actie van het federaal parket in samenwerking met de sociale-inspectiediensten tegen sociale dumping in de transportsector. Dat hebt u samen met mij kunnen vaststellen.

Een andere maatregel is de toelating van nachtarbeid voor e-commerceactiviteiten. Wij hebben daartoe het wettelijk kader gecreëerd en het komt nu de ondernemingen toe om daarvan gebruik te maken en zich commercieel te ontwikkelen.

De logistieke sector in het havengebied wordt met specifieke vragen geconfronteerd, waarvan wij ons wel bewust zijn. Ik wijs erop dat er nu logistieke werknemers zonder erkenning aangeworven kunnen worden, dankzij de nieuwe wetgeving.

Het is effectief mijn intentie om in sociaal overleg nog bijkomende initiatieven te nemen in de havengebieden en daarbuiten. Mijnheer Klaps, eerst wil ik, zoals ik altijd heb gesteld, een oplossing bereiken voor de ingebrekestelling inzake de wet-Major; wij hebben alvast voorzichtig gesprekken gevoerd met bepaalde actoren in de logistieke sector om te kijken wat er moet gebeuren.

Ik heb de indruk dat naarmate ik harder werk, ik des te meer aangemoedigd word om nog harder te werken. In grote bescheidenheid wil ik toch zeggen dat de wet inzake werkbaar en wendbaar werk en de hervorming van de wet van 1996 heel wat energie hebben gekost van de medewerkers op mijn kabinet. Wij hebben ook maar vierentwintig uur per dag en zeven dagen per week.

Ook die problematiek zullen wij echter aanpakken. Om dat kansen van slagen te geven, is het nodig dat wij discreet kunnen werken en overleggen met de sociale partners.

Mijnheer Hedebouw, ik ga ervan uit dat de Spaanse situatie geen impact heeft op de finale die eind april in de Europese Commissie zal

Quant au secteur logistique et à l'e-commerce, le gouvernement travaille à des mesures de renforcement de la compétitivité et de la concurrence. À côté des mesures générales de modération de l'évolution des coûts salariaux, nous oeuvrons également, à l'échelon européen, à l'élaboration de règles plus strictes en matière de détachement et de coordination de la sécurité sociale. Au niveau national également, nous nous attachons à cette problématique. Le parquet fédéral a d'ailleurs mené récemment une action contre le dumping social dans le secteur du transport.

L'autorisation du travail de nuit dans le secteur du commerce électronique est une autre mesure prise par le gouvernement. Il appartient à présent aux entreprises d'exploiter cet instrument. Actuellement, des travailleurs peuvent par exemple être recrutés dans le secteur logistique sans être agréés. Je souhaite prendre des initiatives additionnelles qui ne se limiteront pas aux zones portuaires. Les collaborateurs de mon cabinet ont été intensément sollicités par les travaux relatifs à la loi sur le travail faisable et maniable et par la réforme de la loi de 1966. Nous ne manquerons cependant pas de nous atteler aussi à la résolution de ce problème.

J'estime que la situation espagnole n'aura aucune incidence sur la décision que prendra la Commission européenne à la fin avril. J'espère plutôt que le gouvernement espagnol pourra s'inspirer des résultats obtenus en Belgique grâce à la concertation sociale.

plaatsgrijpen. Ik hoop dat men in Spanje een voorbeeld kan nemen aan wat wij hier in België hebben gerealiseerd via het sociaal overleg. De rust en kalmte van de parlementsleden hier kunnen misschien ook stichtend zijn voor uw Spaanse collega's.

11.04 Johan Klaps (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en uw voortdurende cursus in Europese besluitvorming. Er blijft blijkbaar toch nog altijd ergens een procedure over die moet worden afgerond. We worden nu al een hele tijd geconfronteerd met het bericht dat het in orde is, maar er volgt steeds een "maar".

Ik noteer nu de datum van eind april. We zullen zien wat er eind april zal gebeuren. Het is uiteraard best dat die periode van onzekerheid op de een of andere manier wordt afgesloten. Ik meen dat we het daar allemaal over eens kunnen zijn.

Ik wil ook van de gelegenheid gebruikmaken om u te feliciteren met de wet wendbaar en werkbaar werk en de wet van 1996. Beiden zijn goede wetten. U hebt nu weer de handen vrij om u volledig op de haven van Antwerpen te richten. U zult het met mij eens zijn dat er op dat vlak nog heel wat werk aan de winkel is. Ik zal dan ook niet nalaten om u af en toe om een stand van zaken te vragen.

11.05 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, ik ben geen specialist op het vlak van die procedures van de Europese Commissie. Ik heb het gevoel dat er twee soorten procedures bestaan. Alles wat te maken heeft met sociale verworvenheden duurt steeds maar langer. Dat is blijkbaar een speciale procedure. Alles wat te maken heeft met de afbraak van die sociale verworvenheden gaat heel vlug.

Ik weet niet of hiervoor ergens een handleiding bestaat. Bij de procedure voor de wet-Major wordt steeds weer een extra maand gevoegd. Ik ben een beetje ongerust moet ik eerlijk zeggen. Ik heb het gevoel dat er een strategie bestaat om dit te laten aanslepen. Ik hoop dat u gelijk hebt en dat alles goed komt. Wij zullen dit van nabij opvolgen.

Ik hoop dat de beslissing niet zal veranderen door het ingestelde beroep.

Vous avez expliqué que ce recours était introduit pour les entreprises.

11.04 Johan Klaps (N-VA): Nous verrons ce qui se passera fin avril. Je voudrais féliciter le ministre pour sa loi sur le travail faisable et maniable et l'adaptation de la loi de 1996. Il s'agit là de deux bonnes lois. Le ministre a donc à présent à nouveau les mains libres pour se concentrer sur le port d'Anvers, car à ce niveau il y a encore beaucoup de pain sur la planche.

11.05 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): J'ai le sentiment qu'il existe deux types de procédures. Tout ce qui a trait aux acquis sociaux dure de plus en plus longtemps, mais tout ce qui a trait au démantèlement de ces acquis sociaux va très vite. J'espère cependant que le ministre a raison et que tout se passera bien fin avril.

U hebt uitgelegd dat dat hogere beroep werd aangetekend voor de bedrijven.

Ik hoop dat het allemaal goed komt eind april. Dan kunnen wij terug beginnen discussiëren over de wet inzake werkbaar werk, om misschien eventueel een stapje achteruit te doen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Questions jointes de

- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'affaire Royal Boch" (n° 15971)
- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'affaire Royal Boch" (n° 17315)

12 Samengevoegde vragen van

- de heer **Éric Massin** aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zaak-Royal Boch" (nr. 15971)
- de heer **Raoul Hedebouw** aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de zaak-Royal Boch" (nr. 17315)

12.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le ministre, le 12 janvier 2017 l'instance d'appel du tribunal du travail décidait que Patrick De Meyer, le dernier propriétaire de l'entreprise Royal Boch, n'avait pas à rembourser les indemnités de chômage perçues en 2009. C'est la société Royal Boch qui est censée rembourser l'ONEM. "Censée", car le problème est que cette société est en faillite et risque bien de ne pas pouvoir rembourser les 72 000 euros, auquel cas les anciens travailleurs de la faïencerie risquent de devoir payer eux-mêmes.

Le PTB a ainsi décidé de marquer son soutien aux anciens travailleurs de la manufacture en organisant une manifestation à l'entrée du parking, (aujourd'hui public, anciennement parking des travailleurs) face au site où se trouvait l'usine avant d'être démolie.

Ce jugement montre une fois de plus que la loi est faite pour les plus riches. Les travailleurs de Boch, ils n'ont rien! Ils sont au chômage. Ils ont déjà été punis une fois en perdant leur travail et on les punit une seconde fois. Pour le PTB, il est hors de question que les anciens travailleurs paient la facture. Ce serait impensable qu'ils doivent rembourser. On parle quand même de sommes allant de 1 000 à 8 000 euros par personne.

Monsieur le ministre, quels sont les plans du gouvernement pour éviter que les anciens travailleurs paient la facture? Quelles sont les possibilités pour l'ONEM de renoncer à ces sommes allant de 1 000 à 8 000 euros par personne pour ces travailleurs?

12.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur Hedebouw, lors de la faillite de l'entreprise Royal Boch en février 2009, la plupart des employés ont continué à être occupés par la curateur. Par contre, 39 membres du personnel ont été licenciés par le curateur sans préavis ni indemnités et ont été admis au bénéfice des allocations de chômage provisoires.

De werkloosheidsreglementering voorziet in de mogelijkheid om voorlopig te worden toegelaten op voorwaarde dat de werknemer van de werkgever de vergoeding eist waarop hij recht heeft. Als de werknemer de opzeggingsvergoeding waarop hij recht heeft, verkrijgt, dan gaan de voorlopige uitkeringen terug naar de RVA.

Het bedrijf Royal Boch werd overgenomen door Manufacture Royal Boch. Bij de overname werd er overeengekomen dat de 39 personen in kwestie opnieuw in dienst zouden worden genomen, op voorwaarde dat zij zouden afzien van hun opzeggingsvergoeding. Door afstand te doen van hun opzeggingsvergoeding verloren de werknemers tevens hun recht op de overbruggingsvergoeding betaald door het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen in geval van overname na een faillissement. Een werknemer die geen opzeggingsvergoeding vraagt of die er afstand van doet, kan geen recht hebben op de

12.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Op 12 januari 2017 besliste het gerecht dat Patrick De Meyer, eigenaar van de onderneming Royal Boch, de in 2009 ontvangen werkloosheidsuitkeringen niet moest terugbetalen. Omdat de vennootschap dat eigenlijk moest doen, maar dat niet mogelijk is omdat ze failliet is, dreigen de vroegere werknemers dat zelf te moeten betalen. De PVDA heeft beslist om hen te steunen met de organisatie van een manifestatie.

Dit vonnis toont dat de wet voor de allerrijksten gemaakt is. De werknemers zijn werkloos en worden een tweede maal gestraft. De PVDA vindt het ondenkbaar dat ze tussen 1.000 en 8.000 euro per persoon moeten terugbetalen.

Hoe zal de regering ervoor zorgen dat de werknemers niet moeten betalen? Op welke manier kan de RVA afzien van die bedragen?

12.02 Minister Kris Peeters: Bij het faillissement van Royal Boch in februari 2009 heeft de curator de meeste werknemers in dienst gehouden, maar 39 werknemers werden zonder opzegtermijn of opzegvergoeding ontslagen en kregen voorlopige werkloosheidsuitkeringen.

En vertu de la réglementation en matière de chômage, le travailleur peut être autorisé à percevoir des allocations provisoires s'il exige de l'employeur l'indemnité à laquelle il a droit. S'il l'obtient, les allocations provisoires sont restituées à l'ONEM.

Royal Boch a été reprise par la Manufacture Royal Boch et lors de l'opération, les 39 travailleurs concernés auraient pu être réengagés, à condition de renoncer à leur indemnité de préavis. Ils auraient

overbruggingsvergoeding ten laste van het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen.

De fabrieksonderneming Royal Boch had zich er tevens toe verbonden een sociaal fonds op te richten om het voor de werknemers mogelijk te maken hun voorlopige werkloosheidsuitkeringen terug te betalen de dag waarop de RVA ze zou teruggeisen. Jammer genoeg werd dat fonds nooit opgericht en werd de fabrieksonderneming Royal Boch op 7 april 2011 tevens failliet verklaard. De RVA heeft vervolgens beslist om de voorlopige werkloosheidsuitkering die de betrokken werknemers hadden ontvangen, terug te vorderen. Die beslissing werd opgeschort in afwachting van de afloop van de lopende juridische procedure.

De arbeidsrechtbank van Bergen heeft op 12 januari 2017 de verplichting voor de werknemers bevestigd en stelt dat zij de ontvangen voorlopige werkloosheidsuitkeringen persoonlijk dienen terug te betalen aan de RVA. De arbeidsrechtbank veroordeelde tevens de onderneming Manufacture Royal Boch tot schadeloosstelling van de betrokken werknemers voor een bedrag dat overeenkomt met de sommen die zij aan de RVA moeten terugbetalen. Het totale bedrag van de schuldvordering van de RVA bedraagt ongeveer 75 000 euro. Het beheerscomité van de RVA kan afzien van de terug te vorderen sommen, indien de werknemer die voorlopige uitkeringen heeft ontvangen, de betaling van de opzeggingsvergoeding of de schadevergoeding waarop hij recht heeft, niet kan verkrijgen.

Hij moet aantonen dat hij of zij alle nodige stappen heeft ondernomen om de opzeggingsvergoeding waarop hij recht heeft te bekomen. Dit is hier niet het geval, vermits de werknemers ervan afgezien hebben om deze vergoeding op te eisen.

Tot op het heden heeft het beheerscomité zich nog niet moeten uitspreken over een dergelijke situatie. Gezien het specifieke karakter van dit dossier, onderzoeken de diensten van de RVA momenteel hoe dit dossier zou kunnen worden opgelost op een manier die voor de betrokken werknemers niet schadelijk is. Ondertussen en tot nader order blijft de terugvordering van de voorlopige uitkering bij de werknemers opgeschort.

ainsi cependant perdu leur droit à l'indemnité de transition prévue par le Fonds de fermeture des entreprises en cas de rachat après une faillite.

L'usine Royal Boch devait créer un fonds social, de sorte à permettre aux travailleurs de rembourser leurs allocations provisoires de chômage à la demande de l'ONEM. Ce fonds n'a malheureusement jamais été créé et le 7 avril 2011, Royal Boch a été déclarée en faillite et l'ONEM a ensuite cherché à recouvrer les allocations provisoires de chômage. Cette décision a été suspendue en attendant l'issue de la procédure judiciaire en cours.

Le 12 janvier 2017, le tribunal du travail de Mons a confirmé l'obligation incombant aux travailleurs et a condamné la Manufacture Royal Boch à indemniser les travailleurs concernés à hauteur des montants qu'ils doivent rembourser à l'ONEM, à savoir un total d'environ 75 000 euros. Le comité de gestion de l'ONEM peut renoncer aux montants à recouvrer si le travailleur ne peut obtenir l'indemnité de préavis ou le dédommagement. Le travailleur doit prouver qu'il a entrepris toutes les démarches utiles à cet effet. Dans le cas qui nous occupe, les travailleurs ont cependant renoncé à exiger cette indemnité.

Eu égard à la spécificité de ce dossier, l'ONEM examine à présent la manière de résoudre ce dossier sans porter préjudice aux travailleurs. Dans l'intervalle, la procédure de récupération demeure suspendue.

12.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le ministre, si j'ai bien compris, "opgeschort" signifie suspendu. Je crois que c'est une sage décision. Si les travailleurs ont renoncé à leur préavis, c'est pour relancer l'entreprise. La situation était paradoxale, dans la mesure où les travailleurs faisaient déjà des sacrifices. Ensuite, lorsqu'une société finalement ne fonctionne pas, on leur demande de rembourser au niveau de l'ONEM tout en renonçant à leur prime de départ. La suspension est donc une bonne nouvelle, mais nous suivons le dossier de près pour s'assurer qu'on n'exigera pas de

12.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): De werknemers hebben afstand gedaan van hun opzeggingsvergoeding om met het bedrijf een doorstart te maken. Het bedrijf komt uiteindelijk niet van de grond, en men vraagt hun het bedrag terug te betalen aan de RVA én tegelijk af te zien van hun

gens qui ont déjà perdu leur travail et renoncé à leur prime de départ, de rembourser parfois jusqu'à 8 000 euros. On espère que cet argent ne leur sera jamais réclamé.

vertrekpremie. De opschorting is dus een goede zaak en een wijze beslissing, maar wij zullen het dossier van nabij volgen!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 16079 van de heer Calomme wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

Le **président**: La question n° 16079 de M. Calomme est transformée en question écrite.

13 Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de opname van het ouderschapsverlof" (nr. 16155)

13 Question de Mme Nahima Lanjri au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la prise du congé parental" (n° 16155)

13.01 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, deze vraag betreft een onderwerp dat toevallig deze morgen in de commissie ook aan bod kwam. Wij bespraken immers het wetsvoorstel dat ik heb ingediend om het ouderschapsverlof te kunnen opnemen in één tiende. Momenteel is het mogelijk om dat voltijds op te nemen vier maanden of deeltijds twintig maanden of één vijfde, een dag per week. Mijn voorstel was om het per één tiende te laten opnemen.

13.01 Nahima Lanjri (CD&V): Pas plus tard que ce matin, la commission a examiné ma proposition de loi qui vise à permettre de prendre le congé parental non plus seulement à temps plein, à mi-temps et à concurrence d'un cinquième temps, mais également à concurrence d'un dixième temps, soit un demi-jour par semaine.

Ik ben blij dat er op 20 december 2016 van de sociale partners een akkoord is gekomen om dat één tiende te steunen en ik heb daarover nog een paar vragen. Zowel het Parlement als de sociale partners zien er de meerwaarde van in dat de mensen dit flexibeler kunnen opnemen. Dat leidt ook tot een efficiëntere manier van opnemen, want nu zijn ouders misschien verplicht om een volle dag op te nemen, terwijl ze misschien maar nood hebben aan een halve dag, wat beter zou uitkomen voor zowel de werknemer als de werkgever. Daarnaast zal het ook mogelijk worden om met 2 deeltijdse jobs die samen een voltijdse job vormen, toch ouderschapsverlof op te nemen.

Le 20 décembre 2016, les partenaires sociaux se sont accordés pour soutenir cette possibilité qu'ils considèrent comme une plus-value. De plus, il sera aussi possible de prendre un congé parental si l'on exerce deux emplois à mi-temps dont l'addition représente un temps plein.

Op dit moment moet iemand die halftijds ouderschapsverlof wil opnemen dat minstens voor 2 maanden doen. In welke mate is het mogelijk en wenselijk om het ook mogelijk te maken halftijds ouderschapsverlof op te nemen voor 1 maand? Zo wordt meer flexibiliteit ingebouwd in de opnamemodaliteiten. Het gaat niet over een uitbreiding van het verlof, maar over de mogelijkheid om de opnamemodaliteiten te beperken van twee maanden naar één maand. Dit zou ook haalbaar moeten zijn in het licht van de ontwikkeling van de loopbaanrekening, die een beter zicht moet geven op de verlofrechten die werknemers hebben.

À l'heure actuelle, le congé parental à mi-temps doit être pris pour deux mois au minimum. Que pense le ministre de la possibilité de prendre ce congé à mi-temps pendant un mois seulement? Quelle est sa position par rapport à une flexibilisation générale de toutes les formes de crédit-temps et de congé thématique?

Mijn tweede vraag is een algemenere vraag. In welke mate kunt u zich als minister vinden in een verdere flexibilisering van alle vormen van tijdskrediet en thematisch verlof, zodat niet alleen het ouderschapsverlof kan worden opgenomen in een tiende? Momenteel hebben wij dat in het wetsvoorstel beperkt tot het ouderschapsverlof, maar vanuit de praktijk en de sector weet ik dat ook in andere vormen van tijdskrediet de vraag bestaat om dat in halve dagen te kunnen opnemen. Dat kan momenteel nog niet. Het kan momenteel enkel voor het ouderschapsverlof, omdat de sociale partners enkel daarover

een akkoord gesloten hebben. Ik heb mijn oor ook al te luisteren gelegd bij actoren op het terrein. Daar wordt gesteld dat het niet om een uitbreiding, maar gewoon om een flexibilisering gaat. Daarom wil ik u vragen hoe u daartegenover staat en of wij dat eventueel in een volgende fase kunnen realiseren.

13.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, collega Lanjri, de Nationale Arbeidsraad spreekt zich in zijn advies nummer 2014 enkel gunstig uit over de invoering van de een tiende loopbaanvermindering in het kader van het ouderschapsverlof, met de bijkomende voorwaarde dat dit voor akkoord moet worden voorgelegd aan de werkgever. Daarnaast vraagt de NAR om, in lijn met de aanpassingen op het vlak van tijdskrediet, de een vijfde loopbaanvermindering bij ouderschapsverlof onder bepaalde voorwaarden ook toe te kennen aan werknemers die twee deeltijdse functies cumuleren bij twee werkgevers, waarvan de som minstens overeenstemt met een voltijdse betrekking.

Beide voorstellen zijn opgenomen in de ontwerpen van koninklijk besluit, die op zeer korte termijn aan de Ministerraad ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Over een verdere flexibilisering van de opnamevormen van het ouderschapsverlof werd geen uitspraak gedaan. Voor het overige verwijst de Nationale Arbeidsraad naar zijn rapport nummer 76 betreffende de bestaande verlofstelsels en in het bijzonder naar de aanbevelingen met betrekking tot de initiatieven op het vlak van verlofstelsels die hij in het kader van dat rapport heeft uitgebracht.

De Nationale Arbeidsraad dringt er in het advies nummer 2014 ook uitdrukkelijk op aan om het wetsvoorstel inzake de een tiende loopbaanvermindering aan te passen opdat het enkel ouderschapsverlof beoogt. Bovendien voorziet de cao nummer 103ter tot aanpassing van cao nummer 103 die het recht op tijdskrediet regelt niet in de invoering van een tiende regeling.

De beoogde flexibilisering op het vlak van het ouderschapsverlof en de andere thematische verloven zouden dus alleszins ter advies moeten worden voorgelegd aan de NAR terwijl een flexibilisering inzake tijdskrediet een nieuwe aanpassing van de cao nummer 103 door de sociale partners in de NAR vereist.

13.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat de NAR het wel eens is met het wetsvoorstel dat ik een paar jaar geleden heb ingediend en dat we vorig jaar in de commissie besproken hebben, om een tiende ouderschapsverlof toe te laten. Daar werken we nu verder aan. De NAR heeft zich daarmee akkoord verklaard. We hebben ook in een aantal amendementen voorzien. Ik had in de memorie ook opgenomen dat het uiteraard in overleg met de werkgever moest gebeuren, dus dat er toestemming moest zijn van de werkgever wat de een tiende betreft.

U zegt dat het nu beperkt zal worden tot een tiende ouderschapsverlof. We zullen dan ook in stappen werken, eerst dit realiseren en vervolgens bekijken of deze flexibiliteit niet kan worden uitgebreid naar andere verlofstelsels. Het gaat immers niet om een uitbreiding maar over een gewone flexibilisering. Ik meen dat dit ook past in het kader van werkbaar en wendbaar werk. Dat past

13.02 **Kris Peeters**, ministre: Dans l'avis n° 2014, le Conseil National du Travail s'est prononcé de façon uniquement favorable à l'introduction du congé parental sur un dixième à condition que l'employeur soit d'accord. Le CNT demande également que la prise du congé soit rendue possible sur un cinquième pour celles et ceux qui combindraient deux emplois à mi-temps qui équivalent au moins à un plein temps. Ces propositions sont reprises dans des projets d'arrêté royal qui seront soumis prochainement au Conseil des ministres.

Le CNT ne s'est pas prononcé sur une poursuite de la flexibilisation du congé parental. Le conseil insiste explicitement sur la nécessité d'adapter la proposition de loi relative à la diminution du temps du travail d'un dixième en vue du congé parental uniquement.

Une flexibilisation du congé parental et d'autres congés thématiques doit être soumise pour avis au CNT. Une flexibilisation du crédit-temps exige une adaptation de la CCT n° 103 par les partenaires sociaux.

13.03 **Nahima Lanjri** (CD&V): Nous procéderons par étapes. Nous réglerons en tout cas d'abord la prise du congé parental à un dixième et nous examinerons ensuite s'il est possible d'étendre cette disposition à d'autres régimes de congé. Il ne s'agit pas d'une extension, mais d'une flexibilisation du régime qui, à mon estime, s'inscrit parfaitement dans la philosophie du travail faisable et maniable.

daar volledig in. Ik heb er echter uiteraard geen enkel probleem mee om het eerst nog eens uit te werken en dan nog eens voor te leggen aan de sociale partners.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De heer Geerts is er niet, de heer Vercamer ook niet.

14 Samengevoegde vragen van

- de heer Raf Terwingen aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de sluiting van JLG te Maasmechelen" (nr. 16438)
- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de ontslagen bij Blokker" (nr. 16713)
- de heer Éric Massin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de sluiting van filialen van Blokker" (nr. 16714)
- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de herstructurering bij Blokker en het misbruik van stagecontracten voor jongeren" (nr. 17309)

14 Questions jointes de

- M. Raf Terwingen au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la fermeture de JLG à Maasmechelen" (n° 16438)
- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les licenciements chez Blokker" (n° 16713)
- M. Éric Massin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la fermeture de magasins chez Blokker" (n° 16714)
- M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la restructuration chez Blokker et l'abus des contrats de stage pour les jeunes" (n° 17309)

14.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mijnheer de minister, volgens het herstructureringsplan van Blokker zouden in Vlaanderen 36 winkels dichtgaan, waaronder die van Aarschot, Deinze, Diksmuide, Eeklo, Gent en Hasselt. In Wallonië zijn het er 25 en in Brussel 7.

Toen het bericht bekend raakte, ging Brussels volksvertegenwoordiger Youssef Handichi van de PVDA onmiddellijk poolshoogte nemen bij de werknemers. Voor de werknemers betekent de dreigende sluiting verwarring en onzekerheid. Zij vertelden ook over de onmenselijke werkomstandigheden. Een bediende zegt bijvoorbeeld: "In onze winkel zijn er tien vaste werknemers, maar ook die hebben maar een contract voor twaalf uur. De uren die we meer presteren, zijn bijvoegsels bij ons contract die elke maand veranderen: soms 8 uur, soms 10 uur. Blokker heeft ook voortdurend jongeren op stage. Zij krijgen 600 euro van de VDAB, of Actiris in Brussel en Forem in Wallonië, en 200 euro van Blokker. Voor Blokker zijn dat zeer goedkope arbeidskrachten. Zij hebben een contract van drie maanden. Blokker belooft hun altijd een contract van onbeperkte duur, maar dat krijgen die mensen nooit."

Blokker schakelt massaal jongeren in met sterk gesubsidieerde stagecontracten via het Brusselse systeem van de jongerengarantie of via een individuele beroepsopleiding (IBO), waarbij zij naast hun werkloosheidsuitkering alleen maar een productiviteitspremie betaald krijgen. De PVDA heeft die stages altijd beschouwd als cadeaus aan

14.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Selon le plan de restructuration de l'entreprise Blokker, 38 magasins fermeraient en Flandre, 25 en Wallonie et 7 à Bruxelles. Cela suscite des inquiétudes parmi le personnel, lesquelles viennent s'ajouter aux mauvaises conditions de travail actuelles. Les travailleurs permanents obtiennent un contrat de douze heures et un avenant mensuel avec des horaires constamment différents. De plus, Blokker recourt énormément aux stages de jeunes subventionnés, au régime de la garantie pour la jeunesse et à la formation professionnelle individuelle (IPI). Au terme de ces contrats, les jeunes ne décrochent jamais un contrat à durée indéterminée. Le PTB demande que les salaires des stagiaires soient conformes aux barèmes fixés par la CCT en vigueur.

de werkgevers en heeft herhaaldelijk gevraagd dat stagiairs betaald worden zoals andere werknemers volgens de barema's van de collectieve arbeidsovereenkomst in de sector.

Ik heb hierover de volgende vragen.

Hebt u zicht op het aantal stagiairs die gewerkt hebben in de winkels van Blokker onder het mechanisme van de jongerengarantie, IBO of andere gesubsidieerde stagecontracten?

Hoeveel geld hebben de gewestelijke tewerkstellingsdiensten Actiris, VDAB en Forem, de RVA of het OCMW daaraan uitgegeven en wie heeft ervoor gezorgd dat Blokker kan profiteren van zwaar gesubsidieerde werknemers?

Bent u bereid te onderzoeken hoe de sociale bescherming van die werknemers uitgebreid zou kunnen worden en hoe zij beter beschermd zouden kunnen worden tegen ontslag?

Bent u bereid om in overleg met de Gewesten te onderzoeken hoe de toegekende steun in het kader van stageprogramma's kan worden teruggevorderd van een bedrijf dat een grootschalige herstructurering doorvoert?

14.02 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer Hedeboom, ik kan vrij kort zijn, alhoewel dit een zeer spijtige zaak is.

Zoals ik gebruikelijk doe wanneer er een collectief ontslag wordt aangekondigd, heb ik de directie bij mij uitgenodigd voor tekst en uitleg. Ik heb dit een goede maand geleden ook gedaan in het dossier-Blokker.

Men heeft toen tekst en uitleg gegeven. Men zal overgaan tot collectief ontslag en met respect voor de wet-Renault zal het overleg met de vakbonden worden opgestart. Ik ga ervan uit dat dit overleg ondertussen is opgestart.

Bij dergelijke dossiers hanteer ik steeds dezelfde stelling. Ik intervenieer niet als, in het kader van de wet-Renault, het sociaal overleg in de onderneming correct verloopt. Vanaf het moment dat dit niet het geval is, wordt de directie opnieuw uitgenodigd voor een gesprek. Nadien worden ook de vakbonden uitgenodigd om hun kijk op de zaak te geven.

Na het overleg heb ik geen verdere vragen gekregen. Ik beschik ook niet over de informatie die u vraagt. Het dossier wordt op mijn kabinet opgevolgd. Ik intervenieer echter niet zolang er geen incidenten zijn in de sociale dialoog binnen de onderneming. Ik wil het overleg alle kansen geven.

Van zodra u of anderen over informatie beschikken die een interventie nodig maken, zal ik dit ook doen. Tot nader order is dit echter niet het geval.

14.03 **Raoul Hedeboom** (PTB-GO!): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Il appartient effectivement aux organisations syndicales et aux pourvoyeurs d'emplois de discuter entre eux.

Combien de stagiaires ont-ils été employés par Blokker sous le régime de la garantie pour la jeunesse, de l'IPI ou d'autres contrats de stage subventionnés? Quelles ont été les sommes investies dans ces contrats par les services régionaux de l'emploi, l'ONEM ou les CPAS? Ces aides peuvent-elles être recouvrées auprès d'une entreprise en restructuration? Le ministre examinera-t-il comment étendre la protection sociale de ces travailleurs?

14.02 **Kris Peeters**, ministre: Je ne puis bien sûr que déplorer cette situation. Il y a un mois, la direction de Blokker est venue m'exposer les détails de la restructuration. Blokker procédera à un licenciement collectif dans le respect de la loi Renault. Je pars du principe que la concertation a déjà commencé avec les syndicats. Normalement, je n'interviens pas dans ces négociations. J'entends donner toutes ses chances à la concertation.

Je ne dispose pas des informations demandées par M. Hedeboom.

14.03 **Raoul Hedeboom** (PTB-GO!): Eerst moeten de vakbonden en de werkgevers daar onder elkaar over discussiëren. Het zou

Cela étant dit, un bilan devrait être fait à partir du fédéral et du régional. En effet, cette entreprise a reçu énormément d'aides. Je pense ici notamment aux aides à l'emploi. Or, cette multinationale licencie aujourd'hui pour optimiser son chiffre. Il serait donc opportun d'examiner la nécessité de conditionner l'octroi de ce type d'aide. Nous suivrons ce dossier de près.

nochtans de moeite lonen een balans op te maken: dat bedrijf heeft veel tewerkstellingssteun ontvangen en ontslaat mensen om de cijfers te optimaliseren! Moet die steun niet aan voorwaarden worden gekoppeld?

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les conséquences du rejet par la direction de Caterpillar du plan alternatif élaboré par des cadres" (n° 16475)

15 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de gevolgen van de verwerping door de directie van Caterpillar van het alternatieve plan van een aantal kaderleden" (nr. 16475)

15.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, nous avons convenu de tenir une réunion conjointe des commissions Affaires sociales et Économie, dans quelques semaines, pour faire le point sur ce dossier. Je voudrais cependant vous entendre dès aujourd'hui sur une question que j'ai déposée le 6 février, vu les délais relatifs entre le dépôt des questions et les réponses.

Monsieur le ministre, depuis l'annonce de la fermeture du site de Caterpillar à Gosselies, des cadres de l'entreprise se sont investis dans l'élaboration d'un projet de maintien d'une activité sur place. Ils escomptaient ainsi préserver 350 emplois directs ainsi qu'une centaine d'emplois chez les sous-traitants. Malheureusement, la direction de Caterpillar a balayé d'un revers de main cette proposition en laquelle les travailleurs du site, comme ceux des sous-traitants, avaient placé leurs espoirs. Parmi les 44 entreprises sous-traitantes dénombrées par la Wallonie, certaines se sont déjà engagées dans des procédures de licenciement collectif - par exemple les logisticiens Yusen et Eutraco -, ou de procédures de réorganisation judiciaire, comme l'entreprise Carwall à Sombreffe.

Monsieur le ministre, de quelles informations disposez-vous quant à l'évolution des discussions sur l'avenir du site? Pouvez-vous m'indiquer quelles conséquences en termes d'emploi vous attribuez au rejet par Caterpillar du plan alternatif proposé par des cadres de l'entreprise? D'autres pistes que celles élaborées par ces cadres sont-elles étudiées? Bénéficient-elles de votre soutien ou de celui du SPF Emploi? Je sais que des questions ont été posées ce jour même au Parlement wallon, sur le sujet, à votre collègue Marcourt.

Quelles démarches avez-vous entreprises pour soutenir ces projets de relance ou de maintien de l'activité? Quelles mesures d'accompagnement ont-elles déjà été mises en œuvre ou ont-elles été prévues pour les travailleurs de Caterpillar et ses sous-traitants? Quels sont les moyens budgétaires et humains dégagés par l'État fédéral et le SPF Emploi pour soutenir les travailleurs concernés et, indirectement, leurs familles?

15.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Na de aankondiging van de sluiting van de Caterpillar-vestiging in Gosselies heeft een aantal kaderleden van de onderneming een project uitgewerkt om een activiteit op de site te behouden en zo 350 banen op de site zelf en een honderdtal banen bij de onderaannemers te redden. Spijtig genoeg heeft de directie van Caterpillar dat voorstel verworpen en zagen sommige onderaannemers zich genoodzaakt een procedure voor collectief ontslag of van gerechtelijke reorganisatie op te starten.

Hoe evolueren de besprekingen over de toekomst van de site? Welke gevolgen heeft de verwerping van het alternatieve plan voor de werkgelegenheid? Worden er andere denksporen dan het plan van de kaderleden onderzocht? Steunt u of de FOD Werkgelegenheid die denksporen?

Op welke manier ondersteunt u die projecten voor het opstarten van een nieuwe activiteit of het behoud van de bestaande activiteit? Welke begeleidingsmaatregelen werden er getroffen? Welke financiële en personele middelen worden er door de federale overheid en de FOD Werkgelegenheid ter beschikking gesteld om de betrokken werknemers en hun gezinnen te helpen?

15.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, cher collègue, en ce qui concerne l'avenir du site, les discussions sont menées par les autorités publiques wallonnes et les forces vives de la région.

Le rejet du plan alternatif proposé par les cadres aura pour conséquence la fermeture totale du site ainsi que le licenciement des 1 367 ouvriers et 788 employés, soit 2 155 travailleurs, entre avril et juillet 2017.

À notre connaissance, il n'y a pas d'autre piste permettant de sauver des emplois. Un plan social pour les employés et les ouvriers a entre-temps été conclu. À l'heure qu'il est, les CCT concernées sont en cours de rédaction. Une demande de RCC à partir de 55 ans a, en outre, été introduite. Elle sera examinée par la commission en avril. La première vague de licenciements est prévue pour la fin avril. La deuxième vague aura lieu fin mai.

Quant aux moyens dégagés pour soutenir les travailleurs, au niveau de mon administration, trois conciliateurs et un secrétaire de commission paritaire ont soutenu les négociations entre les employeurs et les organisations syndicales. Ils restent à disposition pour soutenir la suite du processus, si nécessaire. Sur la base de nos compétences fédérales, un collaborateur de mon cabinet prend, en outre, activement part à la *task force*.

15.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, le risque de drame social se confirme puisque 2 155 travailleurs devraient perdre leur emploi d'ici juillet. C'est énorme pour une région qui connaît déjà d'extrêmes difficultés sur le plan économique et de l'emploi. Pour rappel, c'est dans cette même région que vous obligez des jeunes qui bénéficiaient d'une allocation d'insertion à trouver de l'emploi.

L'État fédéral et les entités fédérées doivent absolument collaborer sur ce dossier. Je m'étonne de l'information dont vous m'avez fait part et selon laquelle, à votre connaissance, il n'y a aucun projet de reprise alors que, tout à l'heure, le ministre Marcourt faisait savoir à mon collègue Philippe Henry, au parlement wallon, que deux potentiels repreneurs partiels discutaient actuellement avec la Région wallonne. Force est donc de constater qu'on se retrouve, une nouvelle fois, face à un déficit en termes de coordination.

Puisqu'un collaborateur de votre cabinet participe à la *task force*, je l'encourage à récolter des informations au niveau wallon car il serait dommageable de ne pas saisir une opportunité de recréation d'emplois.

Pour le reste, je m'inquiète du peu de moyens actuellement dégagés (trois conciliateurs et un secrétaire) par rapport à la potentielle perte d'emploi de plus de 2 000 personnes, que je n'espère évidemment

15.02 Minister Kris Peeters: De Waalse overheid leidt de gesprekken over de toekomst van de site.

De verwerping van het alternatieve plan van de kaderleden zal de volledige sluiting van de site en het ontslag van 2.155 werknemers tussen april en juli 2017 tot gevolg hebben.

Voor zover ik weet is er geen andere piste die de mogelijkheid biedt banen te redden. Er werd een sociaal plan goedgekeurd. De cao's worden voorbereid. Er werd een aanvraag voor de toepassing van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) vanaf 55 jaar ingediend. Die aanvraag zal in april onderzocht worden.

Ter ondersteuning van de werknemers heeft mijn administratie een beroep gedaan op drie bemiddelaars en een secretaris van het paritair comité, die voor de duur van de procedure beschikbaar blijven. Bovendien neemt een van mijn kabinetsmedewerkers aan de taskforce deel.

15.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): 2.155 werknemers dreigen hun baan verliezen vóór juli. Dat is een enorm sociaal drama voor een regio in moeilijkheden, waar u van de jongeren verwacht dat ze er een baan vinden!

De federale overheid en de deelgebieden moeten in dat dossier absoluut samenwerken. Zo-even heeft minister Marcourt in het Waals Parlement laten weten dat er twee potentiële gedeeltelijke overnemers met het Gewest gesprekken voeren. Aangezien een medewerker van uw kabinet aan de taskforce deelneemt, moet hij op dat niveau de nodige informatie inwinnen. Het zou immers jammer zijn dat men een kans om nieuwe jobs te creëren zou laten voorbijgaan!

Het verontrust me dat er zo weinig

pas, vous l'avez compris. Je m'étonne de, et je regrette le manque d'engagement, à ce stade, quant à des solutions en termes de régime de chômage RCC (ce qu'on appelait précédemment la prépension).

J'espère que des solutions seront trouvées, l'idéal étant effectivement de sauver le plus possible d'emplois sur un site qui ne manque pas de qualités et d'atouts, de par son équipement et sa position géographique, au-delà de la haute qualification des travailleurs concernés. Cela doit être pour vous, monsieur le ministre, un dossier prioritaire.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

16 Questions jointes de

- M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la pose d'une puce sous la peau de travailleurs" (n° 16476)

- Mme Kattrin Jadin au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la mise en place d'une puce électronique sous la peau" (n° 16545)

16 Samengevoegde vragen van

- de heer Georges Gilkinet aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het chippen van werknemers" (nr. 16476)

- mevrouw Kattrin Jadin aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het chippen van personen" (nr. 16545)

16.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je voudrais vous interroger sur la pose de puces électroniques sous la peau des travailleurs. Selon la presse – et j'ai moi-même pu le constater de visu lors de reportages télévisés – huit travailleurs d'une société malinoise viennent de se voir implanter sous la peau une puce RFID. Ces employés participent à l'expérience sur une base volontaire. Un des dirigeants de l'entreprise a indiqué que le dispositif ferait office de "clé" servant "à ouvrir la porte d'entrée et à donner accès à l'ordinateur des concernés".

Si la technologie n'est pas neuve, il s'agit, semble-t-il, d'une première en Belgique. Cette mesure soulève inévitablement, en tout cas dans mon chef, des questions notamment en termes de préservation de la vie privée et sur le plan sanitaire. La Ligue des droits de l'homme s'est d'ailleurs, à juste titre, inquiétée des dérives potentielles de l'utilisation de ces puces.

Monsieur le ministre, cette pratique vous apparaît-elle conforme au droit belge et au droit européen? Qu'en est-il en particulier de la conformité aux lois belges en matière de respect de la vie privée de ce "puçage" des travailleurs? La mesure a-t-elle fait l'objet d'une concertation au sein de l'entreprise concernée? Le cas échéant, au sein de quel organe cette concertation a-t-elle été mise en œuvre? Quel en a été le résultat? N'y a-t-il pas lieu de saisir le Conseil national du Travail d'une question de principe sur le sujet? Il me semble qu'il s'agit d'une évolution majeure, inquiétante au sujet de laquelle, vous pourriez prendre l'initiative d'interpeller le Conseil national du Travail pour essayer d'avoir un avis spécifique qui peut conduire à une législation. Comptez-vous légiférer pour interdire ce type de pratiques dans le futur et pour protéger les travailleurs d'une potentielle généralisation?

middelen worden uitgetrokken - er staan toch meer dan 2.000 banen op de tocht - en ik betreur het uitblijven van verbintenissen over oplossingen op het stuk van SWT (brugpensioen). Idealiter worden er zoveel mogelijk banen gered op een site die vele troeven te bieden heeft.

16.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Acht werknemers van een Mechels bedrijf hebben onlangs een chip onder hun huid laten inplanteren. Ze nemen vrijwillig deel aan het experiment. De chip moet als sleutel dienen en toegang verlenen tot de computer van de betrokkene. Dit zou een primeur zijn voor België.

Lijkt deze praktijk u in overeenstemming met het Belgische en Europese recht, en meer bepaald met de wetten op privacy? Werd er in het bedrijf over deze maatregelen overlegd? Moet hierover geen principiële vraag worden voorgelegd aan de Nationale Arbeidsraad? Bent u van plan om deze praktijken te verbieden?

16.02 Kris Peeters, ministre: Je vais essayer de donner quelques informations concernant votre question.

Une entreprise belge, New Fusion, à Malines, a fait placer une puce dans la main de quelques travailleurs volontaires. Dotés de cette puce, ils peuvent notamment ouvrir les portes de l'entreprise et échanger des informations. Bien que cette technique ne soit pas neuve, elle suscite de nombreuses discussions entre autres en matière de sécurité et de vie privée.

Dans le cadre du présent problème belge, je répète qu'il s'agit d'une expérience entièrement volontaire. Toutes les dispositions légales en matière de protection de la vie privée doivent être respectées. Dans ce dossier, nous devons nettement distinguer le traitement de données et l'implantation de la technologie.

La situation relative au traitement des données est claire. La loi du 8 décembre 1992, relative à la protection de la vie privée et à l'égard des traitements de données à caractère personnel, prévoit en premier lieu que la finalité du traitement doit être déterminée et légitime. En second lieu, les données traitées doivent être pertinentes par rapport à cette finalité. Ensuite, le travailleur doit avoir été informé du traitement et avoir donné son consentement libre.

Enfin, je me réfère aux règles plus spécifiques existant dans le cadre des relations de travail avec deux conventions collectives protégeant la vie privée des travailleurs: la convention collective 68 relative à la protection de la vie privée à l'égard de la surveillance par caméra sur les lieux de travail et la convention collective 81 relative à la protection de la vie privée des travailleurs à l'égard du contrôle des données de communication électronique en réseau.

C'est donc dans ce cadre réglementaire qu'il convient d'examiner la légalité de cette pratique. Si, à notre connaissance, la Cour européenne ne s'est pas encore prononcée sur l'hypothèse de puces implantées à des travailleurs, rien n'exclut qu'elle puisse conclure à la violation de l'article 8, qui porte sur le droit au respect de la vie privée, ou de l'article 3, relatif au droit à l'intégrité physique, de la Convention européenne des droits de l'homme s'il existe le moindre doute quant à la liberté de consentement du travailleur vis-à-vis de l'implant lui-même ou de ses finalités dans le cas d'une généralisation éventuelle du système.

De plus, la question de la proportionnalité entre les moyens employés et le but visé devra être placée au cœur de la réflexion, comme le veut la jurisprudence européenne. En l'espèce, la Cour pourra analyser l'intérêt de l'entreprise à une facilité de gestion et la mettre en balance avec l'intérêt du travailleur à porter en permanence un identifiant sous la peau.

Le deuxième aspect se rapporte à l'implantation de la technologie. Selon la Food & Drug Administration, le placement de la puce peut également entraîner des risques pour la santé. La personne concernée pourrait présenter des réactions de rejet contre la puce sous la forme d'une infection ou de réactions allergiques. La puce pourrait être installée de manière incorrecte, se détacher et circuler dans le corps. Elle pourrait également se briser.

16.02 Minister Kris Peeters: Een Mechels bedrijf heeft de hand van enkele werknemers laten chippen om deuren te openen en informatie uit te wisselen. De techniek is niet nieuw, maar opent het debat over veiligheid en privacy. Dit is een vrijwillig experiment, waarbij alle bepalingen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in acht moeten worden genomen.

De doelen van de gegevensverwerking moeten welbepaald en gerechtvaardigd zijn. De gegevens moeten relevant zijn voor die finaliteit. De werknemer moet zijn ingelicht en moet vrij hebben ingestemd.

De materie wordt geregeld door twee collectieve arbeidsovereenkomsten: die betreffende de camerabewaking op de arbeidsplaats en die betreffende de elektronische on-linecommunicatiemiddelen.

Het Europese mensenrechtenhof heeft nog geen uitspraak gedaan over het chippen van werknemers. Het zou echter tot het besluit kunnen komen dat het Europees mensenrechtenverdrag wordt geschonden indien er twijfels rijzen omtrent de vrije toestemming van de werknemer wat het inplanten van de chip betreft of omtrent de opzet ervan. Ook zal er moeten worden toegezien op de evenredigheid tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Het implantaat zelf zou tot gezondheidsrisico's kunnen leiden: de persoon zou afstotingsverschijnselen kunnen vertonen: zo kan er bijvoorbeeld een infectie of allergische reactie optreden. De chip kan slecht geplaatst zijn, loskomen en zich verplaatsen in het lichaam. Hij zou ook kunnen breken.

Mijn diensten zullen de verschillende aspecten van die vraag

Toutefois, mes services vont d'ores et déjà examiner les différents aspects de tels implants. Vu qu'il est possible et probable que l'employeur souhaiterait utiliser de tels implants comme moyen de contrôle, je solliciterai un avis du Conseil national du Travail afin d'obtenir une position claire des partenaires sociaux en la matière. En outre, un large débat devra être mené au sein de la Commission pour la protection de la vie privée, à laquelle d'éventuelles propositions seront soumises.

16.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je note avec satisfaction que vous allez demander un avis au Conseil national du Travail sur ce précédent. Vous suivez en cela ma suggestion. Je m'étonne que vous ne l'ayez pas fait d'initiative, comme vous n'avez pas, d'initiative, saisi la Commission de la vie privée ou alors j'ai mal compris votre réponse. Je trouve que c'est le rôle d'un ministre de l'Emploi d'être proactif par rapport à cela. C'est aussi le rôle d'un député de vous interpellier par rapport à une telle nouveauté inquiétante.

Je pense que vous ne pouvez pas laisser ce précédent sans réaction, que vous ne pouvez pas vous cacher derrière le consentement libre des travailleurs concernés et qu'il est urgent d'avoir un avis sur le sujet et de donner un signal à l'égard de l'employeur concerné et à l'égard de tous ceux qui voudraient l'imiter, de façon à éviter une dérive au regard de la protection de la vie privée et de l'impact sur l'intégrité physique des personnes. C'est réellement inquiétant. Nous devons suivre ce dossier dans les tout prochains jours.

Avez-vous déjà demandé l'avis au CNT ou allez-vous le faire?

16.04 Kris Peeters, ministre: (...)

16.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Incessamment? Demain? En rentrant à votre cabinet?

16.06 Kris Peeters, ministre: La lettre est prête.

16.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): La lettre est prête. Je veux bien la cosigner si vous le souhaitez, monsieur le ministre.

16.08 Kris Peeters, ministre: Elle sera envoyée demain. Êtes-vous d'accord?

16.09 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Je suis entièrement d'accord. Cette question a été déposée il y a déjà quelques semaines et l'histoire a fait l'objet de divers reportages audiovisuels ou écrits. J'aurais voulu que vous ayez déjà posé cet acte. Mais mieux vaut tard que jamais, monsieur le ministre. Je serai attentif au suivi que vous donnerez à cette initiative d'interroger le Conseil national du Travail.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

17 Questions jointes de

- **M. Frédéric Daerden** au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'extension des flexi-jobs aux pensionnés" (n° 16543)
- **M. Raoul Hedebouw** au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des

alvast onderzoeken. Aangezien het mogelijk is dat een werkgever dergelijke implantaten wil gebruiken als controlemiddelen zal ik het advies van de NAR vragen. Bij de Privacycommissie moet er hierover een grondig debat worden gehouden.

16.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Het verheugt me dat u de NAR om advies vraagt, alleen verbaast het me dat u de NAR en de Privacycommissie niet uit eigen beweging hebt geconsulteerd.

Uw reactie op dit precedent mag niet uitblijven en u mag zich ook niet verschuilen achter de vrijwillige toestemming van de betrokken werknemers. Deze onrustwekkende tendens, die het privéleven en de fysieke integriteit aantast, moet een halt worden toegeroepen vóór ze ontspoord.

Hebt u de NAR al om advies gevraagd of zult u dat doen?

16.08 Minister Kris Peeters: De brief zal morgen worden verstuurd.

Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la possible extension des flexi-jobs aux pensionnés ou autres secteurs" (n° 17308)

- M. Vincent Van Quickenborne au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "l'extension des flexi-jobs aux pensionnés" (n° 17364)

17 Samengevoegde vragen van

- de heer Frédéric Daerden aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de uitbreiding van het systeem van de flexi-jobs tot de gepensioneerden" (nr. 16543)

- de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de mogelijke uitbreiding van de flexi-jobs naar gepensioneerden of andere sectoren" (nr. 17308)

- de heer Vincent Van Quickenborne aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de uitbreiding van de flexi-jobs naar gepensioneerden" (nr. 17364)

17.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de minister, staatssecretaris De Backer wil het systeem van flexi-jobs in de horeca openstellen voor gepensioneerden. Nu moet men al viervijfde werken bij een andere werkgever om in de horeca te kunnen bijklussen via dit voordelige systeem waarbij men slechts een sociale bijdrage van 25 % betaalt. Die voorwaarde is een garantie dat het systeem geen reguliere arbeid vernietigt. De Backer wil ze nu echter schrappen voor gepensioneerden. Bij de invoering van de flexi-jobs heeft mijn collega Marco Van Hees zich fel verzet tegen deze maatregel.

Je le cite: "Het moet duidelijk zijn, dit is de invoering van Macjobs in België die onderbetaald zijn en nulurencontracten gebruiken, een wet op de maat van de grote spelers in de sector. De nieuwe flexi-contracten voorzien geen werkduur of vaste uurroosters, ze zijn onderbetaald met lonen van 8,82 euro per uur, ver onder het laagste barema in een sector dat 11,24 euro per uur bedraagt. Het is een messteek voor ons sociaal model dat klassieke arbeidscontracten, sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten en het sociaal overleg op losse schroeven zet. Als deze maatregel erdoor komt kan de bres die in ons sociaal systeem wordt geslagen zich verbreden naar andere sectoren".

Mon collègue Marco Van Hees avait évoqué la possibilité d'élargir les flexi-jobs. C'était il y a un an. Aujourd'hui, il apparaît que mon collègue avait vu juste et que les libéraux proposent d'élargir le système des flexi-jobs.

Mes questions sont donc les suivantes.

Ten eerste, de minister verklaarde in de pers een studie te hebben besteld over de flexi-jobs. Zijn daarvan al resultaten gekend? Hoe beoordeelt de minister het invoeren van de flexi-jobs in de horecasector?

Ten tweede, hoe staat de minister tegenover het uitbreiden van de flexi-jobs naar andere sectoren, naast de horeca? Hoe staat de minister tegenover het invoeren van flexi-jobs voor gepensioneerden?

Ten derde, de vakbonden ABVV HORVAL en ACV Voeding en Diensten hebben een procedure ingeleid bij het Grondwettelijk Hof tegen de flexi-jobs. Wat is de stand van zaken? Wat is het standpunt van de minister ter zake?

17.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Le secrétaire d'État Philippe De Backer entend ouvrir aux pensionnés le système des flexi-jobs dans l'horeca. Il supprime ainsi de fait la condition selon laquelle il faut déjà être occupé à quatre cinquièmes chez un autre employeur pour pouvoir exercer une activité d'appoint dans l'horeca. Cette condition est une garantie que ce système ne détruira pas des emplois réguliers.

Lors de l'instauration des flexi-jobs, notre collègue Marco Van Hees s'était opposé à ce système, estimant qu'il s'agissait d'un précédent qui remettait en question notre modèle social.

We hadden het een jaar geleden bij het rechte eind: de liberalen stellen voor het stelsel van de flexi-jobs uit te breiden.

Les résultats de l'étude relative aux flexi-jobs sont-ils déjà disponibles? Que pense le ministre des flexi-jobs dans le secteur de l'horeca, de leur extension à d'autres secteurs et des flexi-jobs pour les pensionnés?

Les syndicats FGTV Horval et la CSC Alimentation et Services ont lancé une procédure contre les flexi-jobs auprès de la Cour constitutionnelle. Où en est cette

procédure et qu'en pense le ministre?

17.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb hier ook een aantal vragen over, zij het in de tegengestelde richting als de heer Hedeboom. Dat zal u niet verwonderen.

De flexi-jobs werden eind 2015 ingevoerd. Ze blijken een succes te zijn in de horeca. Er zijn nogal wat horecabedrijven die ervan gebruikmaken, vooral de kleinere bedrijven.

Mijnheer Hedeboom, als u af en toe eens deelneemt aan een staking moet u eens een pintje gaan drinken bij een horecabaas en hem vragen wat hij vindt van de flexi-jobs. Ik heb nog geen enkele horecabaas ontmoet die er tegen is. Het is goed dat u wat meer ervaringen opdoet, en vóór of na de betogingen een pintje of een cola gaat drinken. Het mag trouwens ook een watertje zijn.

Bovendien zijn er ondertussen nogal wat mensen in het systeem aan de slag. Meer dan 20 000 mensen hebben zo'n flexi-job uitgeoefend. De vaste tewerkstelling in de horeca is ook gestegen wat betekent dat er geen sprake is van een verdringingseffect waarbij flexi-jobs de vaste tewerkstelling zouden vervangen.

Mijnheer de minister, de vraag is of dit systeem kan worden uitgebreid naar andere sectoren en groepen. Een van de ideeën is om het uit te breiden naar de gepensioneerden. Dit zijn mensen die heel hun leven hebben bijgedragen aan de sociale zekerheid en in ruil daarvoor een pensioen hebben opgebouwd.

Die mensen vinden het vaak onrechtvaardig dat wanneer zij een bijverdienste hebben de overheid een groot deel van die inkomsten afroemt. We krijgen vaak berichten van gepensioneerden die een belastingfactuur van meerdere duizenden euro krijgen. Dat heeft vaak te maken met het feit dat geen bedrijfsvoorheffing werd ingehouden.

Mijnheer de minister, ik heb twee vragen. Wanneer voorziet de regering een evaluatie van het systeem van de flexi-jobs, zoals voorzien in het regeerakkoord? Bent u het met mij eens dat een uitbreiding van het systeem van flexi-jobs naar de gepensioneerden het onderzoeken waard is?

17.03 Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb deze vraag al eerder gekregen, ook in deze commissie.

Ik blijf in alle omstandigheden zo rustig mogelijk. Ik heb toen geantwoord dat het wijselijk is, en trouwens ook afgesproken in de regering, om de flexi-jobs in de horeca eerst grondig te evalueren alvorens het systeem uit te breiden naar andere sectoren.

Ik heb recentelijk de studie die ik had gevraagd, bekendgemaakt en ze staat nu ook op de website van de FOD WASO. Deze studie kan bijdragen tot een evaluatie van de flexi-jobs in de horeca.

Ik heb die kwantitatieve studie bezorgd aan de sociale partners met de vraag om commentaar te geven en ze aan te vullen met kwalitatieve elementen. Ik heb hen gevraagd om mij hun antwoord te bezorgen tegen 15 april. Het lijkt mij verstandig om de evaluatie van

17.02 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Les flexi-jobs ont été instaurés fin 2015 et semblent être un succès dans le secteur de l'horeca. Je n'ai encore rencontré aucun patron actif dans le secteur qui y soit opposé. De plus, plus de 20 000 personnes ont déjà exercé un flexi-job et l'emploi permanent a progressé dans l'horeca. Il n'est donc pas question d'un effet d'éviction.

La question qui se pose est de savoir si ce système pourrait être étendu à d'autres secteurs et à d'autres groupes, comme les pensionnés.

Ces derniers estiment souvent qu'il est injuste que l'État écrème une grande partie de leurs revenus d'appoint.

Quand le gouvernement va-t-il évaluer les flexi-jobs, comme il l'a promis dans l'accord de gouvernement? Le ministre estime-t-il que la piste de l'extension du système aux pensionnés doit être examinée?

17.03 Kris Peeters, ministre: J'ai déjà répondu précédemment qu'il s'indique de procéder à une évaluation approfondie des flexi-jobs dans l'horeca avant d'envisager une extension à d'autres secteurs. L'étude quantitative qui a été commandée figure actuellement sur le site internet du SPF ETCS et peut contribuer à une évaluation des flexi-jobs dans l'horeca. Je l'ai également transmise aux partenaires sociaux pour qu'ils y apportent leurs commentaires et puissent ajouter des éléments de qualité pour le 15

de studie door de sociale partners af te wachten om dan hier met kennis van zaken hierover verder van gedachten te wisselen.

Er is nog een tweede element. Er loopt een procedure tot vernietiging bij het Grondwettelijk Hof. We moeten eerst duidelijkheid krijgen of dit systeem de toets van het Grondwettelijk Hof kan doorstaan en daarna het debat rustig voeren.

Wat ik u nu al kan meegeven, komt uit de studie en is daarin allemaal netjes uitgewerkt, zonder dat ik daar als minister zelf elementen aan toevoeg. De voorzitter heeft er ook al even naar verwezen.

Ten eerste, de studie stelt dat de voltijdse tewerkstelling in de horecasector stijgt. Dat is een goede zaak.

Ten tweede, het aantal flexi-jobs “blijft marginaal, bekeken binnen de totale tewerkstellingscijfers van de sector.” Dat is een letterlijk citaat uit die studie.

Ten derde, iets meer dan een derde van de werknemers actief in de flexi-jobs, heeft zijn hoofdactiviteit eveneens in de horeca.

Ten vierde, iets meer dan de helft van de flexi-jobwerknemers presteerde tijdens het kwartaal onder het stelsel van de flexi-jobs bij meer dan één werkgever.

Ten vijfde, de voltijdse tewerkstelling stijgt in België vooral in de eet- en drankgelegenheden, terwijl er in de andere landen vooral een stijging is bij de verschaffing van accommodatie.

De studie verstrekt ook gegevens omtrent de tijdelijke werkloosheid en in dat verband is vooral de Brusselse horecasector getroffen, ten gevolge van de aanslagen in maart 2016.

De berekening van de loonkosten van een kelner als gewone werknemer, als gelegenheidsmedewerker en als flexi-jobwerknemer is niet evident. De verschillen in sociale bijdragen zijn groot.

Dat blijkt allemaal uit die studie die, nogmaals, in grote onafhankelijkheid en met veel deskundigheid is opgesteld.

Ik herinner er ook aan dat een belangrijke voorwaarde voor de uitoefening van een flexi-job erin bestaat dat de werknemer elders minimaal vier vijfde tewerkstelling heeft. Een uitbreiding tot gepensioneerden zou tot gevolg hebben dat die voorwaarde voor hen zou wegvallen. Dat is natuurlijk alleen mogelijk indien voldoende beargumenteerd zou kunnen worden waarom dat dit geen discriminatie inhoudt tussen de gepensioneerden en anderen, die wel aan die voorwaarde zouden moeten blijven voldoen. Gelet op de reeds lopende klacht bij het Grondwettelijk Hof, is het des te belangrijker om die argumentatie, die desgevallend opgebouwd moet worden, zeer zorgvuldig te formuleren.

Recentelijk heb ik trouwens een reactie gekregen van OKRA. Het is altijd interessant om organisaties te horen die gepensioneerden groeperen. Ik citeer even wat ik heb ontvangen: “Het wettelijk pensioen is een rustpensioen en moet gepensioneerden toelaten om een menswaardig leven te leiden. Bijwerken moet mogelijk zijn voor

avril. Nous pourrions ensuite poursuivre la discussion. À cette fin, nous devons d'ailleurs attendre l'évaluation de la Cour constitutionnelle.

Il ressort de l'étude que l'occupation à temps plein dans le secteur horeca est en augmentation. Le nombre de flexi-jobs reste marginal par rapport au nombre total d'emplois dans le secteur. Parmi les travailleurs ayant un flexi-job, un peu plus d'un tiers exercent leur activité principale dans l'horeca également et un peu plus de la moitié ont effectué des prestations dans le cadre du système des flexi-jobs auprès de plusieurs employeurs. En Belgique, l'occupation à temps plein augmente surtout dans les établissements de restauration et dans les débits de boissons, tandis qu'à l'étranger, ce sont principalement les établissements hôteliers qui sont concernés. L'étude fournit en outre des informations en ce qui concerne le chômage temporaire, qui a surtout touché le secteur horeca bruxellois à la suite des attentats de mars 2016. Le calcul du coût salarial d'un serveur en tant que travailleur ordinaire, collaborateur occasionnel ou travailleur flexi-job est ardu. En effet, les différences en termes de cotisations sociales sont trop importantes.

Une condition essentielle de l'exercice d'un flexi-job consiste en l'occupation du travailleur au moins à quatre-cinquièmes temps ailleurs. Un élargissement de ce système aux pensionnés entraînerait la suppression de cette condition pour ce groupe-cible. Cette mesure est dès lors uniquement possible si elle n'implique aucune discrimination. Vu la plainte en cours déposée auprès de la Cour constitutionnelle, il importe d'accorder beaucoup de soin à la formulation de l'argumentation.

OKRA a réagi en affirmant que

zij die dat kunnen en willen, maar het mag niet de bedoeling zijn dat gepensioneerden met de laagste pensioenen zich gedwongen zien om bij te klussen omdat hun pensioen te laag is. Een hervorming van de regels inzake de sociale en fiscale bijdragen op die inkomens, bekomen uit professionele activiteiten na de pensioengerechtigde leeftijd, moet met de grootste voorzichtigheid benaderd worden. Enerzijds is er een gevaar van fiscale pensioenval, anderzijds mogen de kosten voor de overheid die de hervorming met zich zouden meebrengen, nooit hoger zijn dan de opbrengsten. Eventuele meeropbrengsten zouden steeds moeten bijdragen tot een versterking van het wettelijk pensioen. De regering moet prioritair inzetten op volwaardige tewerkstellingsactiviteiten voor bevolking op beroepsactieve leeftijd.”

Tot daar het citaat van OKRA, de organisatie van de gepensioneerden.

Ik wil er ook aan toevoegen dat gepensioneerden in de horeca kunnen werken met het statuut van gelegenheidswerknemer en met het statuut van gewone werknemer, voor zover zij de cumulatieregels respecteren. De voorstelling dat de toegang tot flexi-jobs voor gepensioneerden de enige weg zou zijn om eindelijk toegang te krijgen tot werk in de horeca, is dus een vorm van *alternative facts* of posttruthredenering, die spijtig genoeg ook in België af en toe ingang vinden.

Als minister van Werk ben ik wel de laatste om iemand te verbieden om te werken, want dat zou een contradictio in terminis zijn. Wel ben ik er verantwoordelijk voor dat dat gebeurt op een manier die juridisch correct is en met respect voor de regels die de bescherming van werknemers maar ook de eerlijke concurrentie waarborgen. Uiteraard moet het werk ook werkbaar blijven voor alle leeftijdsgroepen. Ik zie dus a priori niet in waarom dat niet zou gelden voor ouderen in de horeca.

In het algemeen weten wij ook dat de werkgelegenheid van ouderen en van jongeren complementair zijn. In landen waar de werkgelegenheid van jongeren hoog ligt, ligt die in de regel ook voor ouderen hoger. Meer ouderen aan de slag krijgen is nodig, maar dan bedoelen wij vooral degenen die de wettelijke pensioenleeftijd nog niet hebben bereikt.

De regering streeft een hoog werkgelegenheidsniveau voor alle leeftijdsgroepen na, ook en vooral om de betaalbaarheid van ons sociaal stelsel te verzekeren. Wie na de pensioenleeftijd wil blijven werken, moet dat kunnen. Uiteraard moet het wettelijk pensioen wel voldoende hoog liggen, opdat mensen zich niet verplicht zouden voelen om nog langer te blijven werken.

De studie is er. U kunt die rustig bekijken. Mocht u nog vragen hebben, dan ben ik graag bereid daarop te antwoorden. Er is aan de sociale partners van de horeca gevraagd om daar een kwalitatief commentaar op te geven tegen 15 april. Ik heb begrepen dat het Grondwettelijk Hof voor de zomer een uitspraak zal doen.

Met al het materiaal dat wij dan zullen hebben, zullen wij een debat kunnen voeren. Door sommigen wordt daar nu al een voorafname op gedaan. Dat is hun volste recht, maar het debat kan dan worden

l'objectif ne peut être de faire travailler les retraités bénéficiant des plus petites pensions pour qu'ils puissent boucler leurs fins de mois. Une réforme des cotisations sociales et fiscales ne doit pas donner lieu à un piège fiscal à la pension, alors que les frais pour l'État ne peuvent jamais être supérieurs aux recettes qu'il engrange. Les recettes supplémentaires éventuelles peuvent être utilisées dans le cadre du renforcement de la pension légale.

Je souhaiterais ajouter que les pensionnés du secteur horeca ont la possibilité de travailler sous le statut de travailleur occasionnel ou sous celui de travailleur classique à condition de respecter les règles en matière de cumul. Les flexi-jobs ne constituent pas l'unique voie d'accès des retraités vers une activité dans le secteur horeca.

En tant que ministre de l'Emploi, je n'ai évidemment aucune intention d'interdire à quiconque de travailler, mais l'exercice de cette activité doit respecter le cadre juridique, ainsi que les règles en matière de protection des travailleurs et de la concurrence loyale.

Dans les pays où l'emploi des jeunes est florissant, il en va en général de même pour celui des travailleurs plus âgés. Nous souhaitons accroître le taux d'emploi des travailleurs âgés, mais en particulier dans la catégorie des travailleurs qui n'ont pas encore atteint l'âge légal de la retraite.

L'ambition du gouvernement est d'atteindre un taux d'emploi élevé, toutes classes d'âge confondues. Rien ne doit empêcher les personnes de continuer à exercer une activité professionnelle après l'accès à la retraite, mais il faut cependant que le montant de la pension légale soit suffisamment élevé.

L'étude est disponible et je suis prêt à répondre à toutes les

gevoerd. Dat is ook de afspraak in de regering, waar ik mij aan houd.

17.04 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le ministre, vous avez pointé du doigt, à juste titre, ces avis d'organisations de pensionnés. La première question posée est de garantir des pensions dignes. Nous risquons de nous retrouver dans un système où les personnes ayant les pensions les plus basses devront travailler. Cette mise en concurrence et ce fait de pousser des gens ayant droit à un repos mérité n'est pas porteur. C'est un problème fondamental. Cela ne serait pas positif d'envoyer le message que ce type de flexi-jobs pourrait être élargi aux seniors.

Le lien de cause à effet que vous réalisez entre un fort taux d'emploi dans certains pays chez les jeunes et chez les plus anciens ne repose sur aucune démonstration. Ce sont simplement des pays où il y a un fort taux d'emploi. Il faudrait comprendre pourquoi ce taux d'emploi est élevé. Par exemple, dans les pays scandinaves, les services publics sont très présents; c'est peut être une piste à étudier, plutôt que de diminuer de 10 % les budgets des différents services publics. En effet, il serait plus judicieux de les augmenter pour répondre à toutes les demandes. Un débat sociétal serait à mener sur cette question.

Nous attendons avec impatience l'avis de la Cour constitutionnelle sur la question de la discrimination, prévu pour le mois de juin. J'espère que l'élargissement de l'emploi au niveau des seniors n'aura pas lieu. Le but était que les gens puissent obtenir un contrat solide, et non des flexi-jobs, des "hamburger jobs". C'est une argumentation toujours facile d'analyser la situation par le prisme du travail au noir.

Monsieur Van Quickenborne, vous ne serez pas d'accord avec moi. Votre modèle est Mc Donald's et sa création d'emplois à bas coût pour réinsérer les jeunes. Je crois à un emploi de qualité, c'est une question d'option de société. Dans les semaines et mois à venir, nous continuerons notre débat sur les types d'emplois que nous désirons pour notre société.

17.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de minister, u wacht dus de antwoorden af van de sector, op 15 april, alsook van het Grondwettelijk Hof, wat volgens mij conform het regeerakkoord is.

Ten eerste, ik vind het eigenaardig dat sommigen de flexi-jobs marginaal noemen. Het is eigenaardig dat de creatie van 20 000 jobs met nul euro subsidie marginaal wordt genoemd. Dat doet mij denken aan de woorden van een andere minister over "significant". Die jobs worden dus blijkbaar als marginaal beschouwd en dat betreurt ik ten zeerste. Ik ben in de recente geschiedenis op zoek gegaan naar banenplannen die veel succes hebben gehad met weinig of nul euro subsidie. Wel, men vindt er niet veel.

Bovendien zouden de mensen van de sector zelf eens moeten worden bevraagd, dus de horeca-uitbaters en de werknemers in de horeca. Men zou eens moeten vragen wat zij ervan vinden. De

questions à ce sujet. Nous pourrions engager le débat, dès que nous aurons reçu la réaction des partenaires sociaux du secteur horeca et de la Cour constitutionnelle.

17.04 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Eerst en vooral moeten we degelijke pensioenen garanderen zodat de gepensioneerden met de laagste pensioenen niet moeten gaan bijklussen. Het zou niet positief zijn om het signaal af te geven dat dit soort flexi-jobs naar senioren kan worden uitgebreid.

Er is niets dat het verband aantoonde tussen de hoge werkgelegenheid van jongeren en die van ouderen. In landen waar de werkgelegenheid van jongeren én van ouderen hoog is, is er gewoon een algemene hoge werkgelegenheid. Het is belangrijk om te achterhalen hoe dat komt. Scandinavische landen hebben sterke overheidsdiensten. Die piste moet worden bestudeerd.

We wachten het advies van het Grondwettelijk Hof over de kwestie rond discriminatie af.

17.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): La ministre attend donc des réponses du secteur pour le 15 avril 2017, ainsi que de la Cour constitutionnelle, conformément à l'accord de gouvernement.

Il est étrange que la création de 20 000 emplois avec zéro euro de subsides soit qualifiée de marginale. Peu de plans pour l'emploi mis en œuvre par le passé ont été couronnés d'un tel succès. De plus, les gens du secteur lui-même devraient être

percentages zouden zeer positief zijn. Ik heb immers geleerd dat organisaties niet altijd representatief zijn voor de individuele leden ervan.

Ten tweede, u verwijst naar OKRA, ook een organisatie die een bepaalde legitimiteit heeft en van een bepaalde strekking is. Deze organisatie waarschuwt ervoor dat een vijfenzestigplusser, niet bij zou moeten werken, om zijn of haar pensioen op niveau te houden, wat een correcte opmerking is. Ik zie deze opmerking echter niet als een vraag bij de flexi-jobs, maar bij het feit dat gepensioneerden eindelijk onbeperkt mogen bijverdienen. Dat heeft deze regering, de huidige meerderheid, eindelijk gecreëerd en mogelijk gemaakt. Ik hoop dus dat de kritiek van OKRA niet daarop slaat, want anders moeten wij misschien ook die maatregel in vraag stellen, wat niet de bedoeling kan zijn.

Ten derde, u hebt het over *alternative facts*. Ik heb mijn vraag gesteld zoals ik ze gesteld heb. Ik heb dus nergens gesteld dat de gepensioneerden na de leeftijd van 65 jaar nu niet in de horeca kunnen werken. Dat heb ik nooit beweerd. Ik merk echter wel op dat zij vandaag geen gebruik kunnen maken van het systeem van de flexi-jobs, dat door de horeca wordt geapprecieerd.

Mijnheer de minister, u hebt het over voorafnemingen. Het is maar hoe u het noemt. U kunt over voorafnemingen spreken, u kunt ook over voorstellen spreken. Ik stel vast dat in de regering ministers ook voorstellen doen, die niet altijd met de andere regeringsleden zijn doorgesproken, maar waarover nog moet worden gediscussieerd. Zijn dat dan voorafnemingen? Ik weet het niet. Het is in een democratie absoluut noodzakelijk dat mensen voorstellen doen en dat er een compromis wordt gevonden dat vervolgens wordt uitgevoerd.

Het verheugt mij zeer dat u zei dat in landen waar er veel tewerkstelling voor jongeren is, ook veel tewerkstelling voor ouderen is, iets wat natuurlijk wordt tegengesproken door onze communistische vrienden. Daar worden zij geconfronteerd met de werkelijkheid die hen tegenspreekt.

Professor Marx, die geen rechtse professor is, mijnheer Hedebouw, heeft gezegd dat er in dit land te weinig jobs zijn voor laaggeschoolden. Hij heeft daarin voor honderd procent. Alleen, het is hard om dat te moeten zeggen. En dan zijn er politici die McDonald's, een bedrijf dat in ons land meerdere keren de prijs voor beste werkgever heeft gewonnen, onder vuur nemen niet omdat het werknemers tegen dumpinglonen of dumpingvoorwaarden tewerkstelt, maar omdat het een ideale opstap biedt naar ander werk. Kijk naar de tewerkstellingsgraad van nieuwe Belgen bij dergelijke bedrijven, die veel hoger is dan in veel andere bedrijven. Ik pleit voor een maatschappij waar iedereen recht heeft op werk, en niet alleen de *happy few* die in het systeem zitten waaraan de laaggeschoolden niet kunnen deelnemen door de rigiditeit ervan.

interrogés, car les réactions seraient très positives.

OKRA met en garde contre le fait qu'une personne âgée de plus de 65 ans ne devrait pas avoir à travailler pour bénéficier d'un revenu décent, ce qui est exact. Le dossier qui nous occupe n'a toutefois pas grand-chose à voir avec les flexi-jobs mais plutôt avec le fait que les pensionnés peuvent enfin aujourd'hui toucher un revenu complémentaire illimité et ce, grâce à ce gouvernement.

J'espère que les critiques formulées par l'OKRA ne portent pas sur la possibilité, pour les pensionnés, de travailler pour obtenir un complément de revenu illimité.

Je n'ai pas dit que les pensionnés âgés de plus de 65 ans ne peuvent pas travailler dans le secteur horeca mais qu'ils ne peuvent pas le faire dans le cadre des flexi-jobs.

Bien plus que de prélèvements, je souhaiterais parler de propositions, ce qui me paraît absolument nécessaire dans une démocratie et qui permet la conclusion de compromis qui peuvent être mis en œuvre.

Je me réjouis d'entendre que dans les pays où l'emploi des jeunes est important, celui des travailleurs âgés l'est aussi, ce qui est contredit par nos amis communistes. Le professeur Marx, qui n'est pas un professeur de droite, a dit à juste titre qu'il n'y avait, dans notre pays, pas assez d'emplois pour les travailleurs peu qualifiés. Je plaide pour une société au sein de laquelle l'emploi est un droit pour tous et pas seulement pour quelques élus qui feraient partie d'un système auquel, en raison de sa rigidité, les travailleurs peu qualifiés ne pourraient pas participer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat u moet vertrekken, maar mevrouw Ben Hamou is hier met een equipe van studenten en een camera. Is het mogelijk om haar vraag nog te beantwoorden als zij deze kort formuleert? Dan zal zij zeer gelukkig zijn, samen met de studenten die zullen filmen. *(Instemming)*

18 Question de Mme Nawal Ben Hamou au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les locaux de l'ONEM Chaussée de Charleroi à Bruxelles" (n° 16547)

18 Vraag van mevrouw Nawal Ben Hamou aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de RVA-lokalen op de Charleroisesteenweg te Brussel" (nr. 16547)

18.01 Nawal Ben Hamou (PS): Monsieur le ministre, comme vous le savez, les bureaux de l'ONEM, chaussée de Charleroi à Bruxelles ont récemment été rénovés. Depuis janvier, les membres du personnel travaillent et reçoivent les citoyens dans ces locaux, alors que ceux-ci sont toujours en travaux.

Le mardi 7 février dernier, certains fonctionnaires ont dénoncé ce déménagement qu'ils jugent précipité. Ces personnes, sous couvert d'anonymat, ont montré à la presse, photos et vidéos à l'appui, les conditions dans lesquelles elles devaient travailler: des faux plafonds non installés, des câbles qui pendent sur les bureaux du personnel, des matériaux entreposés à côté des sièges de la salle d'attente, des câbles au sol, de la moisissure sur les murs à côté des files d'attente, des seaux d'eau par terre pour les tuyaux non raccordés.

L'ONEM a dû gérer aussi un cambriolage. En effet, l'entrée temporaire du bâtiment, mal indiquée de surcroît, n'a pas échappé aux cambrioleurs, qui sont entrés dans le bâtiment. Ils ont forcé 95 casiers et volé pas moins de 45 ordinateurs.

Monsieur le ministre, ces conditions de travail sont tout à fait intolérables pour le personnel et donnent une image déplorable de cette institution. Il est aussi inacceptable de traiter ainsi les demandeurs d'emploi qui se rendent dans ce bâtiment et qui ont certainement le sentiment d'être considérés comme des citoyens de seconde zone, qu'on ne se donne pas la peine d'accueillir dignement.

Monsieur le ministre, pourriez-vous nous donner précisément la date de fin des travaux dans ce bâtiment? En attendant, quelles mesures ont-elles été prises ou vont-elles l'être, pour améliorer les conditions de travail et de sécurité du personnel, et accueillir les citoyens dans les meilleures conditions possibles? Je vous remercie pour vos réponses.

18.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chère collègue Ben Hamou, la rénovation du bâtiment de l'ONEM situé chaussée de Charleroi n° 60 à Bruxelles s'imposait en raison du fait que son état intérieur n'était plus approprié pour recevoir adéquatement les clients externes et proposer aux collaborateurs des conditions de travail meilleures et modernes. Le bâtiment ne répondait en effet plus aux normes actuelles en matière de sécurité et de confort. L'achèvement de la rénovation était prévu pour le 1er octobre 2016.

18.01 Nawal Ben Hamou (PS): De RVA-kantoren op de Charleroisesteenweg in Brussel werden gerenoveerd. Het personeel is er alweer aan het werk en ontvangt er de burgers, hoewel de werken er nog steeds aan de gang zijn.

Een aantal personeelsleden stelde die overhaaste verhuizing aan de kaak. Ze bezorgden de pers anoniem beelden van de erbarmelijke omstandigheden waarin ze moeten werken.

Er werd ook al ingebroken via de tijdelijke ingang: 95 vakkasten werden geforceerd en er werden 45 computers gestolen.

Die arbeidsomstandigheden zijn onaanvaardbaar voor het personeel en werpen een smet op die instelling. Het is onaanvaardbaar dat de werkzoekenden in zo onwaardige omstandigheden moeten worden geholpen.

Wanneer zullen de werken in dat gebouw klaar zijn? Welke maatregelen worden of werden er genomen om de situatie in afwachting te verbeteren?

18.02 Minister Kris Peeters: Het RVA-gebouw in kwestie moest gerenoveerd worden, omdat het niet langer beantwoordde aan de huidige veiligheids- en comfortnormen. De renovatie had op 1 oktober 2016 rond moeten zijn.

Tijdens de periode van de werken

Pendant la durée des travaux, le bureau de chômage a été logé dans un immeuble situé près de la gare du Midi, loué pour une durée déterminée, le bail prenant cours le 1er juillet 2011 et se terminant le 31 décembre 2016. Les travaux de rénovation ont toutefois pris du retard en raison de circonstances imprévues. Une prolongation du bail s'est avérée impossible et louer d'autres locaux pour une courte durée s'est révélé fort difficile et uniquement possible moyennant un surcoût budgétaire considérable et injustifié.

Ce sont les raisons pour lesquelles l'unique option était de déménager dans le bâtiment rénové avant que la rénovation ne soit totalement achevée. Cette remise en service ne s'est toutefois faite qu'à partir du moment où les conditions de logement étaient suffisantes et que les prescriptions de sécurité en vigueur étaient respectées.

De plus, une concertation a été menée avec les représentants du personnel au cours de plusieurs réunions. L'ensemble du personnel a, en outre, été informé tant avant qu'après le déménagement. Dans la mesure du possible, il a enfin été tenu compte des suggestions formulées par le personnel.

Quant à l'état d'avancement actuel des travaux de rénovation, la situation se présente comme suit. Les travaux dans la zone réservée au personnel sont complètement achevés et c'est en ordre. Pour ce qui est de la zone réservée au public, seule une petite partie doit encore être achevée. Les premier, deuxième et cinquième étages et une partie du rez-de-chaussée sont entièrement prêts aussi. Les troisième et quatrième étages aussi ont été achevés et mis en service. Les travaux seront entièrement achevés en détail pour le 14 avril 2017.

Pour ce qui concerne le logement du personnel et l'accueil des visiteurs, la situation se présente comme suit. L'immeuble a un rez-de-chaussée et cinq étages. Fin décembre 2016, un premier groupe de collaborateurs a été logé dans les deux étages déjà achevés et une partie du rez-de-chaussée. Le logement de ce personnel s'est fait conformément à la norme fédérale de supervision et aux prescriptions de sécurité en vigueur. Une autre partie du personnel est actuellement occupée dans un autre immeuble de l'ONEM.

En outre, les possibilités de télétravail sont exploitées au maximum et les collaborateurs en font effectivement usage plusieurs jours par semaine.

L'ensemble du personnel s'est installé dans le bâtiment le 21 mars, aujourd'hui donc.

Pour ce qui est de la fourniture de services aux clients externes, les visiteurs utilisent une entrée provisoire au rez-de-chaussée. L'infrastructure d'accueil répond aux normes applicables en matière de sécurité et d'accès et dispose d'une installation sanitaire.

Je pense que, pour le reste, la direction de l'ONEM est parfaitement consciente du fait que les conditions de travail n'étaient pas complètement optimales pendant le premier trimestre mais qu'elles étaient toutefois suffisantes et de nature temporaire. La direction met tout en œuvre afin de mettre rapidement un terme à cette situation, de façon à ce qu'un bâtiment administratif entièrement rénové soit

verd het werkloosheidsbureau in een ander gebouw ondergebracht, waarvoor de huurovereenkomst tot 31 december 2016 liep. De renovatiewerken liepen vertraging op en de huurovereenkomst kon niet verlengd worden. Het huren van nieuwe lokalen voor zo een korte duur zou tot aanzienlijke en ongerechtvaardigde uitgaven hebben geleid.

De enige oplossing bestond erin de lokalen te betrekken vóór het einde van de renovatiewerken. De dienst werd pas weer hervat toen de werkomgeving aan de minimumvereisten beantwoordde en er aan de veiligheidsvoorschriften was voldaan.

Er werd met de vertegenwoordigers van het personeel overleg gepleegd. Dat werd voor en na de verhuizing op de hoogte gebracht en men heeft rekening gehouden met de voorstellen van het personeel.

De werken in de voor het personeel voorbehouden zone zijn afgerond. In de voor het publiek bestemde zone moeten er nog enkele werken uitgevoerd worden. Alles zal tegen 14 april klaar zijn.

Eind december 2016 werd er een eerste groep medewerkers in de twee voltooide verdiepingen en in een deel van het gelijkvloers ondergebracht. Een ander deel van het personeel werkt in een ander gebouw van de RVA. De mogelijkheden van telewerk worden ten volle benut.

Alle personeelsleden zijn net vandaag naar het gebouw verhuisd.

De bezoekers gebruiken een voorlopige ingang. De onthaalinfrastructuur beantwoordt aan de veiligheids- en toegankelijkheidsnormen en beschikt over een sanitaire installatie. Hoewel de werkomstandigheden in het eerste kwartaal niet optimaal waren, stelt de directie alles in het werk om die

disponible à très brève échéance, mi-avril, avec un confort nettement amélioré pour le personnel et le public.

situatie te beëindigen. Midden april zal er een administratief gebouw, dat meer comfort biedt, beschikbaar zijn.

18.03 Nawal Ben Hamou (PS): Je remercie le ministre pour ses réponses complètes. Je voudrais simplement dire que je me réjouis que la situation se rétablisse et que les travailleurs et les demandeurs d'emploi pourront se rendre dans ces locaux en toute sécurité et travailler dans de bonnes conditions.

18.03 Nawal Ben Hamou (PS): Daar ben ik blij om!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega's, hiermee sluiten wij deze vergadering. Wij zullen de overblijvende vragen behandelen tijdens de volgende vergadering, waarvan de datum nog te bepalen is.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.10 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.10 heures.*